

Na titulní straně foto Eva Brožová

Reportáže

Mokrosuchá práce.....2-5
Bašta husitů, baroko a jiskření.....20-23

Otázky pro...

genmjr. Mgr. Oldřicha Martinů, prezidenta P ČR
Dvacet let Policie ČR..... 6-7

Ze zahraničí

Mozart zahání kriminální živly..... 10
Násilníci v dětství mlsali..... 11
Zákony o zbraních v USA.....12-13

Případ skončil po řadě odvolání

Vrah, který se cíleně usvědčoval (?)......14-15

Prevence kriminality

„Pomozte najít mě včas!“.....18-19

Věda a technika

i Kam Xtreme – revoluční pomůcka.....25

Nové zbraně

Gepard GM6 Lynx.....26-27

Portrét

Čísla mu přirostla k srdci.....28-29

Školství

Čeští policisté jako experti Evropské unie..... 30-31

Z krajů

Pomáháme pomáhat.....32
Jihočeské excelentní organizace.....34

Křížky u silnice

Zatáčka za rybníkem.....35

Z policejních archivů

Půlnoc v suterénu.....36-37

Jak umírají podnikatelé

Vekslácké kořeny (1).....38-39

Kultura

Piko znamená pervitin.....40
Odpočítávání už začalo.....40
Hypnotizér ze severu.....40

Policejní historie

V. konference policejních historiků.....41

Dvacet let policie

Vznik Policie ČR.....44-45

Rekreační sport

Za Šumavou na kolech proti dětské rakovině.....46-47

Čtenářské soutěže

Soudní i pátrací evropský dvorec.....24
Velká soutěžní křížovka.....42
Ochrana společnosti.....43

SETKÁNÍ POLICISTŮ NPC
(str. 8)

**BAŠTA HUSITŮ, BAROKO
A JISKŘENÍ** (str. 20-23)

**V. KONFERENCE POLICEJ-
NÍCH HISTORIKŮ** (str. 41)

**ZA ŠUMAVOU
NA KOLECH
PROTI
DĚTSKÉ
RAKOVINĚ**
(str. 46-47)

**ZÁKONY
O ZBRANÍCH V USA**
(str. 12-13)

GEPA RD GM6 LYNX
(str. 26-27)

VZNIK POLICIE ČR
(str. 44-45)

Měsíčník POLICISTA vydává MV ČR, odbor prevence kriminality

Ředitelka: Mgr. Jitka GJURIČOVÁ

TISKNE: Tiskárna Ministerstva vnitra, s. p. o., Bartůňkova 1159/4, 149 01 Praha-Chodov.

REDAKCE:

šéfredaktorka Mgr. Dagmar LINHARTOVÁ Grafická úprava a reprodukce: Kristina Pokorná

Příjem inzercí v redakci: tel.: 974 841 814, 817, 613, 684. Inzeráty zasílejte na adresu redakce v tis-
kovém PDF, nebo JPG, v barevnosti CMYK. Za obsahovou náplň a případné textové chyby v zaslaných
inzerátech v elektronické podobě redakce neodpovídá.

Sídlo redakce: Olšanská 4, 130 00 Praha 3. Poštovní adresa: nám. Hrdinů 4, 140 00 Praha 4
Tel: 974 841 814, fax: 974 841 094, e-mail: redakce@mvr.cz,
<http://www.mvr.cz/clanek/casopisy-policista.aspx>

MK ČR E 5199 ISSN 1211-7943

Informace o předplatném, objednávky policistů a veřejnosti vyřizuje Tiskárna Ministerstva vnitra, s. p. o.
obchodní úsek, Bartůňkova 1159/4, 149 01 Praha 4-Chodov

tel.: 974 887 334, 335, 341, fax: 974 887 333, e-mail: pavel.komarek@tmv.cz Objednávky veřejnosti
a zahraničních zájemců vyřizuje: Předplatné tisku, s. r. o. Obchodní úsek Hvoždanská 5-7 CZ – 148 31
Praha 4 Roční předplatné činí 360 Kč Předplatitěm zasílá Jindřich Matouš, distribuce tiskovin.

Redakční uzávěrka 16. 12. 2010. Číslo 1/17. ročník vychází 7. 1. 2011.

Podávání novinových zásilek povoleno: Českou poštou, s. p. Odštepň závod přeprava, č. j. 23/96,
dne 3. 2. 1996. Nevyžádané rukopisy, fotografie a kresby se nevracejí. Za původnost a pravdivost odpoví-
dá autor. Některé příspěvky budou uveřejněny i v počítačové síti internet.

Tiskárna nezodpovídá za nekvalitní výtisků nekvalitního obrazového materiálu
dodaného redakci, fotografií od externích spolupracovníků redakce a archivních materiálů
z policejních spisů.

*Takto probíhá střídání
potápěčů ve vodě*

Mokrosuchá Práce

Když jsme se blížili k sídlu pořičního oddělení, zahlédli jsme policisty, jak hlídkovali na lodi kolem vltavských břehů. Na chvíli jsme se zastavili a bylo to právě včas. Poříční policisté si povšimli muže, který se usilovně díval do vody. Vypadalo to, jako by chtěl spáchat sebevraždu. Služební člun se okamžitě k mladému muži přiblížil.

*Policejní člun se u břehu Vltavy
musí bezpečně zajistit*

Pražské pořiční oddělení sídlí v nově rekonstruované budově

Dozorčí služba – stržm. Petr Joník

Kancelář ppor. Bc. Jindřicha Kmenta zdobí mimo jiné i historická kotva

Originál zakládající listiny oddílu pořiční policie nám ukázal ppor. Bc. Michal Abt

„Dobrý den pane, máte nějaký problém, můžeme vám pomoci,“ oslovil zoufalého muže jeden z policistů. „Ano, mám obrovský problém,“ vysoukal ze sebe úplně bleď mladík, „do vody mi spadly brýle za dvacet tisíc korun.“ „Tak nezdoufajte, pokusíme se s tím něco udělat,“ pokračoval policista. Potápěč byl během několika minut ve vodě, ale nic se nedělo, vynořil se a nic, situace se zdála beznadějná. Když se vynořil podruhé, brýle držel v ruce. „Věděl, že brýle do Vltavy mladíkovi opravdu spadly a musí tedy ve vodě být. Pokud je jisté, že hledaná věc ve vodě je, tak je naše úspěšnost 99%,“ prozradil nám další potápěč, který svého kolegu jistil.

V roce 1941 byl Ministerstvem vnitra, po dohodě s Ministerstvem veřejných prací a Ministerstvem zemědělství u policejního ředitelství v Praze, zřízen oddíl pořiční policie. Jeho úkolem byl výkon služby na toku řeky Vltavy v hranicích pražského policejního obvodu...

Od té doby se ale mnohé změnilo. Pořiční oddělení je dalším výkonným organizačním článkem odboru služby pořádkové policie Krajského ředitelství policie hlavního města Prahy. Při své činnosti plní specifické úkoly Policie České republiky na řece

Vltavě a ostatních vodních plochách, včetně potápěčské činnosti.

V novém objektu necelé dva roky

V červnu 2009 se pořiční oddělení přestěhovalo do nových a důstojných prostor na Veslařském ostrově. Chodby připomínají kajuty lodí, vše je velmi stylové, vkusné a moderní. V areálu oddělení jsou i garáže pro plavidla a vozy. První, kdo nás koncem loňského roku na pořičním oddělení přivítal, byl stržm. Petr Joník, měl ten den dozorčí službu. Má za sebou základní odbornou přípravu a na „oddělení u vody“ slouží tři měsíce. Když jsme se mladého muže v uniformě ptali, proč si zvolil právě tento útvar, odpověděl: „Mám rád vodu, lodě a do budoucna se chci potápět. Potápění mě moc baví, vím, že služební potápění je trochu o něčem jiném, ale já se rád učím.“

V kanceláři vedoucího už na nás čekal ppor. Bc. Jindřich Kmenta a jeho zástupce ppor. Bc. Michal Abt a u nabídnuté kávy jsme si nejprve povídali o úkolech pořičního oddělení. Pořiční oddělení má devatenáct policistů (včetně vedoucího a zástupce) a jednu administrativně spisovou pracovnici.

Policisté od vody plní úkoly po linii pořádkové služby, buď formou pěších hlídek, autohlídek, anebo hlídek plavebních. Slouží nepřetržitě čtyřicet hodin denně bez ohledu na to, jaké je roční období. „Pro běžnou službu zapojujeme jednu, maximálně dvě hlídky za den, podle toho, jaká je aktuální bezpečnostní situace. Máme k dispozici pět členů, z toho tři celoroční, jeden sezónní – polootevřený a používáme i pracovní prám se sklopnou přídílí – slouží jako pracovní plošina pro potápěče, případně pro utonulé, které vytáhneme z vody. Máme také tři gumové čluny, jeden je permanentně na výjezdovém vozíku i s motorem a je stále připravený k použití pro výjezd potápěčské skupiny. Vyfouklý člun s tlakovou láhví zase vozí naše autohlídka pro případ potřeby,“ popsal nám na úvod vybavení pořičního oddělení sám vedoucí Jindřich Kmenta.

Pěšky, v autě, anebo na lodi

Spektrum činností pořičního oddělení je velmi široké. Rozdělit se dá do několika oblastí. První z nich je hlídková činnost, a to pěší i autohlídky. „Naši policisté kontrolují osoby a objekty kolem vody, řešíme nejrůznější přestupky, zejména na úseku ochrany zelených a vodních ploch, kontro-

lujeme, zda není Vltava znečišťována například splašky z mytí vozidel, olejovými skvrnami, či nejrůznějšími odpady. Bohužel nejsme za porušení plavebních předpisů oprávněni dávat na vodě pokuty. Zjištěný přestupek zpracujeme a k vyřešení posíláme správnímu orgánu Státní plavební správy. Z výchovného hlediska to není určité dobře, za přestupek musí okamžitě následovat trest," povzdechl si tak trochu zástupce vedoucího Michal Abt a dál popisoval konkrétní úkoly „poříčáků“. „Kontrolujeme také osoby bez domova, které se zdržují v improvizovaně vybudovaných přibytých pod mosty či na jiných místech nedaleko Vltavy. Nezřídka mezi nimi objevíme osoby v celostátním pátrání. Naše autohlídky se orientují spíše do odlehlejších, hůře dostupných míst, kam se jejich kolegové na lodi nedostanou.“

V rámci plavebních hlídek se policisté orientují na přístavy a lodě. U malých a velkých plavidel kontrolují doklady, označení nebo vybavení. „U velkých plavidel musí být uvedeno, kolik má posádka členů, a každý člen posádky musí mít platné doklady, například lodník musí mít doklady, že je lodník. Při kontrolách velkých plavidel hodně spolupracujeme s pražskou pobočkou Státní plavební správy.“

Když se na hladině Vltavy objeví olejová skvrna, okamžitě vyjíždíme na vodu nejen my, ale i hasiči, pracovníci odboru životního prostředí a někdy i strážníci Městské policie Praha. Naše spolupráce je velmi důležitá. Uvedu příklad, kuchař vylije do vody olej s fritovací hrnec a olejová skvrna se může rozšířit až do délky dvě stě metrů. Každý útvar na místě řeší problém znečištění ze svého hlediska. My se snažíme zjistit původce znečištění, ale musím říci, že to není vůbec jednoduché," přiznal nám Jindřich Kment.

Potápěči – servis pro ostatní složky

Druhou hlavní náplní poříčního oddělení je potápěčská činnost. „Máme skupinu deseti potápěčů různého věku a délky praxe. Potápěči fungují jako servis pro ostatní policejní složky. Každý rok musejí projít přísnou zdravotní prohlídkou a absolvovat kurs s následným přezkoušením. Potápěče máme rozdělené do tří kvalifikačních skupin podle toho, jaké mají zkušenosti a do jaké hloubky jsou oprávněni se potápět. Do kvalifikační skupiny P III jsou zařazeni policisté, kteří se mohou potápět až do hloubky 40 metrů s možností použití dýchací směsi NITROX. Jsou to ti nejzkušenější s nejlepší praxí. Mohou vést například náročné pátrací akce, musí být ale schopni rychle a správně se rozhodovat. Potápěči skupiny P II jsou oprávněni se potápět do 40 metrů a potápěči skupiny P I do hloubky 20 metrů. Nejvíce spolupracujeme a pomáháme Službě kriminální policie a vyšetřování. Policejní potápěči jsou totiž oprávněni zajišťovat místo činu a sbírat důkazy pod vodní hladinou tak, aby byly použitelné pro trestní řízení. Kluci jsou školeni jak postupovat v konkrétních případech, jak například po hmatu hledat konkrétní věci. Všichni si pochopitelně prošli odborným školením na záchranu života,

nebo potápěním pod zamrzlou hladinou," popsal nám v krátkosti úkoly potápěčů vedoucí oddělení.

Vyjíždějí i mimo hlavní město

Teritoriem pražských poříčáků je Praha, pokud jsou ale vyžádáni, jezdí po celé České republice, kde prozkoumávají vodní toky i nádrže. „Jedná se konkrétně o pátrání po pohřešovaných osobách, po věcech, které pocházejí z trestné činnosti, nebo kterými byla trestná činnost spáchána. Hledáme je nad vodní hladinou i pod ní," doplnil podporučík Michal Abt a pokračoval. „Pátrání po věcech pocházejících z trestné činnosti je hodně složité. Často se totiž jedná o drobné předměty, jako jsou nože, pistole, nářadí, ale i brýle, řetízky, nebo prstýnky, tyto předměty se hledají jen velmi těžko.“

Chceme být úspěšní, proto musejí potápěči trénovat. Absolvují čtyřikrát do měsíce výcvik, pokaždé s jiným zaměřením. Na území Prahy nacvičujeme pátrací metody po osobách a věcech. Potápěči si tak vylepšují základní dovednosti a získávají i potřebné zkušenosti a návyky. Příhodné podmínky k výcviku hledáme i za hranicemi Prahy. Vyhovují nám lomy Amerika nedaleko Karlštejna, nebo také slapská přehrada.“

Trénink v lomu

Pražští potápěči v den naší návštěvy ve středních Čechách trénovali, ukončili jsme proto povídání u stolu a vypravili se k jezírku uvnitř lomu Velká Amerika. Když jsme se dostali na místo, skupinka potápěčů byla pod vodou a druhá se právě připravovala. Chtěli jsme znát, proč se lomu říká Amerika a vysvětlení nám poskytl prap. Daniel Mašín, který se právě oblékal do potápěčského obleku. „Vápenec se tady těžil americkým systémem. To nejprve vybudovali štolu, potom prorazili otvor na povrch a těžný kámen padal přímo na vozíky ve štolu.“ Jindřich Kment nám v krátkosti popsal program tréninku. „Dnes potápěči využívají čistotu vody k nácviku základních potápěčských dovedností a pátracích metod. Díky dnešní průzračné vodě kluci při výcviku využívají audiovizuální techniku. Voda je v lomu studená, a to celoročně, ale potápěčům v neoprenu to zas tolik nevadí. Vidíte, Daniel má na sobě černý zateplovací podoblek a na něj si ještě obléká suchý potápěčský oblek. No, a hloubka je tady okolo šestnácti metrů.“

Památkáři oslovili policejní potápěče

Cestou zpět na základnu jsme se šéfem a zástupcem probírali další výcviky potápěčů. Policisty z poříčního oddělení v roce

Prap. Jakub Hubinger informuje operačního důstojníka KŘP hl. m. Prahy, že poříční oddělení vyráží na plavební hlídku

Při výcviku potápěči hledají i zbraně – makety

2008 oslovili památkáři. Mezi Národním památkovým ústavem a pražským poříčním oddělením tak vznikla dohoda, na základě které policejní potápěči provádějí v rámci výcviku průzkum dna v okolí Karlova mostu. Památkáři disponují poznatky, že právě těmito místy kdysi vedl původně postavený Juditin most a policisté mají za úkol jejich domněnky potvrdit. „V zimních měsících hledáme kameny ze základů stavby bývalého mostu, pocházejícího z poloviny 12. století, a byli jsme úspěšní. A jak výcvik probíhá? Potápěči nejprve dno Vltavy nafotí, památkáři z fotografií zjistí, co je cenné a určí, co potřebují zadokumentovat. V zimních měsících 2009 a 2010 proběhlo pět akcí, v rámci kterých jsme našli základy pilíře Juditina mostu. Pomocí GPS jsme zmapovali a přesně zaměřili polohu roštu, odebrali vzorky dřeva a památkáři je zaslali na dendrochronologické zkoumání. V rámci průzkumu dna jsme náhodně našli torzo originálu barokní vazy ze sousoší Sv. Antonína Paduánského z Karlova mostu, vázu postrádali 90 let. Při zkoumání dna jsme také našli kamennou kostku s rýhou a památkáři nám prozradili, že kostka byla součástí povrchu Karlova mostu, po kterém jezdily povozy. Vyzvednuté artefakty po příslušném odzkoumání končí v Muzeu Karlova mostu a návštěvníci si je mohou prohlédnout. V průzkumu dna Vltavy

Muži na člunu hledají ztracenou bójku

v okolí Karlova mostu budeme pokračovat i letos. Výsledky naší spolupráce byly mimo jiné publikovány v prestižním časopise National Geographic a v knize o historii Karlova mostu,“ s úsměvem vyzdvihl práci oddělení šéf potápěčů Jindřich Kment.

Kontrolní činnost v terénu

Podruhé jsme se do terénu podívali s policisty na lodi typu MB-75. Prap. Jakub Hubinger a prap. Ondřej Obrman odpoledne vyjžděli na plavební hlídku. Na březích Vltavy jsme viděli desítky rybářů. Tam, kde bylo možné s lodí přistát u břehu, policisté služební loď zakotvili a rybáře zkontrolovali. Prohodili několik vřelých slov a zkontrolovali doklady i úlovky. „Na kontroly vyplouváme i se zástupci rybářské stráže z Českého rybářského svazu sídlícího na Kampě a od nich se mnoho věcí učíme,“ řekl nám prap. Ondřej Obrman, který je u pořičního oddělení dva roky. „Nemůžeme znát všechno, když nejsme rybáři, třeba kdy a jaké ryby se mohou lovit, nebo kolik ryb mohou rybáři nachytat za jeden den a jakou musí mít konkrétní ulovená ryba míru. Pokud kontrolujeme společně, nasloucháme a učíme se právě pro případy, kdy rybáře kontrolujeme sami.“ Jeden z kontrolovaných rybářů ulovil kapra. „Ostatní ryby neměly dobrou míru, proto jsem je pustil zpět do vody,“ vysvětloval rybář a ochotně na požádání praporčíka vyndal metr a ulovenou rybu přeměřil. U rybáře bylo vše v pořádku, a tak mu policisté popřáli dobré úlovky a pokračovali jsme dál.

Zamířili jsme do Smíchovského přístavu,

kde služební člun pomalu projížděl mezi zakotvenými hausbóty. Někteří majitelé zakotvených plavidel byli přítomni a od nich jsme se dozvěděli, že jsou rádi, když se tady policejní člun ukáže. Většina hausbótů už ale byla zazimovaná. „Vidíš ty dva muže na nafukovacím člunu, zeptej se jich, co tady dělají,“ zaúkoloval prap. Ondřej Obrman kolegu a zastavil plavidlo poblíž člunu. „Dobrý den, tady Policie ČR, potřebujete něco, nebo máte nějaký problém,“ oslovil posádku člunu policista. Oba muži společně vysvětlovali, co se stalo. „Uplavala nám bójka, projíždíme proto přístav a hledáme ji, o nic jiného opravdu nejde.“ Mladý policista poděkoval, zasalutoval a pokračovali jsme dál. Cestou z přístavu si ale prap. Hubinger povšiml polystyrenové bójky u jednoho z pilířů. Služební člun vedl prap. Obrman, loď pomalu otočil a zamířili jsme zpět do přístaviště. „Tak pánové, bójku jsme našli, je zaklíněná u levého pilíře“ s úsměvem informoval dvojici mužů Jakub Hubinger, který je u pořičního oddělení teprve rok. Když jsme se mladého muže v uniformě zeptali, proč šel sloužit k pořičnímu oddělení a zda už má nějaké zážitky, tak nám odpověděl: „Mám rád vodu a potápění a zážitek mám taky. V roce 2009 jsme s kolegou v Nových Butovicích vylovili z tamního rybníka mrtvolu.“

Projeli jsme několik kilometrů po Vltavě a pomalu jsme se vraceli zpět na základnu pořičního oddělení. Při zpáteční cestě nám Ondřej Obrman prozradil, že je rád, že se dostal na pořiční oddělení. „Miluji vodu, lodičky i lodě a pochopitelně i potápění. Už jako mladý jsem si udělal zkoušky na motorový člun a plachetnici, ale za „kormidlo“ jsem se posadil až jako policista. Práce mě baví a líbí se mi i naše nové prostory. Máme

Vylovený kapr měřil 49 cm

tady například samostatné sprchy na výstroj, výborné šatny, sprchy pro nás, nebo kuchyňku, prostě vše, co potřebujeme ke své práci,“ a tím udělal velice pěknou tečku za naší společnou hlídkou po Vltavě.

Poříčáci jsou výborná parta

Při loučení nám ppor. Bc. Jindřich Kment ještě prozradil, že členové pořičního oddělení spolu tvoří perfektní a bezkonfliktní tým. „Jeden se tady může spolehnout na druhého, což je velmi důležité zejména při potápění. Potápěč je plně závislý na svém kolegovi, který jej jistí z hladiny na provaze. Hlídká, zda policista pod vodou správně dýchá a zároveň jej naviguje, do jakých míst se má ponořit. Situaci musí mít neustále pod kontrolou, aby v případě nebezpečí policistovi včas pomohl. Potápěčův život tak visí doslova na provaze. Kolektiv tady musí být opravdu silný, bez vzájemné důvěry by fungovat nemohl. Máme řadu velmi schopných policistů, kteří za vynikající práci získali prestižní ocenění. Jako kolektiv jsme byli v roce 2008 oceněni medailí ředitele správy 1. stupně za 1. místo v kategorii „Tým roku 2008“, k čemuž velkou měrou přispěly i úspěchy při archeologickém průzkumu základů Juditina mostu.“

Eva BROŽOVÁ
Foto autorka
a archiv pořičního oddělení

...genmjr. Mgr. Oldřicha Martinů, prezidenta Policie ČR

Česká národní rada schválila v roce 1991 zákon č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky a na jeho základě vznikla dnem 15. července 1991 Policie České republiky. Zeptali jsme se pana policejního prezidenta, jak on vidí vývoj policie za posledních 20 let, v čem se policie změnila, kam se posunula.

Policie byla ještě dlouho po revoluci v roce 1989 považována převážně za represivní složku, respektive prodlouženou ruku státní autority. Během uplynulých 20 let se policejní práce postupně dostává do povědomí veřejnosti jako služba mající přímý vztah ke kvalitě života, kdy bezpečnost je řazena hned za takové hodnoty, jakými jsou život

nosti bylo považováno za zbytečnost. K otevřenosti však patří i objektivní informování o pochybeních policistů či jiných nezdarech, které se bohužel tak velké organizaci čítající přes padesát tisíc policistů a občanských zaměstnanců nevyhýbají. Rovněž fakt, že objasnění případu poškozenému mnohdy nic nepřineslo, policii moc nezajímalo. V současnosti již policie uplatňuje před dvaceti lety těžko představitelný přístup, kdy se více zaměřuje na předcházení trestné činnosti, na užší spolupráci s občany. Předmětem větší pozornosti se stávají ti, jimž byla způsobena protiprávním jednáním pachatele nějaká újma či škoda, tak jak je to obvyklé v mnohých civilizovaných státech. Ačkoliv stále platí trestněprávní zásada v případech nejasností ve prospěch obviněného, pomoc a podpora poškozené osoby nesmí zůstat stranou. Naštěstí v tomto úsilí nezůstáváme sami, spolupracujeme s celou řadou státních či

20 LET P ČR

a zdraví. Policie se postupně mění ze složky čistě represivní v kvalitní službu veřejnosti s ambiciózním mottem: „Pomáhat a chránit“. Občané hodnotí a důvěřují policii podle toho, jak kvalitní a rychlá je její pomoc a služba a zda tato splňuje jejich očekávání v oblasti bezpečnosti a veřejného pořádku. Jedním ze způsobů, jak zjistit pohled veřejnosti na kvalitu policejní práce jsou výzkumy veřejného mínění, a ty zcela jasně ukazují stoupající trend jak v důvěře v policii, tak spokojenost s její prací.

Za dvacet let se podstatně změnilo myšlení policistů i jejich chování k občanům. Myslíte, že to je generační obměnou, nebo změnou myšlení v naší společnosti vůbec?

Nechci přeceňovat generační obměnu, kterou policie poslední dobou prošla, ani změnu ve smýšlení společnosti, nicméně nároky na činnost jednotlivých policistů se i pod vlivem těchto faktorů diametrálně změnila a podstatnou změnou, která se promítla do naší práce, je naprostá otevřenost veřejnosti. Dříve se policejní složky převážně zaměřovaly na vypátrání a zadržení pachatele trestného činu, jeho zadržení se rovnalo objasnění případu a vyřešení kauzy, a to se rovnalo úspěchu. Informování veřej-

nost státních institucí, například s Bílým kruhem bezpečí a Nadací Naše dítě. Ve spolupráci s nimi byla vytvořena celá řada smysluplných a ze strany veřejnosti velmi dobře hodnocených preventivních a vzdělávacích projektů, včetně vzdělávání policistů.

Policisté při výkonu svých zákonných oprávnění zasahují do základních práv a svobod občanů a je samozřejmé, že jejich práce je pod drobnohledem široké veřejnosti. Důležitou roli v informování o práci policie sehrávají policejní tiskoví mluvčí, opět profese, která před dvaceti lety neexistovala v takovém rozsahu, jako je tomu dnes.

Alfou a omegou dobrého fungování policie je vzdělávání policistů. Jak to se změnilo za inkriminované období?

Vzdělávání policistů doznalo mnoha zásadních změn. Kromě základní odborné přípravy je kladen daleko větší důraz na celoživotní vzdělávání a jednotlivé specializační a inovační kurzy poskytované systémem policejního školství, které zastřešuje ministerstvo vnitra. Na samém vrcholu pak stojí absolutorium Policejní akademie České republiky. Policejní nováček musí před složením služební zkoušky absolvovat 36 měsíců kombinované teorie a praxe na střední policejní škole a školním policejním

středisku. K tomu přistupují jazykové kurzy či školení v dovednostech nezbytných pro vedoucí pracovníky. Zprávně doznaly rovněž prověrky a testy při výběru uchazečů o policejní práci. Vzdělávání, služební a profesní příprava policistů zůstává trvalou prioritou policejního sboru.

Za uplynulé dvacetiletí došlo také k významnému posunu ve vybavení policie. Jak se v tomto směru situace změnila?

Policie již téměř deset let používá nové zbraně. V oblasti výstrojních součástí jsou uniformy postupně inovovány a přizpůsobovány službě a pohodlnému nošení. Policisté jsou vybavováni

novými doplňky, jako jsou např. reflexní vesty.

Každý základní útvar policie je vybaven odpovídající výpočetní technikou s přístupem na internet i intranet. Bez takového vybavení si už neumíme chodit představovat, považujeme to za samozřejmé. Neustálá nutnost modernizace však závisí na dostatečném množství finančních prostředků určených na investice a provozní výdaje. Těch se většinou nedostává, nicméně výkon základních policejních činností, a zejména vytváření podmínek pro práci výkonných policistů musí v tomto směru být prvořadým cílem.

Český národ všeobecně, tedy i příslušníci policie, jsou lidé přemýšliví, chytří, šikovní a velmi flexibilní. Celá řada policistů dokázala „za běžného chodu“ v návaznosti na požadavky služby vymyslet, navrhnout a vytvořit celou řadu dodnes funkčních a z pohledu policejní služby nenahraditelných informačních systémů, a to zejména v dobách, kdy na trhu nic takového neexistovalo.

V oblasti kriminalisticko-znaleckých a expertizních činností byl zaveden systém akreditace, díky kterému důkazy mohou bez zpochybnění obstát nejen u našeho, ale i u kteréhokoliv zahraničního soudu. Kriminalistický ústav Praha je aktivním členem ENFSI – Evropské sítě forenzních institucí.

Naše policie je dobře vybavena, nersrovnatelně lépe a moderněji než před 20 lety, její výzbroj a výstroj však může být obměňována a vylepšována jen v mezích daných státním rozpočtem, taková je realita nejen v České republice.

Můžete vyjmenovat nejdůležitější body v historii policie, které vedly k jejím zásadním proměnám?

V první řadě to byla změna po roce 1989, kdy se bývalý Sbor národní bezpečnosti rozdělil na samostatné složky policejních sborů českých, slovenských a federálních. V roce 1991 vznikla Policie České republiky a v roce 1992 nabyl účinnosti zákon č. 186/1992 Sb., o služebním poměru příslušníků policie, a v roce 1993 vzniklo také Policejní prezidium ČR.

V roce 2002 předala policie celou řadu správních agend jako vydávání občanských, řidičských a technických průkazů, cestovních dokladů, státních poznávacích značek a řadu úkolů z oblasti silničního provozu okresním úřadům a resortu dopravy. Významnou novelizací trestního řádu došlo ke sloučení služby kriminální policie a úřadů vyšetřování od 1. ledna 2002, což mělo značný dopad na činnost a organizační strukturu policie. Ve stejném roce došlo také k centralizaci služby cizinecké a pohraniční policie a osamostatnila se hradní policie.

V roce 2007 byl nahrazen dosavadní zákon o služebním poměru novým zákonem č. 361/2003Sb., o služebním

poměru příslušníků bezpečnostních sborů, který přinesl kariérní řád v obsazování služebních míst a větší jistoty, ale také vyšší nároky na příslušníky.

V roce 2007 vstoupila ČR do schengenského prostoru, a to pro policii znamenalo odbourání ochrany pozemních státních hranic. Z cizinecké a pohraniční policie vznikla služba cizinecké policie s novými úkoly.

Dnem 1. ledna 2010 nabyl účinnosti nový zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, který přinesl některé zásadní změny a završil reformu policie. Od 1. ledna 2010 má policie čtrnáct krajských ředitelství, čímž bylo dosaženo stavu, který zákon předpokládá až od roku 2012.

V rámci výkonu služby probíhá neustále vyhodnocování dopadů reformy a práce na návrzích legislativních úprav. Tak policie vstupuje do jubilejního roku 2011.

Moje závěrečná otázka se týká vývoje policie do budoucnosti, kam se podle vašeho názoru bude policie ubírat?

Policejní sbory zcela jistě budou čelit neustále vyšším nárokům na profesionalitu a efektivitu služby ve prospěch občanů. S největší pravděpodobností se nedá očekávat jakékoliv navyšování početních stavů státních zaměstnanců, respektive personální posilování policie, spíše naopak. Česká policie již v průběhu reformy prošla odtučňovací kúrou a procesem optimalizace svých činností a musí se připravit na veřejnou diskusi o rozsahu služeb, jejichž poskytování je od ní očekáváno s ohledem na přidělené finanční prostředky. V oblasti veřejného pořádku a bezpečnosti bude kladen čím dál větší důraz na prevenci kriminality a větší podíl spoluodpovědnosti občanů. Významnější roli spolu se státními institucemi bude sehrávat samospráva bez rozdílu, zda se jedná o krajskou či místní úroveň.

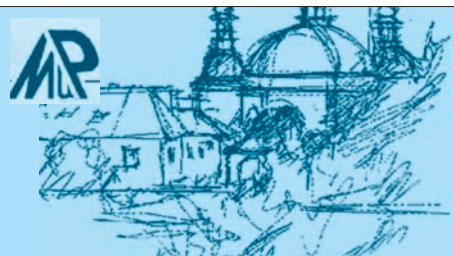
Na druhém protipólu policejní práce stojí požadavek na intenzivní mezinárodní policejní spolupráci zejména s ohledem na aktuální hrozby terorismu a organizovaného zločinu.

Společným jmenovatelem policejní práce bude důraz na výběr a realizaci prioritních oblastí výkonu policejních činností průřezově od místní až po mezinárodní úroveň za současného získávání adekvátních prostředků z veřejných financí a podpory veřejnosti včetně její politické reprezentace.

Pokud bude policie takto zúžena a důraz bude kladen na kvalitu, budou policisté dostatečně finančně ohodnoceni?

Velmi bych si přál, aby to tak bylo.

**Děkuji za rozhovor
Dagmar LINHARTOVÁ**

MUZEUM POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY

Ke Karlovu 1, Praha 2

tel.: 224 922 183

fax: 974 841 091

e-mail: muzeum@mvcz.cz

PROGRAM leden 2011

Středeční odpoledne pro děti –
od 14.00 do 15.00 hod.

- * 5. 1. **Odpoledne v muzeu**
- * 19. 1. **O Smolíčkovi**
- * 12. 1. **Jak šel pesek do školy**
- * 26. 1. **Divadlo Větrí**

Vstupné na dětské pořady 5 Kč

Výstavy a jiné akce

- * 5. 1.–7. 2. **Papírová romantika aneb Nenaplněné smysly**
Vystřihovánky jak je neznáme – unikátní grafické listy z přelomu 19. a 20. století
- * do 6. 2. **Papírová fantazie** – z tvorby Centra papírových modelů
- * do 20. 2. **Policie v zahraničních mírových operacích** – výstava dokumentuje působení účastníků zahraničních misí z řad Policie ČR na třech kontinentech.
- * do 20. 2. **Dávají za nás ruku do ohně** – 2. ročník výtvarné soutěže GR HZS ČR (pod záštitou generálního ředitele genmjr. Ing. Miroslava Štěpána)
- * **Ochrana obyvatelstva** – expozice Hasičského záchranného sboru
- * **Ochrana osob a majetku** – stálá výstava

Filmový čtvrtek – od 17.00 hod.

- * 13. 1. **Frida** – Salma Hayek ve své životní roli exceluje v příběhu mexické malířky Fridy Kahlo.

NA OBJEDNÁVKU:

- * **Dopravní výchova** pro mateřské školy a 1–4. ročníky zákl. škol
- * **Mládež a kriminalita** – besedy pro 2. stupeň ZŠ a studenty středních a učňovských škol

Informace o programech a případné objednávky na tel.: 974 824 862

Internetová adresa –
<http://www.muzeumpolicie.cz>

Expozice je otevřena denně mimo pondělí od 10.00 do 17.00 hod.

Změna programu vyhrazena

SETKÁNÍ POLICISTŮ NPC

Již 19. každoroční – celorepublikové a slavnostní – setkání protidrogových policistů se konalo 11. listopadu v Praze za účasti ministra vnitra Radka Johna a řady dalších významných hostů, včetně zahraničních policejních důstojníků.

Během malých proslovů se řečníci uvolněně škorpi. Ředitel Národní protidrogové centrály plk. Mgr. Jakub Frydrych vyslovil např. – vedle upřímného poděkování podřízeným za služební pracovní zaujetí – drobnou kritiku určitých politických snah o zmírňování významu, negativního dopadu zneužívaných tzv. měkkých drog. Ministr vnitra pak přidal k osobní vzpomínce na novinářský „pohyb“ mezi drogově závislými a k výroční

děkovné gratulaci celému útvaru slib, že současný ministr školství rozhodně nebude výskyt marihuany mezi školní mládeží podporovat...

Během podvečera převzali mnozí zasloužilí příslušníci NPC i významní „civilní“ partneři čestné stříbrné prsteny a pamětní plakety za vzorné víceleté kvalitní výsledky na poli boje s nelegální drogovou scénou v ČR, ale ve spolupráci se zahraničními kolegy i v širším záběru po okolním světě.

Na úspěchy do jubilejních dvacátých „narozenin“ jedné z nejpříkladnějších jednotek Policie ČR se mj. připíjelo dočista čerstvým svatomartinským vínem...

/ki/
Foto Jirí NOVÁK

PROTI CIZOJAZYČNÝM ZLOČINCŮM

Ministerstvo vnitra dokončuje projekt „Zlepšení boje proti cizojazyčným zločinným strukturám“ financovaný z Finančních mechanismů EHP/Norska. Základním cílem projektu je posílit boj proti organizovanému zločinu, omezit činnosti zločinných struktur v ČR a jejich prorůstání do dalších zemí. K dosažení tohoto cíle pomáhá právě posílené technické zázemí specialistů, vzdělávání a trénink pracovníků odboru a expozitur.

Ministr vnitra Radek John sdělil: *Chci vyjádřit radost z toho, že tyto fondy existují a že je má Česká republika možnost využívat. Je to totiž jedna z cest, jež nám umožňují realizovat řadu projektů, které by jinak*

zůstaly v „říši snů“. Ostatně projekt Zlepšení boje proti cizojazyčným zločinným strukturám je dokladem toho, že systém funguje a že má smysl.

Příprava realizace projektu začala v květnu 2008, s dokončením se počítalo do konce roku 2010. Celkový plánovaný rozpočet na projekt je 603 460 €. Výše grantu Norského finančního mechanismu je 512 941 €, tedy 85 % celkové částky. Spoluúčast Policie České republiky je 90 519 €, tedy zbylých 15 % spolufinancování.

Příručku k projektu vytvořila organizace Člověk v tísni, o. p. s., na základě zkušeností terénních pracovníků. Ti poskytli policistům cenné rady také na specializovaných

seminářích. Příručka shrnuje fakta o komunitách Mongolů, Vietnamců a Ukrajinců. Klade důraz na specifika těchto uzavřených skupin, a pomáhá tak odborníkům v policii k efektivnější práci.

Projekt realizuje Útvar pro odhalování organizovaného zločinu, odbor zločinných struktur, který se zabývá bojem převážně s cizojazyčnými zločinnými skupinami působícími na území ČR. Toto a jiná bezpečnostní rizika vzrostla zejména po vstupu České republiky do schengenského prostoru, kdy narostl počet cizinců pobývajících na našem území.

V minulém programovacím období byly Norské finanční mechanismy realizovány na základě dohody mezi Norským královstvím a Evropským společenstvím o Norském finančním mechanismu pro léta 2004–2009. Udělené granty vyčerpaly celkem 104 579 583 €, tedy 100 % celkové alokace, která byla pro Českou republiku určena. Celkem bylo schváleno 133 individuálních projektů, 5 programů a 6 blokových grantů. Projekty MV ČR byly realizovány v oblasti podpory Implementace Schengenského acquis, posilování justice. MV ČR získalo podporu pro tři individuální projekty v celkové hodnotě 1 361 519 €.

V červenci 2010 byla podepsána Dohoda o Finančním mechanismu EHP a Finančním mechanismu Norska pro období 2009–2014. Českou republiku čeká jednání s Norským královstvím k přípravě a uzavření Memorand o porozumění. Ta stanoví prioritní oblasti a administrativní zajištění v České republice. Alokační pro Českou republiku v rámci finančního mechanismu Norska činí 70,4 mil. €.

Pavel NOVÁK
ředitel odboru tisku a public relations

OCENĚNÍ pro Jazykové mosty

V letošním roce jste se na stránkách přílohy časopisu Policista setkali s materiálem jazykového vzdělávání – s texty a slovníky – pod názvem „Jazykové mosty pro policejní praxi“. Tento materiál představuje jeden z výstupů projektu „Jazykové mosty“ Vyšší policejní školy Ministerstva vnitra v Praze (dále jen VPŠ MV v Praze), a to vedle další publikace – cvičebnice – a multimediálního výukového programu. Obě publikace i multimediální program byly vytvořeny za podpory Ministerstva vnitra ČR pro čtyři jazykové verze (anglickou, německou, ruskou a romskou) na úrovni pro mírně pokročilé v příslušných jazycích. Jsou určeny jednak pro využití vyučujícími jazyků na policejních školách, jednak – a to zejména – pro doplňující samostudium a praktické použití příslušníkům především Služby pořádkové a Služby dopravní policie.

VPŠ MV v Praze získala za celý projekt Jazykové mosty ocenění Evropská jazyková cena Label 2009. Label je decentralizovaný program Evropské komise, jehož cílem je ocenit a propagovat inovační projekty a metody zaměřené na výuku a studium cizích jazyků, šířit je mezi stu-

dující a vyučující a motivovat vyučující k zavádění těchto projektů či metod do výuky. Cena, kterou v České republice uděluje Národní agentura pro evropské vzdělávací programy spolu s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy ČR, byla projektu po dvoukolovém hodnocení odbornou porotou udělena 9. října 2009.

V roce 2010 byla VPŠ MV v Praze za multimediální vzdělávací projekt Jazykové mosty udělena Cena České asociace distančního univerzitního vzdělávání. Cena byla udělena dne 11. 11. 2010 odbornou porotou soutěže eLearning, pořádané Univerzitou Hradec Králové a sdružením EUNIS-CZ.

O multimediální výukový program Jazykové mosty na CD v kterékoli z výše

uvedených jazykových verzí si ještě stále mohou příslušníci a zaměstnanci Policie ČR, případně i zaměstnanci Ministerstva vnitra ČR, zažádat na adrese: Vyšší policejní škola Ministerstva vnitra v Praze – ÚDPV, Pod Tábořem 102/5, 190 24 Praha 9. CD bude zasláno zdarma na vámi uvedenou adresu (pro případná upřesnění uvádějte i telefonické nebo e-mailové spojení). Oba manuály (cvičebnice i texty a slovní zásoba) jsou pro vás v příslušných jazykových verzích připraveny ke stažení v elektronické podobě na intranetových stránkách školy (v položce „publikace“ základního menu).

Mgr. Bc. Jiří SŮVA
Středisko pro výchovu k lidským právům
VPŠ MV v Praze

MARIHUANA NENÍ PRO CIZINCE

Nizozemská vláda chce zakázat prodej marihuany v takzvaných coffee-shopech turistům. Zákaz má být podle agentury Reuters součástí protidrogové kampaně nizozemské vlády.

Nizozemsko má jedny z nejliberálnějších zákonů v Evropě, pokud jde o držení měkkých drog. Místní coffee-shopy jsou oblíbenou turistickou atrakcí, zejména v Amsterdamu a ve městech u hranic s Belgií a Německem. Některá města u belgických hranic ale v poslední době usilují o omezení drogové turistiky a ministr spravedlnosti a veřejné bezpečnosti již oznámil, že na širším zákazu se dohodly i koaliční strany ve vládě.

Vláda si od plánu, podle kterého budou

marihuanu moci kupovat jen Nizozemci, slibuje snížení kriminality související s výrobou a prodejem drogy.

Hlavním problémem je zločinnost a výtržnosti spojené s prodejem.

„Musíme se také vrátit k tomu, k čemu to (zákon) bylo zamýšleno: místnímu použití pro ty, kteří o to mají zájem,“ uvedl ministr Ivo Opstelten.

Vládní plány zatím nemají formu zákona a není vůbec jasné, kdy ji dostanou. Nizozemsko dekriminalizovalo držení nejvýše pěti gramů marihuany v roce 1976. V současné době je Nizozemí jediným státem Evropské unie, kde si lze oficiálně koupit lehké drogy.

NEPŘÍTEL ČIHÁ NA FACE- BOOKU

Americká armáda chce zamezit přístupům příslušníků svých jednotek na internetové sociální sítě. Podle jejích velitelů mohou totiž být prostřednictvím internetu ohroženy válečné operace.

Letectvo Spojených států (USAF) poslalo všem důstojníkům zprávu, ve které varo-

valo před aktivitou jejich vojáků na Facebooku. A to hlavně kvůli oblíbeným a hojně používaným aplikacím, které umožňují uživatelům označit místo, kde se právě nacházejí.

Podle velitelů by se tak velmi snadno mohlo stát, že toho využije nepřítel a zaměří jejich pozice, píše se na interním webu armády. Neopatrné používání by tak mohlo mít „zničující důsledky na bezpečnost a utajení operací“.

Vojáci amerického letectva používají BlackBerry i jiné přístroje, které využívají GPS technologie. A tak by mohli odhalit svou pozici na serverech, jako je Facebook nebo Foursquare, a nepřítel by je mohl zaměřit, píše agentura AP.

Podobné varování chystá svým jednotkám rozeslat už také americká armáda (US Army).

V současnosti mají Spojené státy v Afghánistánu okolo 95 tisíc vojáků, v Iráku

MOZART ZAHÁNÍ KRIMINÁLNÍ ŽIVLY

Obchody nacházející se v nákupním centru City Mall v novozélandském městě Christchurch nemají poslední dobou téměř žádné ztráty. Dokonce i celkové chování zákazníků se změnilo, veškerá kriminální činnost téměř vymizela. Důvodem je prý instalace reproduktorů, z nichž se line klasická hudba. Zákazníci se podle manažera obchodního střediska poslechem Mozartových skladeb uklidňují a zároveň to prý v nich vyvolává nutkání k slušnějšímu chování.

Mozartovy a další klasické melodie tak prokazatelně snižují v největším městském nákupním centru kriminalitu. Podle městské policie tam došlo k výraznému snížení projevů závadového a protispolečenského chování.

Z průměrných sedmasedmdesáti zločinů týdně klesl po zahájení vysílání Mozartovy hudby jejich počet na pouhé dva případy týdně. A zločiny související s drogami a alkoholem vymizely úplně.

Ještě před rokem ve stejnou dobu takových případů policie řešila až šestnáct týdně. V městském nákupním středisku tedy Mozart zcela vypudil problémové zákazníky.

S agresivními zákazníky se musela ostrahta obchodu dříve

vypořádávat až pětadvacetkrát týdně, od té doby, kdy v prostorách centra zní tóny Mozartových skladeb, zde k žádnému podobnému incidentu nedošlo.

„Klasická hudba má zklidňující účinky. Snažíme se hrát nenásilnou, neagresivní hudbu, která nezatěžuje pozornost posluchačů. Klasická hudba určitě dokáže vytvořit příjemnou, uklidňující atmosféru. A lidé se tu nebojí posadit a odpočinout si, protože se už cítí bezpečně,“ potrdil provozovatel nákupního centra Paul Lonsdale.

„Ta hudba má nepochybně velmi pozitivní vliv. Pomáhá vytvořit prostředí, které doslova svádí k dobrému chování,“ potvrdil policejní mluvčí Gordon Spite.

zhruba polovinu. Hrozba, kterou s sebou nesou aplikace, umožňující označení místa, kde se člověk právě nachází, je tedy podle velitelů velmi vážná.

NÁSILNÍCI V DĚTSTVÍ MLSALI

Pravidelná denní konzumace bonbonů a jiných sladkostí poškozuje v dětském věku nejen zdraví.

Podle posledních výzkumů má také přímou souvislost s agresivním chováním v dospělosti.

Britští vědci sledovali 17 415 dětí narozených v dubnu 1970 a vyhodnocovali údaje o jejich zdravotním stavu a životním stylu v 5 a 10 letech a pak v dospělosti.

Ve 34 letech za sebou mělo 35 z nich obžalobu z násilného trestného činu. Zatímco každodenní konzumaci sladkostí v dětství přiznalo 42 procent bezúhonných respondentů, mezi násilníky to bylo téměř 70 procent.

„Zdá se, že existuje spojitost mezi dětskou stravou a agresivitou v dospělosti. I když mechanismus, jakým k tomu dochází, zatím neznáme. Je třeba pokračovat ve výzkumu,“ vysvětluje autor studie Simon Moore z univerzity v Cardiffu.

Výzkum, který byl zveřejněn v časopise British Journal of Psychiatry, je prvním svého druhu.

Jeho výsledky se prokázaly i s ohledem na další faktory, jako jsou poruchy chování v dětství, pohlaví dětí a výchova.

„Domníváme se, že problém je v tom, za jakých okolností rodiče dětem bonbony a čokoládu nabízejí, nikoli ve sladkostech samotných,“ říká Moore a dodává: „Pokud je používají, jen aby nezdravého potomka uklidnili, mohou mu v pozdějším životě způsobit problémy.“

Jiná teorie poukazuje na to, že strava příliš bohatá na cukry je celkově nevyhovující a může způsobit abnormální vývoj mozku v nejcitlivějším období.

ŘIDIČ TO MÁ V GENECH

Setkáte-li se někdy na silnici s kličkujícím či jinak nebezpečně jedoucím vozidlem, nemusí se vždy jednat o aroganci nebo nepozornost řidiče. Je totiž vědecky ověřeno, že lidé s určitou kombinací genů absolvují testy v řízení auta s výsledkem o 20 procent horším než ostatní. Vyplývá to ze zprávy amerických vědců, o které informovala agentura Reuters.

V rámci výzkumu objevili vědci v kalifornském Irvine část DNA, která ovlivňuje schopnost člověka řídit motorová vozidla. Tyto geny totiž ovlivňují paměť.

Pokud se ve vašem genetickém kódu objeví určitá konstelace genů, můžete si být jisti, že přes sebelepší autoškolu a přes sebevětší počet najetých kilometrů v testu řídicích dovedností vždy skončíte se zhruba o dvacet procent horším výsledkem než zbytek populace.

Výsledky studie možná vysvětlují, proč je na silnicích kolem nás tolik špatných řidičů: onu nežádoucí kombinaci genů má ve své DNA zakódovanou téměř třetina lidí, zjistili vědci.

„Tito lidé v průběhu času snadno zapoминаjí postupy, které se jednou naučili, a celkově hůře vstřebávají nové řídicí

zkušenosti,“ vysvětlil doktor Steven Cramer, který studii publikoval.

Se svým týmem provedl pokus na 29 dobrovolnicích. Sedm z nich mělo inkriminovanou genovou variantu, zbytek nikoliv.

Všichni měli za úkol ujet patnáct okruhů na automobilovém simulátoru. Po týdnu se test opakoval a výzkumníci porovnali výsledky.

Ke svému překvapení zjistili, že řidiči s genovou mutací vykazovali jednoznačně horší výsledky.

„Bylo by rozhodně zajímavé podívat se na geny lidem, kteří někdy v autě bourali,“ dodal doktor Cramer.

**Dvoustranu připravil
Jaroslav LINHART
Foto internet**

POLICISTA ZASTŘELIL MASKOVANÉHO HERCE

Zakuleného zločince pohotově zastřelil venkovský policista na Filipínách.

Jak se však ukázalo, postiženým byl herec, maskovaný lyžařskou kuklou pro roli střelce v britském filmu. Informovala o tom mluvčí místní policie Alexis Reladová prostřednictvím médií.

Policista Eddie Cuizon chtěl za každou cenu zastavit filipínského herce Kirka Abella (32), který měl podle scénáře za úkol ujet z pomyslného místa činu na motocyklu s maskovaným řidičem. Cuizon neměl ani tušení o tom, že to, co se mu odehrává před očima, není reálná loupež, ale natáčení filmu.

Dvaapadesátiletý policista při výslechu uvedl, že spal a probudil ho jeden občan, který mu nahlásil přítomnost ozbrojeného muže v jeho okrsku. Policista během chvíle objevil dva maskované muže na motocyklu, které požádal o identifikaci. Maskovaní muži však začali odjíždět, a když se je snažil zastavit, srazili ho na zem a zranili mu koleno.

Tragické rozměry události získala v momentě, kdy ujíždějící herec vytáhl zbraň. Později se sice zjistilo, že šlo

o plastovou repliku, to však policista v danou chvíli nevěděl, vytáhl svou zbraň a na herce vystřelil. Abell později v nemocnici střelnému zranění podlehl. Když policista zjistil, co se doopravdy stalo, okamžitě se přihlásil na nejbližší stanici.

Cuizon se může zejména bránit tím, že obrovské množství přepadení a vražd probíhá na Filipínách právě popsáním způsobem. Ozbrojení a maskovaní útočníci totiž zcela běžně okrádají nebo rovnou zabíjejí své oběti přímo z motocyklů. Trest ho však stejně nemine, tamější policisté totiž smejí běžně nosit a používat pouze obušky a nikoliv střelné zbraně.

Američané vlastní nejvíc soukromých zbraní na světě a soudí se, že v USA mají lidé nej snadnější přístup ke zbraním, tedy ve srovnání s ostatními „civilizovanými“ zeměmi po celém světě. Také se tvrdí, že v Americe pro držení a nošení zbraní vlastně neexistují žádná pravidla a omezení. Skutečnost je ale jiná.

ZÁKONY O ZBRANÍCH V USA

Spletité zákonodárství

Americké zákonodárství týkající se civilních zbraní je dost spletité, rozříštěné a sotvakdy dojde sjednocení. Existují tak vedle sebe zákony federální a zákony jednotlivých států, doplněné navíc nepřehlednou houbinou municipálních (městských, obecních) nařízení a pravidel, která mohou mít nemenší váhu než zákony. Teoreticky jsou sice federální zákony nadřazeny zákonům jednotlivých států a ty zase místním nařízením, ale v praxi tomu tak nemusí být. V případě rozporných předpisů nezáleží až na rozhodnutí soudu.

Nade vším stojí **ústava USA**, respektive její **druhý dodatek** z 15. prosince 1791, který stanoví, že „...právo lidu držet a nosit zbraně nesmí být porušováno“. Toto ustanovení však postupně vložilo do svých ústavních zákonů jen 44 z 50 států, které tvoří americkou federaci. Jak známo, dlouho se vedly spory o to, zda se jedná o právo jednotlivého občana, nebo o právo kolektivní, jak se snažili dokázat odpůrci zbraní z řad části politiků i veřejnosti. Otázku rozřešil teprve v roce 2008 nejvyšší soud hlavního města Washingtonu, když ve věci *District of Columbia v. Heller* rozhodl **ve prospěch individuálního chápání práva držet a nosit zbraň**. Potom už byla jenom otázka času, kdy toto precedenční rozhodnutí bude vtěleno i do zákonodárství platného pro jednotlivé státy (Washington je federální území). To se stalo rozhodnutím Nejvyššího soudu USA ve věci *McDonald v. Chicago*, vydaným v červnu roku 2010; současně s tímto rozhodnutím padl dosavadní všeobecný zákaz držení zbraní vydaný samosprávou města Chicago.

Vlastnictví, držení a nošení zbraní však v USA rozhodně není neomezené, jak se nás snaží přesvědčovat zejména někteří kritici tamního systému. Na druhou stranu je pravda, že kdo si chce zbraň opatřit protiprávně, má k tomu bezpočet příležitostí. Ale kde jinde na světě je to jinak?

Federální zákony

Základní regulativní normy představují federální zákony, dodnes platné po celém území USA. Nejstarší je **National Firearms Act** z roku 1934, který zejména stanoví typy zbraní podléhajících regulaci, registraci a zvláštním zdanění; daly by se přibližně považovat za zbraně zakázané, nicméně s řadou výjimek. Patří sem

- „kulomety“ (machine gun), ve skutečnosti všechny zbraně střelející dávkou,

- kulovnice a kombinované zbraně s hlavní kratší než 16 palců (406 mm) s celkovou délkou pod 26 palců (660 mm),
- brokovnice s hlavní kratší 18 palců (457 mm) s celkovou délkou pod 26 palců (660 mm),
- destruktční prostředky (granáty, bomby aj.),
- střelející tužky, maskované zbraně aj.

Celkově to v roce 1999 představovalo kolem 1 150 000 zbraní evidovaných na federální úrovni, což sice není tak úplně zanedbatelné číslo, ale ve skutečnosti to představovalo sotva 0,5 % z celkového počtu zbraní ve vlastnictví amerických občanů.

Další úprava byla provedena zákonem s podivným názvem **Omni-bus Crime Control and Safe Sheets Act** z roku 1968. Obsahoval především zákaz obchodování s krátkými zbraněmi přes hranice jednotlivých států USA, který platí dodnes, avšak týká se pouze soukromých osob; jen omezeně se vztahuje na činnost dealerů a vůbec obchodníků se zbraněmi, kteří mají platnou federální licenci. Zavedení a vydávání licencí se týká další část zákona, který pak také stanoví minimální věk pro koupi krátké palné zbraně na 21 let (pro dlouhé zbraně ve většině států USA platí hranice 18 let).

Jeden z nejvýznamnějších zákonů je **Gun Control Act** přijatý v roce 1968 za vlády prezidenta Johnsona. Tímto zákonem se poprvé v historii USA omezil okruh osob, které mohou nabývat jakékoliv zbraně, jinak než pouze věkovou hranicí. Stanovil okruh tzv. *prohibited persons*, tedy osob, které nemohou být způsobilé získat zbraň.

Stručně řečeno, týká se to hlavně lidí, kteří byli kdykoliv v minulosti soudně trestáni (ale v některých případech třeba jenom obviněni) federálními i státními soudy, osob na útěku před zákonem, mentálně nezpůsobilých a konečně i cizinců, pokud nemají platnou loveckou licenci. Mimo to zákon upřesňuje vydávání federálních zbrojních licencí (FFL) opravňujících k podnikání v oboru a zavedl takzvaný bodovací systém, který má zamezit dovozu méně kvalitních, a tudíž nikoliv bezpečných zbraní do USA.

Firearms Owners Protection Act (McClure – Volkmer Act) z roku 1986 definitivně zakázal držení plně automatických zbraní, pokud nebyly ve vlastnictví občanů už v době před účinností tohoto zákona. Zároveň byl mírně upřesněn okruh takzvaných nezpůsobilých osob – a zákon mimochodem omezil pravomoc FBI k bezdůvodně opakovaným kontrolám u licencovaných dealerů s FFL.

První a významnější z takzvaných Clintonových zákonů je **Brady Handgun Violence Prevention Act** z roku 1994. Jim Brady byl tiskový tajemník prezidenta Ronalda Reagana. V této funkci byl těžce a s trvalými následky postřelen při atentátu na prezidenta, který spáchal John Hinckley jr. v roce 1981 ve Washingtonu. Bradyho manželka Sarah potom rozpoutala kampaň, jejímž cílem byl pokud možno úplný zákaz držení zbraní v USA. Violence Prevention Act měl představovat první krok v tomto směru a vlivná Národní střelecká asociace USA bojovala proti jeho přijetí už od roku 1987, aby nakonec podlehl. Střelecká veřejnost se s tím postupně smíruje, samozřejmě bez velkého nadšení, ale když odhlédneme od emocí, tak všechna jeho ustanovení nejsou tak úplně nesmyslná a řádným zájemcem o zbraň nijak zvlášť neztrpčují život.

Hlavním smyslem tohoto zákona bylo zavedení institutu **background checks**, povinného „zkoumání (kriminálního) pozadí“ osob, které si hodlají obstarat zbraň. Znamená to, že počínaje listopadem 1998 licencování obchodníci s FFL nesmí prodat zbraň nikomu, kdo neprojde s kladným výsledkem touto procedurou. USA sice nemají centrální evidenci zbraní, mají však centrální evidenci odsouzených a obviněných osob a dalších, kdo měli v minulosti nějaké problémy se zákonem. Obsahem background check je tedy především lustrace v těchto evidencích, které vede federální úřad pro vyšetřování (FBI). Zkoumání kriminálního pozadí je bezplatné a v praxi o něj žádají sami obchodníci, nejčastěji jen telefonicky nebo e-mailem. Odpověď dostanou do tří dnů, což je tedy základní čekací či „vychládací“ doba. Nikdo nemůže přijít do obchodu a okamžitě si koupit zbraň.

Podotkneme ještě, že je zakázáno posílat palné zbraně poštou v rámci internetového obchodu či na dobírku, nebo je prodávat jakýmkoliv jiným způsobem, který nevyžaduje osobní kontakt obchodníka s kupujícím. Jedné osobě se smí prodat nanejvýš jedna zbraň za měsíc.

Dosud zřejmě platí také druhý Clintonův zákon týkající se zbraní a nazvaný **Federal Assault Weapons Ban**, pocházející rovněž z roku 1994. Jde především o zákaz „útočných zbraní“, tj. samonabíjecích pušek vojenského vzhledu a samonabíjecích zbraní (pistolí a pušek) s kapacitou zásobníku větší než 10 nábojů. Účinnost tohoto u nás celkem známého právního předpisu byla stanovena na deset let s možností prodloužení. Prezident George W. Bush (ml.) ji však v roce 2004 neprodloužil, takže zákon, který se podle Bushe ukázal jako nepotřebný, od té doby nelze používat v justiční ani jiné praxi.

V každém státě jiná pravidla

V podstatě se dá říct, že v každém z padesáti států USA je režim pořizování, vlastnění, držení a nošení zbraní upraven jinak. Setkáme s nejširší škálou přístupů, počínaje absolutním zákazem nabývání a držení krátkých zbraní ve státě Indiana (jediný stát USA, který má tak přísnou úpravu) až po nejliberálnější pojetí, tedy držení i nošení zbraní nejen bez povolení či licence, ale dokonce bez jakékoliv registrace zbraní a jejich držitelů.

Většina států totiž nemá uzákoněnou registraci držení zbraní. Dlouhé zbraně se musí povinně zaregistrovat jenom ve státě Massachusetts, krátké potom kromě Massachusetts ještě v Kalifornii, Michiganu, New Yorku a Jižní Dakotě. Částečnou registraci dlouhých zbraní (podle druhu, okresu aj.) mají uzákoněnou v šesti státech a krátkých zbraní v devíti státech federace.

Těsně po atentátu na prezidenta Ronalda Reagana před washingtonským hotelem Hilton dne 30. 3. 1981. Na zemi leží dva z postřelených – policista a Reaganův tiskový tajemník Jim Brady.

Agenti BATF na kontrole u licencovaného obchodníka se zbraněmi

Ve státě New York je držení krátkých zbraní navíc vázáno na policejní povolení. Nabývání zbraní v obchodech je všude limitováno federálním background checkem, ale některé státy a municipality si zavedly vydávání vlastních background checků s přísnějším posuzováním trestní minulosti osob (nejen trestné činy, ale i některé přestupky apod.) a dealéři zbraní jsou povinni je vyžadovat. V Massachusetts se vyžaduje licence na individuální nákup krátké i dlouhé zbraně, a dokonce i střeliva, nákupní povolení na krátké zbraně je zapotřebí například v Nebrasce, New Jersey a Severní Karolíně. Některé státy nebo municipality mají zavedenou ještě zvláštní, takzvanou vychládací dobu, která může trvat zhruba od týdne až dokonce po několik měsíců, které musí proběhnout od objednávky zbraně u obchodníka do jejího skutečného prodeje občanovi.

Pro **otevřené nošení zbraní** jsou ve většině amerických států dobré podmínky. Ve 12 státech neplatí žádná omezení, krátkou i dlouhou zbraň může veřejně nosit každý, kdo je způsobilý k jejímu legálnímu nabytí. To fakticky platí i v dalších 17 státech, které sice k otevřenému nošení zbraní vydávají licenci, ale její vydání je vázáno pouze na negativní background check. Ve 14 státech se pak k vydávání licencí oprávněných k otevřenému nošení zbraní přistupuje více nebo méně restriktivně; v Kalifornii je otevřené nošení dovoleno pouze na venkově. Zbývá sedm států, kde je otevřené nošení zbraní zakázáno. Patří mezi ně například Arkansas, Oklahoma a Texas.

Od počátku 90. let minulého století se bouřlivě vyvíjelo právo Američanů na skryté nošení zbraní na veřejnosti, čímž se rozumí zejména nošení krátkých zbraní, a to buď u sebe (na těle), nebo v bezprostřední blízkosti (například v autě). Také tento institut není nijak upraven zákony federace a je plně v jurisdikci jednotlivých států.

Před rokem 1987 právo na skryté nošení existovalo pouze v deseti

z padesáti států, od roku 2006 už je jich 48. **Skryté nošení (concealed carry, CCW)** tak není dovoleno pouze v Illinoisu a Wisconsinu (a také ve federálním Districtu of Columbia). K tomu je ale třeba dodat, že na Havaji a v New Jersey je právo na skryté nošení sice uzákoněno, ale je vázáno na povolení (permit), které se v praxi nevzdává občanům, ale třeba na Havaji pouze „uniformovaným policejním důstojníkům ve službě“. Naopak na Aljašce a v Arizoně není žádné zvláštní povolení zapotřebí a zbraň smí skrytě nosit každý, kdo si ji smí legálně opatřit (background check).

V ostatních státech je CCW vázáno na nějakou formu povolení či licence vydávané policií a vedou se tam evidence oprávněných osob, jimž byla licence vydána. V deseti státech přitom záleží na vydání licence na zvažení policejních úřadů, ve zbývajících 38 státech v zásadě existuje na vydání povolení právní nárok při splnění podmínek věku, bezúhonnosti a případně některých dalších. V Alabamě a Connecticutu musí žadatel prokázat potřebu nosit zbraň. Ve více státech (Nové Mexiko, Ohio, Rhode Island a další) musí žadatelé absolvovat povinné školení v ovládání zbraně, zatímco například v Severní Dakotě a Michiganu skládají kvalifikační zkoušky.

Vydání licence samozřejmě bývá zpoplatněno a licence se zásadně vztahuje na území státu, v němž byla vydána. Jednotlivé státy mezi sebou postupně uzavírají dohody o vzájemném uznávání licencí, avšak situace je v tomto směru značně spleťtá a nepřehledná.

Někteří experti tvrdí, že právě skryté nošení zbraní je jednou z příčin soustavného poklesu kriminality, jehož jsme v USA svědky zhruba v posledních dvou nebo třech desetiletích. Jiní zase vliv skrytého nošení popírají, vývoj zločinnosti prý nijak neovlivňuje. Tím ale zároveň i oni popírají mnohokrát papouškovanou tezi, že zbraně představují výrazný kriminogenní faktor (jak to nezdíka můžeme slyšet i u nás).

Přemysl LIŠKA
Foto internet

Amerika je pověstná konáním takzvaných gun show; u nás bychom tomu řekli burzy zbraní. Tyto hromadné prodejní akce jsou sice dovoleny jen ve 24 státech Unie, ale každoročně si jich pořádá zhruba pět set. Většinou jsou dvoudenní, na každou přijde asi 500-2500 návštěvníků a na největších se prodá až tisícovka zbraní. Podle statistik FBI však méně než jedno procento zbraní zneužitých ke zločinu bylo zakoupeno na burzách.

VRAH, KTERÝ SE CÍLENĚ USVĚDČOVAL (?)

U některých trestních případů zůstávají pochybnosti o správnosti rozsudku i po opakovaném přezkoumání skutku v rámci postupného vyčerpání všech dostupných opravných prostředků. Není obvyklé, že by se soud při projednávání dalšího mimořádného opravného prostředku podíval na případ z úplně jiného úhlu než jeho předchůdce. Vždy se najde důvod ocitovat nepříznivé závěry předchozího rozhodnutí a použít je k posílení důvodů pro záporné rozhodnutí. Čím výše stoupáme posloupností jednání jednotlivých stupňů soudní soustavy, tím menší roli hraje poznání osobnosti obžalovaného, tím více se prohlubuje rozdíl mezi názorem soudu a obhajoby, pokud je obhájce subjektivně přesvědčen o nevině. Soud prvního stupně jen zřídka stráví s obžalovaným více než několik desítek minut, o jeho životní dráze, osobnostních vlastnostech a společenském zázemí se doví jen velmi málo, téměř nic. Odvolací soud je na tom ještě hůře. Nejvyšší a Ústavní soud ČR velmi často nepřijdou s obžalovaným do styku vůbec nebo nanejvýš na chvíli. Pokud přebývá důkaz, který do skládky kauzy nikam nezapadá, prostě jej zahodí. A případné mezery v dokazování zaplní „vírou“, že věci jsou skutečně tak, jak si přejí... Naproti tomu obhajoba zejména u víceletých případů proniká do osobnosti obžalovaného a jeho zázemí někdy velmi hluboko a také z tohoto důvodu vykládá skutková zjištění zcela odlišně od soudů. Nemá ale nástroj, jímž by soud přesvědčila o své pravdě, protože mu nemůže vnutit veřejné projednání „věci“ v přítomnosti obžalovaného. Výše uvedenou úvahu ozejmím na skutečném případě, který je po vyčerpání všech řádných i mimořádných opravných prostředků definitivně uzavřen odsouzením obžalovaného. Přesto nad ním spatřuji nejen jeden otazník.

Tanečky na tenkém ledu

Přestože byl – zprvu pouze podezřelý – muž po určitou dobu sledován policií, nebyly ustanoveny žádné osoby z jeho okolí, jež by mu mohly pomoci překonat nedostatek tělesné zdatnosti. Což je první nesrovnalost, mohl být kryt komplice? Další zvláštnost případu spočívá v tom, že klíčové body příběhu působí dojmem prstů ukazujících na odsouzeného. Až to působí dojmem, jako by se úmyslně dopustil řady chyb, aby umožnil své usvědčení. Mohl některé jeho chybné kroky „nastrojit“ skutečný vrah?

Pojďme ale naplno do samotného příběhu. Ústředními postavami jsou kamarádi Mojmir a Karel, muži středního věku, podobného způsobu života: oba podnikali, chovali se jako vzorní otcové svých stejně starých synů, jejich manželství působila dojmem spořádanosti. Oba ale měli souběžný dlouhodobý milostný poměr s další ženou. Mojmir občas zůstal u přítelkyně i několik nocí za sebou.

Navzájem si pomáhali: Mojmir poskytoval Karlovi bezúročné půjčky na jeho stavební záměry a staral se, aby měl čím jezdit. Karel mu obstarával různé drobné služby. Příležitostně si vzájemně půjčovali auta a Karel si od Mojmiru postupně dva vozy koupil – za cenu, přiměřenou jejich nelegálnímu původu. Vznikla mezi nimi jakási symbióza, která zvláště Karlovi poskytla usnadňovala život.

Mojmir byl organizátorem obchodu s kradenými auty, ústřední postavou volné skupiny zlodějů, překupníků a opravářů, kteří se zabývali úpravami kradených aut. Kromě toho byl lichvář se vším všudy. Vlastnil chalupu

v horách, kterou získal jako propadlou zástavu za půjčku. Snad zabrousil i do obchodu se zbraněmi. Doma a na chalupě se obklopoval uměleckými předměty a starožitnostmi, jejichž původ byl zčásti nejasný, zčásti nezákonný.

Víceletá bilance jeho obchodování byla výrazně ztrátová, a přesto mohl poskytovat stále další půjčky a přežívat špatnou platební morálku svých zákazníků. Orgány činné v trestním řízení si toho nevšimly. O půjčkách si vedl dvojmo velmi přesnou evidenci: jednu v notesu, další v počítači, který měl v bytě. Záznamy obou evidencí se přesně shodovaly.

Je zajímavé, že obojí evidence končí těsně před vánocemi, které byly jeho posledními, přestože sám „zmizel“ až 19. dubna. Jeho intimní přítelkyně vzpomíná na předvánoční dobu a vánoce jako na období, v němž se změnilo Mojmirovo chování z pohodového v podrážděné. Stěžoval si na starosti a prý také s netrpělivostí očekával, že Karel dokončí opravu domu, určeného na prodej, a vrátí mu půjčku. Není známo, zda se po vánocích uklidnil.

Svědectví přítelkyně je ale osamělé. Změn chování si nikdo další nevšiml, manželku nevyslýcháje.

Karel obchodoval s vodovodními, kanalizačními a plynofikačními armaturami a příležitostně, spíše náhodně, také s nemovitostmi. Občas provedl pro Mojmiru převoz auta, obstaral řemeslnické služby nebo levnou starožitnost.

Kritického dne 19. dubna Mojmir odjel ráno z domu za svými obchody. Údajně použil modrý volkswagen, který před časem převedl na Karlovu obchodní společnost. Karel měl v té

době naléhavou potřebu auto převzít a Mojmir o ně žádal, protože jeho dosluhující BMW – původně rovněž koupené od Mojmiru a samozřejmě též kradené – stálo v opravě.

Mojmir strávil dopoledne pojížděkami po svých obchodních záležitostech. Poobědval s přítelkyní, kterou pak zavezl domů a odjel do banky. Pak měl odněkud převést patrně kradené auto, a to i za tu cenu, že by nemělo registrační značku. To je poslední zpráva o jeho pohybech.

Nicméně až do noci se hlásil jeho mobilní telefon buňce v blízkosti jeho oblíbené restaurace. Pak zmlkl a krátce se přihlásil až následující den dopoledne z města, vzdáleného od jeho i Karlova bydliště asi 30 km. V tu chvíli byl Karel doma a telefonoval se známým.

Ve městě, z něhož přišla poslední SMS, byla autolakovna, ve které si Mojmir nechával přestříkat kradená auta, a podle výpovědi jednoho ze svědků tam měla být také malá opravářská dílna, do které kdysi v noci vezl na úpravu kradené auto. Pro Karla byl ten den úplně všední bez zachytých bodů v programu. Podle záznamů o provozu mobilních telefonů se zdržoval převážně doma nebo v blízkosti domova. Mojmir byl až do pozdního odpoledne stále v pohybu, ale nikdy se nedostal ke Karlovi blíže než na 2 km. Netelefonovali spolu, ani si nevyměnili textové zprávy. Byl to jeden z důvodů, proč soud s odvoláním na zásadu „in dubio pro reo“ Karla napoprvé zprostil obžaloby: neměl za prokázané, že Mojmiru usmrtil právě on. Nebylo jasné, jak by si s ním domluvil setkání.

Za ozvěnou zmizelého

Když se Mojmir nevrátil na noc domů, jeho manželka ráno oznámila jeho zmizení policii a sezvála navečer několik přátel – včetně Karla! – do kavárny, kde společně uvažovali, co se mohlo stát.

Vzhledem k tomu, že Mojmir občas zůstal neohlášeně u přítelkyně, spěch se svoláním porady je poněkud zvláštní. Karel neprojevil na schůzce znepokojení, ale doporučil manželce zmizelého, aby nazáložovala a vymazala data v manželově počítači. Nabídl se, že zásah sám provede, pokud by si s ním nevěděla rady. Soud z toho usoudil, že věděl (!), že se Mojmir nevrátí, a šlo mu o odstranění záznamů o vlastních závazcích. To je první prst ukazující na Karla jako na možného pachatele.

Ten ale vysvětluje své chování tím, že to nebylo první Mojmirovo zmizení a mimo to věděl o jeho nekalém způsobu obživy, takže ho napadlo, že mohl být zadržen policií. Tušil, že v počítači by mohly být záznamy o nabytí starožitností nelegálního původu a o obchodech s kradenými auty. Snažil se předejít získání důkazů proti kamarádovi, které byly v paměti počítače. Nevěděl prý o tom, že si Mojmir vedl v počítači evidenci o půjčkách. Není ostatně jasné, proč by to měl vědět.

Následující den si Karel všiml, že na malém parkovišti za rohem jeho domu stojí modrý volkswagen, který nedávno koupil od Mojmiru pro svou firmu, ale dosud jej od něj nepřevzal. V dopisní schránce našel klíče. Podle jeho tvrzení mu Mojmir podobným způsobem přistavil auto několikrát již dříve. V následujících dnech uskutečnil s volkswagenem několik jízd.

Přijel s ním na další schůzku s Mojmirovou manželkou a jejími přáteli. Tam se dověděl, že bylo vyhlášeno pátrání nejen po zmizelém, ale také po modrém volkswagenu. Uvědomil tedy přítomně, že auto našel zaparkované u svého domu a odjel je vydat policii.

Na „přátelské“ schůzce se poprvé objevil údajný soukromý detektiv, kterého si Mojmirova žena najala, aby pátral po zmizelém. Doprovázela ji pak ke všem následujícím jednáním,

včetně soudních líčení. Časem se sblížili i soukromě.

Užívání auta, s nímž odjel Mojmir z domu, bylo dalším prstem ukazujícím ke Karlovi jako k podezřelému. Nicméně Karel tvrdí, že Mojmir měl původně dva velmi podobné modré volkswageny se stejnými registračními značkami. Z rozboru svědeckých výpovědí vyplývá, že to nemusí být nesmysl.

V následujících dnech došlo k nemilé výměně názorů mezi Karlem a Mojmirovou paní, která požadovala vyplacení značné sumy s odvoláním na smlouvu o půjčkách, které našla v manželských věcech. Pro Karla to bylo značné překvapení. Smluvní zajištění půjček mezi ním a Mojmiřem probíhalo tak, že po splacení dluhu věřitel pouze sdělil, že „smlouvy trhá“ - ale smlouvu s ukončenou platností nevrátil. Poskytnutí půjčky bylo vždy podmíněno splacením předešlé.

Karel odmítl uznat platnost smlouvy, kterou mu Mojmirova žena předložila, protože z ní vyplývající závazek byl již uhrazen, a naopak jí předstírel poměrně čerstvou smlouvu o podstatně menší nové půjčce, o které nevěděla. V jejím textu bylo výslovně uvedeno, že dřívější závazky byly vyrovnány.

Soud později přesto vyhodnotil jeho závazkový vztah tak, že dlužil zesnulému tři miliony Kč. Nepřipustil, že je mohl splatit během několika měsíců, v nichž si Mojmir nevedl o půjčkách záznamy. A zmínku o vyrovnání předchozích závazků v čerstvé smlouvě prostě přešel mlčením. V existenci velkého dluhu a snaze získat auto, formálně převedené na Karlovu firmu, našel soud motiv vraždy.

Začátkem května sledovací služba PČR zaznamenala, že se jí Karel ztratil do vnitřního prostoru velkého bloku obytných domů. Když se po hodině vynořil z jednoho z průchodů, odhodil do popelnice igelitovou tašku. Policisté v ní našli dámskou rukavici, na jejíž vnitřní stěně byla zjištěna biologická stopa s Karlovou DNA, a charakteristické stopy olova, nikoli však úplné povýstřelové zplodiny.

Karel se později před soudem marně pokoušel rukavici navléci a zkoušel to bezvýsledně i přísedící. Soud ji nakonec nehodnotil jako důkaz o Karlově vině. Karel ale zásadně popírá, že by se v danou dobu na daném místě zdržoval a že by cokoli odhodil do popelnice. Dokonce se domnívá, že jej policisté ve skutečnosti nesledovali a obsah zápisu o sledování si vymysleli, aby zastřeli nesplnění úkolu. Nezpochybňuje tím ovšem věrohodnost policistů, ale celé své obhajoby.

Asi o hodinu později policisté zadrželi Karla v nedaleké restauraci. Odvezli ho na policejní služebnu k několikahodinovému výslechu. Na účel jeho pohybu ve vnitřním prostoru bloku, ani na rukavici a tašku se ho neptali a neprovedli osobní prohlídku.

Pak se nic nedělo až do října následujícího roku. Tehdy přišli policisté do výše zmíněného prostoru mezi domy a otevřeli jednu z garáží. Není známo, co je tam přivedlo. V trestním spisu se vysvětlení nenachází. Obhajoba se domnívá, že šli najisto na udání.

Jako osvětlení bleskem

V garáži policie našla další modrý volkswagen, tentokrát s německou registrační značkou, samozřejmě opět kradený. Podle pozdějších výpovědí svědků toto auto kdysi obstaral Karel Mojmirovi a převezl je na jeho práni do dílny, ve které mělo být pozměněno. Vyzvedl je pak již ale Mojmir. Vůz byl zaprášený a pokrytý pavučinami, měl vybitou baterii a v nádrži jen nepatrný zbytek nafty. Zjevně s ním velmi dlouho nikdo nejel.

V zadní části garáže ležela na ponku skříň, zabalená do igelitu, kterou na rozdíl od jiných předmětů v garáži prach nepokrýval. Byly v ní Mojmirovy ostatky – zabalené do potravinářské fólie, převázané motouzem. Při zevním ohledání, jehož výsledek potvrdila pitva, bylo zjištěno, že Mojmir byl zastřelen ranou do týla blíže neurčenou zbraní.

Skříň s ostatky vážila přibližně 110 kg. Do garáže byla zjevně přinesena. Nemohl to zvládnout jeden člověk a už vůbec ne Karel, který je křehké postavy a je postižen rozštěpem obratle. V garáži bylo nalezeno velmi málo použitelných stop. Je vyloučeno, že by k usmrcení Mojmirů došlo právě zde.

Na sudu s vazelinou byly otisky prstů majitele garáže. Z provazu, jímž byla ovázána fólie, byl zajištěn vlas a chlup neznámé osoby. V autě se nacházel kousek látky s tmavou skvrnou biologického původu s DNA neznámé osoby. Avšak na sedadle volkswagenu byla zjištěna Karlova pachová stopa. Policejní technik při výslechu před soudem nedokázal odhadnout její stáří. Podle stavu vozidla se dalo soudit, že ji tam Karel zanechal nejméně před několika měsíci. Tuto možnost sám připustil s tím, že si nepamatoval, kdy a kam s autem jel. V každém případě to mělo být ještě za Mojmirova života, čili nejméně před osmnácti měsíci.

Majitelem garáže byl Robert, další Karlův kamarád. Vydal policii nájemní smlouvu. O nájemci neměl bližší informace. Tvrdil, že ho od uzavření smlouvy již nikdy neviděl.

Teprve když mu policisté sdělili, že se v garáži našla mrtvola, změnil výpověď a doznal, že ji ve skutečnosti pronajal počát-

kem minulého roku Karel, a to pro třetí osobu. Spolu se zjištěním jeho pohybu v blízkosti garáže v květnu předchozího roku to je další na něj ukazující prst.

Karel Robertovi údajně zaplatil malou zálohu na nájemné a přinesl nájemcem podepsanou smlouvu. Nájemné pak ale nikdo neplatil. Robert se přesto nikdy nešel do garáže podívat. Netušil, zda je v ní vůbec zagarážované nějaké auto. Karel ovšem tvrdil, že s pronájmem garáže neměl nic společného. Prohlásil, že Mojmir si ji pronajal již dříve, a to přímo, bez jeho zprostředkování, neboť se s Robertem dobře znal. Zpočátku v ní garážoval kradený mercedes.

Robert známost s Mojmiřem tvrdošíjně popíral. Nicméně v Mojmiřově počítači se našla připravená smlouva na prodej auta mezi Robertem jako kupujícím a Mojmiřem jako prodávajícím. Obsahovala Robertova úplná osobní data! Ten ale popřel, že by chtěl nějaké auto od Mojmirů koupit.

Soud záležitost přešel vysvětlením, že Robertova osobní data mohl dodat Karel, který se s ním dobře znal. Neřešil otázku, proč Mojmir smlouvu připravil, když se s Robertem údajně neznal a o prodeji auta s ním nejednal.

Podářilo se najít i muže, na jehož jméno byla vystavena nájemní smlouva. Nechtěl o ní nic vědět, v garáži nikdy nebyl, neznal Roberta, Mojmirů ani Karla, a nikoho ze společných známých. Podpis na smlouvě byl ale jeho. Výpověď, že dalšímu svědkovi podepsal několik listů čistého papíru. Dotyčný ale popřel, že by se znal s kýmkoli z výše zmiňovaných. Nakonec se nepodařilo zjistit, jak se smlouva dostala od jejího výstavce až k Robertovi. Rovněž se neprokázalo, že by výstavce věděl, kde se garáž nachází, natož aby ji navštívil.

Karlův vztah ke garáži sehrál rozhodující roli: posloužil policii jako rozhodující důkaz, vedoucí k uvalení vazby.

Nikdy se nepodařilo zjistit ani nezpochybnitelné datum vraždy, ani místo, na kterém k ní došlo a kde byla mrtvola zabalena a uložena do skříně. Nebyla nalezena zbraň a smrtící střela. Nebylo prokázáno, že by Karel vlastnil zbraň, popřípadě že by s ní uměl zacházet. Nepodařilo se zjistit, kdo, kdy a jakým způsobem dopravil Mojmirovo tělo do garáže, ani místo, na kterém bylo skladováno před převozem. Nebyly zjištěny osoby, které by případně mohly Karlovi pomoci uložit skříň s mrtvolou do garáže.

Soud po zvážení všech okolností a s přihlédnutím k zásadě „in dubio pro reo“ Karla zprostil obžaloby. Mimo jiné v jeho úvahách sehrály významnou úlohu záznamy o telekomunikačním provozu Karlova a Mojmirova mobilního telefonu v den zmizení poškozeného. Nepodařilo se prokázat, že by se přátelé v kritický den setkali.

Odvolací soud na návrh žalobce prvostupňový rozsudek zrušil a vrátil věc krajskému soudu k novému projednání. Předseda senátu pochoopil, že svoboda je správně pochopená nutnost a potlačením důkazů ze záznamu o provozu mobilních telefonů pozměnil důkazní situaci v neprospekch obžalovaného. Uložil mu pak trest odnětí svobody v trvání třinácti let. S tímto rozsudkem již byl odvolací soud spokojen. Dovolání a ústavní stížnost byly odmítnuty, stížnost pro porušení zákona zamítnuta, to vše v neveřejném zasedání...

Vražda byla potrestána. Je však sporné, zda byla obžalovanému prokázána vina způsobem, jenž vylučuje jakékoli pochybnosti.

Zdeněk JEMELÍK
(s volným red. krácením)

Ilustrační foto Jaroslav KOPIC

Herečka přímo při únosu

DO LOUN PŘIJEL NATÁČECÍ ŠTÁB I HERCI

Čtyři kratičké preventivní filmy pro děti ze základních škol točil filmový štáb na podzim loňského roku v Lounech. Hlavní role ztvárnil moderátor Vlasta Vebr, který právě jako moderátor nabízel drogy, herečka Michaela Dolinová si zahrála únoskyni dětí a syn známého baviče Pavel Novotný se v minifilmu představil jako pedofil.

Zásluhou preventivní Územního odboru Policie České republiky v Lounech por. Bc. Tomáše Krupičky a divadelníka postoloprtského spolku VeTři Šimona Pečenky vznikl před několika měsíci nápad natočit preventivně informační film. Preventivní film směřovali hlavně pro žáky základních škol, aby děti upozornil na možná rizika dnešní doby. Spolupráce mezi policistou a divadelním hercem fungovala již dlouho předtím, to když Šimon Pečenka oslovil lounského preventistu s jejich divadelním programem s preventivní tematikou.

Potom už jenom stačilo vypracovat projekt v rámci preventivního programu Ministerstva vnitra a čekat na jeho schválení. To se podařilo, a tak vlastně začala administrativní mašinérie, po zásluze ukončená uzavřenou smlouvou o spolupráci tohoto unikátního projektu.

Na samotnou výrobu preventivního filmu bylo určeno 70 tisíc korun a dalších 20 tisíc korun na výrobu 400 kusů DVD.

Nadšenec Šimon Pečenka sepsal filmový scénář a k natočení DVD přizval i známé osobnosti, aby byl film o to poutavější. V měsíci říjnu loňského roku se mohlo začít natáčet.

Celý pořad je složen ze čtyř filmů, které trvají v rozmezí 5–10 minut, a to proto, aby se ve vyučovací hodině stihlo s dětmi filmovou ukázkou rozebrat. Nutno podotknout, že smyslem celého projektu není něco dětem zakazovat nebo přikazovat a názorně jim předvádět, co je správné a co nikoliv, ale jde především o to, aby si děti po shlédnutí filmu samy uvědomily rizika,

se kterými se mohou setkat a jaké mohou mít následky.

První film je zaměřen na problematiku drog. Je natočen formou přehnaného teleshoppingu, ve kterém moderátor nabízí drogy. V prostřihu pak děti vidí, co užití drogy s člověkem udělá, jaké bývají následky. Hlavní role se ujal populární moderátor Vlasta Vebr.

Druhá část pořadu se týká šikany. V tomto filmu žáci shlédnou, jak se vyvíjí a narůstá agresivita určitého člověka již od útlého věku (miminka) až po dospělost.

Ve třetím dílu, který by se mohl nazvat „Pozor, na cizí lidi!“, si zahrála skvělá herečka Míša Dolinová. V hlavní roli únoskyně dětí chce přimět žáky k zamyšlení, zda je, či není dobré důvěřovat cizím lidem. Děti to samozřejmě teoreticky vědí, ale v reálném světě se mnohdy chovají úplně jinak.

Čtvrtá ukáзка je zaměřena na nebezpečný internet. Pomalu každé dítě má dnes možnost se s prostředím internetového světa setkat, a tak je tento film víc než výmluvný. Obsazení hlavní role do tohoto filmu přijal syn známého baviče Pavel Novotný, který si zahrál pedofila. Obsahem ukázky je nejprve příjemné chatování s neznámým člověkem, po kterém následuje nemilosrdné fyzické setkání. Film chce upozornit na virtuální svět počítače a na skutečnou realitu.

Celý pořad byl natočen za spolupráce dětí z dramatického kroužku v Postoloprtech, divadelních nadšenců a dobrovolníků z Lounska, dětí z lounské mateřské a základní školy a samozřejmě profesionálních herců.

Natáčecí scény se musely stihnout ve třech dnech. Filmaři s herci pracovali v lounské základní škole ve Školní ulici, v mateřské speciální škole, dále v postoloprtském divadle, tamní

Pedofila policisté zadrželi

Michaela Dolinová si upřesňuje poslední úkoly

restauraci, parku a nádraží. Natáčelo se i v bytových interiérech a také, venkovních prostorách před školou.

Celý pořad se bude jmenovat Čtyři světy a děti ze základních škol na Lounsku se s pořadem seznámí v průběhu letošního roku. Nutno podotknout, že se všichni účinkující včetně zmíněných profesionálů vzdali honoráře a peníze šly pouze na práci kameramana a střiháče.

Z průběhu celého natáčení měli všichni velmi dobrý pocit a také se shodli na tom, že když to jen trochu finanční situace dovolí, rádi by pokračovali třeba v natáčení dalších dílů.

Jestli ale bude tento projekt opravdu úspěšný, se ukáže, až se film dostane do škol a bude hodnocen z řad preventivních pracovníků, pedagogů a samotných žáků.

nprap. Jaromíra Střelcová
PIS Louny
Foto archiv Policie ČR

NEWSLETTER	KRAJSKÝCH KOORDINÁTORŮ BESIP
	
1/2010	www.iBESIP.cz
NEWSLETTER	KRAJSKÝCH KOORDINÁTORŮ BESIP

Našli jsme pro vás na internetu

37

Ministerstvo dopravy (www.mdcz.cz) je jedním z důležitých orgánů státní správy. K jeho hlavním kompetencím patří tvorba a uskutečňování státní politiky v oblasti silniční, železniční, letecké a vodní dopravy. O jeho významu i pro policejní práci tedy není pochyb. Podívejme se aspoň ve stručnosti na obsah některých položek z hlavní nabídky webové stránky ministerstva:

Legislativa: přehledně uspořádané odkazy na plná znění zákonů, vyhlášek a dalších dokumentů, týkajících se různých aspektů dopravy. **Veřejná doprava:** informace o financování veřejné dopravy, statistiky o přepravě cestujících, centrální registr dopravců atd.

Strategie: např. dopravní ročenky, materiály o dopravní politice státu, problematika vztahu dopravy k životnímu prostředí.

Kosmické technologie a družicové systémy: tento odbor má dokonce svou vlastní stránku s adresou www.spacedepartment.cz. Aktivitu odboru související s členstvím naší republiky v Evropské kosmické agentuře. Jedním z výsledků její práce je také Národní kosmický plán, který se týká rozvoje a zapojení našeho průmyslu, vysokých škol a výzkumu do aktivit při průzkumu a využití kosmického prostoru.

Bezpečnost na silnici: odkaz na webovou stránku www.ibesip.cz oddělení BESIP, zaměřeného na prevenci v oblasti bezpečnosti silničního provozu. O této stránce jsme s uznáním pojednali už v prvním díle našeho seriálu v č. 1/2008. Iniciativa BESIPu nepolevuje ani dnes, naopak je stále pestřejší. Svědčí o tom například čerstvá novinka: od podzimu loňského roku najdete v hlavní nabídce položku „Newsletter BESIP“. Jedná se o nový elektronický informační čtvrtletník, který bude přinášet nejaktuálnější informace z oblasti bezpečnosti silničního provozu v ČR. Mezi tyto informace budou patřit zprávy o probíhajících nebo připravovaných zajímavých projektech, kampaních a dalších akcích. Redakce newsletteru vyzývá organizátory různých projektů a aktivit, aby jí posílali ke zveřejnění své příspěvky na adresu koordinátora BESIP tomas.drobny@cspds.cz.

V těsné blízkosti českých dálnic a silnic stojí bezpočet reklamních poutačů různých velikostí. Pro motoristy jsou nebezpečné zejména obří billboardy – svým obsahem a provedením odvádějí pozornost řidiče nežádoucím směrem. V řadě případů také došlo ke zraněním i smrtelným úrazům při nárazu vozidla do jejich konstrukce. „Estetické“ působení na vzhled volné krajiny kolem silnic snad ani není třeba komentovat. Nahlédněte na názornou ukázkou

billboardového zamoření na různých úsecích našich dopravních tepen a porovnejte je se situací v zemích, které s billboardy u silnic dokázaly rázně zatočit. Na adrese www.nechceme-billboardy.cz je také vtipný „zmizík“: Můžete si vybrat z několika fotografií našich silnic, hojně lemovaných záplavou poutačů. Stačí však kliknout kamkoliv na fotografii, reklama jako mávnutím proutku zmizí a objeví se tatáž silnice, ovšem s volným výhledem do krajiny. Rozdíl je neuvěřitelný! Bohužel jenom na monitoru...

Sherlock Holmes, Hercule Poirot a jiní slavní hrdinové detektivního žánru řešili často velmi rafinované krádeže diamantových šperků. Lupičům se není co divit, vždyť diamant byl symbolem bohatství už v dávných

dobách a je jím dodnes. A přitom je tento nejtvrďší přírodní nerost tvořen krystaly uhlíku, jednoho z nejběžnějších prvků v přírodě! Charakteristickou vlastností diamantu vyjadřuje i sám název nerostu, který pochází z řeckého slova „adámas“ a v překladu znamená „neobyčejně tvrdý“. Souhrnnou informaci o diamantu a jeho unikátních vlastnostech hledejte v článku *Diamanty stále vábí*, který uveřejnil v roce 2002 populární časopis Vesmír. Text je zveřejněn na stránce www.vesmír.cz/clanky/clanek/id/2282. Úvod je věnován historii diamantové horečky v polovině 19. století. Mineralogické a krystalografické charakteristiky diamantu jsou uvedeny v další části článku.

Jednou ze zajímavých informací je například vysvětlení pojmu *karát*: Je známo, že hmotnost diamantů, zlata a perel se neudává v gramech, ale v karátech. Tato velmi stará jednotka, která se používala už ve starověku, je odvozena z hmotnosti semen rostliny *rohovník obecný* neboli *kharrub* (odtud pochází název „karát“). Semena rohovníku mají všechna prakticky stejnou hmotnost kolem 200 mg. Dohodou bylo stanoveno, že 1 karát = 200 mg = 0,2 g. Situace je však poněkud složitější – karát se používá nejen jako jednotka hmotnosti, ale slouží i k vyjádření ryзости kovu, např. zlata:

Ryzí (čisté) zlato se označuje jako 24karátové. 14karátové zlato obsahuje 14/24 ryzího zlata a 10/24 příměsí (stříbra nebo mědi). Devítikarátové zlato obsahuje jen 9/24 ryzího zlata, zatímco příměsí tvoří zbývajících 15/24 hmotnosti.

Na závěr letošního prvního pokračování seriálu nabízíme trochu zábavy. Víte, co mají společného následující tři věty: „Roli lorda Rolfa hrál Vladimír Leraus“, „Cyril vyryl celý celer pro Cyrilku“ nebo „Je Olivier olivrejovaný, nebo je Olivier neolivrejovaný“? Určitě jste poznali, že se jedná o jazykové hříčky, zvané *jazykolamy*. Jsou to krátké věty, obsahující těžko vyslovitelné kombinace slabik nebo slovních spojení. Svědčí o nesmírné tvárnosti naší mateřštiny a při jejich vyslovování se navíc dobře pobavíme. Stránka www.jalam.cz obsahuje přes 150 abecedně uspořádaných českých jazykolamů a navíc i tři desítky *palindromů* (slovních spojení, která mají při čtení z obou stran stejný význam). Kromě klasické věty „Kobyla má malý bok“ má tuto vlastnost i řada dalších, například tvrzení „Je blbej“, či dobrá rada „Jelenovi pivo nej!“.

Jaroslav KUSALA

„POMOC NAJÍT MĚ VČAS“

Pohřešované děti tvoří jednu ze skupin ohrožených dětí. Ve většině případů se jedná o děti, které samovolně utečou od rodiny nebo ze zařízení pro výkon ústavní/ochranné výchovy, nebo o děti, které jsou „uneseny“ jedním z rodičů. Se zvláštním zřetelem jsou především řešeny případy zmizení dětí, při kterých je bezprostředně ohroženo zdraví nebo život dítěte. V těchto situacích je velice důležitý rychlý přenos informací jak mezi jednotlivými subjekty pátrání, tak i směrem k veřejnosti, která může v době bezprostředně po zmizení dítěte poskytnout relevantní informace.

V zájmu zvýšení rychlosti a efektivity pátrání po pohřešovaných dětech zahájilo Ministerstvo vnitra v roce 2008 přípravné práce na vytvoření pohotovostního systému pro pohřešované děti v České republice, a to pod interním názvem „*Národní koordináční mechanismus pátrání po pohřešovaných dětech*“.

Pro koho je systém určen

Po provedení detailního rozboru systému pátrání po pohřešovaných dětech v rámci Policie ČR a identifikování možností zlepšení systému (zejména zapojení subjektů mimo policii do pátrání, zlepšení komunikace mezi jednotlivými složkami policie, poskytování krizové intervence rodinám pohřešovaných dětí ze strany policejních psychologů), byl postupnými kroky ve spolupráci s Policií ČR vybudován **systém včasného varování, založený na rychlém přenosu informací o pohřešovaném dítěti od policie k veřejnosti, zejména prostřednictvím médií, a určený pro případy, kdy život nebo zdraví pohřešovaného dítěte je v ohrožení (cca 10–20 případů ročně)**.

O aktivaci mechanismu a zařazení dítěte do něj rozhoduje Policie ČR na základě stanovených kritérií¹⁾, přičemž systém není určen pro dobrovolné útoky z domova či z ústavního zařízení²⁾. Vždy se posuzují konkrétní okolnosti případu, samotný vývoj pátrání po pohřešovaném dítěti. Konečné rozhodnutí, zda bude systém aktivován, ná-

leží příslušnému pracovníkovi služby kriminální policie a vyšetřování zodpovědnému za pátrání, na základě stanovené metodiky a spolupráce se specialisty po linii mládeže a násilné trestné činnosti.

Psychologická pomoc rodinám pohřešovaných dětí

Nedílnou součástí projektu je zajištění psychologické pomoci rodinám pohřešovaných dětí ze strany policejních psychologů a odborných nevládních organizací. Zabezpečení komunikace s rodinou a poskytnutí časově ohraničené krizové intervence v počáteční fázi pátrání je úkolem policejních psychologů, kteří jsou pro tento účel postupně proškoleni. Pro jednotlivé kraje byly rovněž vytvořeny a následně distribuovány informační kartičky s kontakty na příslušné regionální linky důvěry a organizace poskytující ambulantně krizovou pomoc v obtížných životních situacích, na které se v případě potřeby mohou obrátit rodiče pohřešovaného dítěte.

Jak projekt běží

Dne 11. května 2010 v rámci tiskové konference byla tehdejší panem ministrem

Martinem Pecinou podepsána memoranda o spolupráci s partnerskými médii. Tím byl projekt oficiálně nastartován. V současné době je do projektu zapojeno celkem deset médií (televize, rádia, internetové deníky). Zásady a podmínky spolupráce s mediálními partnery jsou obsaženy v memorandech o spolupráci doplněných manuálem spolupráce, který respektuje zaměření a možnosti jednotlivých partnerských médií. Memorandem se média zavazují v co nejkratší možné době od obdržení upozornění o vyhlášeném pátrání zveřejnit informace o pohřešovaném dítěti v ohrožení života včetně výzvy ke spolupráci veřejnosti.

Podmínky pro přenos informací od Policie ČR k médiím vytváří nově upravená aplikace „*pátrání po osobách*“ na webových stránkách Policie ČR www.pomoztemenajit.cz. Aplikace umožňuje nejen médiím, ale i všem občanům přihlásit se e-mailem nebo RSS kanálem k odběru novinek (upozornění o zveřejnění/aktualizaci/stažení záznamu o pohřešovaném dítěti na webu Policie ČR). Přičemž záznam o pohřešovaném dítěti v ohrožení bývá zveřejněn na webu Policie ČR velmi rychle – do 5 minut od zadání údajů do policejního informačního systému. Zároveň je na těchto stránkách umístěn návod, jak si ve své e-mailové schránce nastavit zasílání upozornění na nový e-mail SMSkou na mobilní telefon tak, aby nás zpráva o vyhlášeném/odvolaném pátrání po dítěti v ohrožení zastihla vždy, i když právě nemáme přístup do své e-mailové schránky (tuto službu poskytují jednotliví mobilní operátoři zdarma).

Podle původního záměru mělo být jedním z doplňkových prostředků pro šíření informací o vyhlášeném pátrání zobrazování oznámení o pohřešování dítěte na zařízeních pro provozní informace (ZPI) na dálnicích a rychlostních silnicích, podobně jako to funguje v zahraničí. Samozřejmě za předpokladu klidové situace v dopravě. Zde jsme ale narazili na několik omezujících faktorů.

1) 1. Jedná se o dítě mladší 15 let, které se nachází v ohrožení života nebo zdraví, zejména:

- dítě se vzhledem k svému věku může stát obětí nešťastné náhody,
- dítě postrádá přístup k životu potřebným lékům,
- dítě je prokazatelně fyzicky či psychicky handicapované,
- jedná se o únos (dle českého právního řádu), který buď vykazuje evidentní známky násilí, nebo pachatel trpí duševním onemocněním, nebo je labilní s možností nepředvídatelného jednání, nebo existují předchozí výhrůžky či jiné indicie nasvědčující tomu, že dítěti hrozí poranění nebo smrt,

2. Jedná se o dítě starší 15 a mladší 18 let v případech hodných zvláštního zřetele (např. dítě je prokazatelně fyzicky či psychicky handicapované nebo postrádá přístup k životu potřebným lékům, nebo je v ohrožení života),

- v ostatních případech sporu o dítě dle individuálního posouzení závažnosti případu.

2) Z policejních statistik jednoznačně vyplývá, že z celkového počtu pohřešovaných dětí tvoří většinu věková kategorie dětí od 15–18 let a kategorie svěřenců = děti, u kterých byla nařízena ústavní, resp. ochranná výchova. U této kategorie pohřešovaných dětí se jedná velmi často o krátkodobé opakované útoky z dětských domovů a výchovných nebo diagnostických ústavů.

Prvním je počet a rozmístění znaků, které obsahuje ZPI, což je omezení trvalé a neodstranitelné, a druhým omezujícím faktorem je zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů, který umožňuje na ZPI uvádět jen údaje, které jsou pro bezpečnost a plynulost na pozemních komunikacích významné (toto omezení by se ale teoreticky dalo odstranit novelou zákona). Avšak hlavní problém spočívá v negativním postoji dopravních expertů ohledně zobrazování informací nesouvisejících s dopravou.

Přesto lze do budoucna uvažovat o možnosti zapojení i dalších subjektů do projektu pro šíření informací o vyhlášeném pátrání po dítěti v ohrožení – využití fungujících projektů v rámci jednotlivých krajů (varovných a vyznamňovacích systémů).

Efektivita a cíle projektu

Od spuštění projektu byl mechanismus ze strany policie aktivován již v 8 případech. Pokaždé se podařilo pohřešované dítě nalézt včas. Zkušenosti získané několikaměsíčním fungováním projektu ukazují, že systém je

efektivní a splňuje účel, pro který byl zřízen. Poznatky z praktického využívání systému jsou s ohledem na svoji závažnost dále zpracovávány do interních předpisů Policie ČR. Mělo by tedy být jen otázkou času, kdy se příslušní pracovníci policie naučí s tímto mechanismem rutinně pracovat a využívat jeho předností.

Od projektu očekáváme mimo jiné snížení počtu trestných činů ohrožujících život a zdraví dětí, zvýšení citlivosti veřejnosti k problematice pohřešovaných dětí a zvýšení povědomí veřejnosti o způsobech bezpečného chování a prevence v souvislosti se zmizením dítěte. Jak již bylo naznačeno výše, do projektu se může zapojit každý občan svým aktivním přístupem a přihlášením se k odběru novinek na www.pomoztemenajit.cz. Čím více lidí se dozví o vyhlášeném pátrání, tím větší je šance, že pohřešované dítě bude nalezeno včas.

Zahraniční zkušenosti

Obdobné systémy včasného varování fungují v některých evropských i mimo-evropských státech, kde již pomohly zachrá-

nit mnohé dětské životy. Česká republika během svého předsednictví v Radě Evropské unie uspořádala expertní konferenci na téma *Výstražné systémy pro pohřešované děti v zemích EU*, jejímž hlavním cílem bylo představit systémy včasného varování fungující ve Velké Británii, Nizozemí, Francii, Řecku a v USA. Prezence těchto zemí (včetně té české) a další výstupy z konference jsou k dispozici na webové stránce alertchild.eu, kterou založilo české předsednictví jako zdroj informací a dobré praxe pro státy, které se teprve chystají svůj pohotovostní systém pro pohřešované děti budovat.

Je však pravdou, že při srovnání se zahraničními modely je český systém specifický v tom, že jej plně zajišťuje stát, resp. Policie ČR, zatímco v ostatních zemích, kde výstražný systém pro pohřešované děti funguje, se na něm významnou měrou podílí nevládní organizace.

Mgr. Veronika STUDZINSKÁ
odbor prevence kriminality
Ministerstva vnitra
Ilustrační foto archiv redakce

JAK PŘEDEJÍT SITUACI, ŽE SE DÍTĚ ZTRATÍ ČI SE STANE OBĚTÍ TRESTNÉHO ČINU?

RADY PRO RODIČE

PREVENCE
SE MUSÍ VYPATIT

- komunikujte se svým dítětem, zajímejte se o jeho problémy, naslouchejte mu, vnímejte změny v jeho chování
- mějte vždy přehled o tom, kde a s kým se vaše dítě nachází, mějte přehled o jeho denních aktivitách
- vysvětlíte dítěti klidným a přiměřeným způsobem (v závislosti na jeho věku), jaká nebezpečí ho mohou potkat a jak jim může čelit, na koho se může obrátit s žádostí o pomoc
- dítě by mělo znát základní linky tísňového volání (112, 158, 155, 150, 156)
- učte děti, aby věřily svým vlastním pocitům, ujistěte je, že mají právo říct kdykoliv „NE“, jestliže cítí, že není něco v pořádku
- vždy velmi dobře zvažte, komu své dítě svěřujete, a tyto osoby si náležitě prověřte (např. chůva)
- pro případ zmizení dítěte mějte k dispozici (nejlépe vždy při sobě) aktuální fotografii vašeho dítěte**

DOJDE-LI KE ZMIZENÍ VAŠEHO DÍTĚTE...

- kontaktujte policii na kterékoli policejní služebně nebo na lince tísňového volání 158 ihned, jakmile zjistíte, že se vaše dítě ztratilo, vyvarujte se pozdního oznámení, rozhodovat mohou i minuty**
- v závislosti na věku dítěte prohledejte všechna místa, kde by si dítě mohlo hrát nebo kde by mohlo usnout, uvědomte si, kdy a kde jste jej viděli naposledy, i malé dítě je schopno ujít několik kilometrů
- poskytněte policii detailní popis vašeho dítěte včetně oblečení a zvláštních znamení (jizvy, tetování, mateřská znaménka), předejte policii aktuální fotografii vašeho dítěte v odpovídající kvalitě, informace o jeho zdravotním stavu a užívaných lécích
- informujte policii o okolnostech zmizení dítěte, kdy a kde, popř. s kým jste jej naposledy viděli
- policii uveďte jen pravdivé a nezkreslené informace, v žádném případě informace nezatajujte, i sebemenší detail může být významný pro pátrání včetně změn v chování dítěte před jeho zmizením**

- zamezte přístupu sousedů, známých a dalších osob mimo rodinu do domu nebo bytu, odkud se dítě ztratilo, do doby, než policie provede šetření na těchto místech
- buďte neustále na příjmu, aby vás policie mohla bez problémů kontaktovat
- pohřešování dítěte představuje pro každou rodinu velké psychologické trauma, máte proto možnost využít služeb policejního psychologa, nebojte se také kontaktovat neziskové organizace pomáhající lidem v obtížných životních situacích, k dispozici jsou vám také linky důvěry

ZÁKLADNÍ PRAVIDLA BEZPEČNÉHO CHOVÁNÍ PRO DĚTI

- vždy bys měl informovat rodiče o tom, kam jdeš a s kým a požádat je o svolení
 - neměl bys venku pohybovat sám, vždy je lepší mít doprovod kamaráda nebo dospělé osoby
 - neměl bys přeceňovat své síly, zbytečně riskovat, nechat se „vyhecovat“ kamarády k tomu, abys podstoupil něco, co by mohlo skončit nešťastnou náhodou, ohrozit tvé zdraví nebo život
 - jestliže se někdo pokusí tě odvést někam proti tvé vůli, snaž se dostat se od něj pryč, ať už za použití křiku, kopání, nebo jiných metod
 - pokud si tě někdo bude chtít vyfotografovat, máš právo říct „NE“ a informovat o tom své rodiče nebo jinou důvěryhodnou dospělou osobu
 - nikdy nestopuj, nenastupuj do auta k žádné osobě (ať už známé či neznámé), nemáš-li předem daný souhlas rodičů
- v případě, že se ztratíš rodičům na veřejně přístupném místě, nepátrej po nich sám a co nejdříve vyhledej uniformovaného policistu či strážníka nebo jinou důvěryhodnou osobu (prodávačka v obchodě, maminka s dětmi,...) a řekni jim, že jsi se ztratil a potřebuješ pomoci najít rodiče
- zapamatuj si základní bezplatné linky tísňového volání, na které se můžeš obrátit 24 hodin denně, 7 dní v týdnu (158 – Policie ČR, 155 – Zdravotnická záchranná služba, 150 – Hasičský záchranný sbor ČR, 156 – Obecní policie, 112 – Jednotné evropské číslo tísňového volání)

BAŠTA HUSITŮ, BAROKO A JISKŘENÍ POD POVRCHEM

Zrovna teď v neděli jsme dvakrát jeli na záchytku, říká od volantu prap. Marek Stojanov během „okružní fotohlídky“ po rajonu. Reaguje na vrávorající postavu zarostlého, znatelně v právě užívaném oblečení zanedbaného občana, kterého ve zpomaleném opatrném manévru objíždí. V čase úterního, zrovna prosluněného, pokročile podzimního poledne.

Probíral jsem starší záznamy a vidím jméno Grégrich (jméno změněno v red.!), aha, na tom jsme nedávno dělali, podívám se blíž, ročník z počátku minulého století, tak ne, byl to děda, možná strejda našeho pachatele –0 tady i zločinecká řemesla přecházejí z generace na generaci, vzpomenu si na jednu z úvah/konstatování v kanceláři npor. Bc. Radka Štěrbý, vedoucího Obvodního oddělení Policie ČR Žlutice (pochází mimochodem z četnických „rodinných kruhů“).

Po bitvě u Tachova (1427) se Žlutice staly hlavním sídlem husitů (pod vojevůdcem Jakoubkem z Vřesovic), klenotem velkého žlutického náměstí je dodnes barokní morový sloup Nejsvětější Trojice (z let 1701–1704) a jedna z pěti ve městě zachovalých středověkých kašen

Policisté místního obvodního oddělení „úřadují“ v rekonstruovaném městanském domě (z roku 1771), nové moderní vybavení neubírá atmosféru historického prostředí ani „operační centrále“ vedle recepcy v přízemí (foto dole)

Jednotlivé střípky ze setkání s policisty v kouzelném, členitém kraji kolem říčních meandrů (Přírodní park Horní Střela) s množstvím lesních porostů a vydatných pastvin pod odvěkým dohledem majestátní i tajemně legendární hory (Vladař), do sebe vlastně svým způsobem přirozeně zapadají. Samotné město Žlutice, kde sídlí malé Obvodní oddělení s tuctem policistů, působí poklidně a se svým nepochybným dějinným kouzlem nenápadně. Přitom jím i přilehlým „policejním“ okolím procházely – a procházejí – mnohé dramatické události, ať většího společenského významu (útočiště husitského hnutí, či zabezpečení významné dávné obchodní stezky mezi metropolí a bavorskými městy ze strážního hradu Nevdek na dalším výrazném kopci), nebo v rovině neopakovatelné individuální kriminality mezi prostým lidem z časů zcela nedávných. Vždycky to býval region skromnější. Také dnes má v tradičním zemědělském a lesnickém odvětví silné „útlumy“. Je tady proto hodně nezaměstnaných (ti šťastnější za práci dojíždějí do Karlových Varů nebo Podbořan). A právě jednotlivci ze sociálně slabších vrstev obyvatelstva se dopouštějí klasické

majetkové trestné činnosti – vloupání do chat, do jakýchkoliv objektů, bytů, provozoven.

Zvedá se tu ale i počet běžných krádeží. Jak lidé nemají peníze, berou i to, čeho by si všichni ani nevšimli (oddělení patří mezi velikostí srovnatelnými obvody k těm s kriminalitou nejzatíženějším, s objasněností ovšem kolem slušných 60 %). V podzemním čase třeba zmizelo několikrát maso nimrodovi, který nechal vyvržený úlovek vychladnout na hácích za domem. Asi to ani nebylo pro peníze, spíš na přilepšenou do domácnosti, na přímou konzumaci pachatele a jeho lidí.

Jako novinka právě minulého roku se ukázala marihuana. Už nešlo o dvě, tři kytky někde na zahrádce, v květináči na dvorku. Na Valečsku policisté objevili dvě větší konopné pěstírny ve vietnamské „režii“, se špičkovými filtry, automaticky řízeným provozem, se „zelenou energií“ z „nabodnutého“ veřejného rozvodu elektrického proudu. Příslušná komunita přechází od obchodu s oblečením, se zeleninou, na výnosnější artikl. Žlutičtí vietnamské podnikatele vlastně dlouho ve městě nemě-

li, teď tu provozují obchodní centrum i zábavu s hazardem v herně.

Dětský výchovný ústav zatěžuje policisty věčnými útoky svěřenců, kteří nejsou žádní sirotci, mají své rodiny, ale „pasták“ je pro ně trestem, za první kriminální prohřešky (s malou společenskou nebezpečností, jak se pravívá v soudních rozhodnutích). Během víkendu někdy prchá až pět – s největší pravděpodobností budoucích – drzých a stále troufalejších „kriminálků“.

A vyčleněný policista „akce“ eviduje, vyhlašuje pátrání, činí opatření. Po čase uprchlíka někde po republice chytanou, přicestuje „služebně“ zpět, skončí zavřený na pokoji a po dvou hodinách mizí na svázaných prostředadlech – jak ve starém krimifilmu – dolů z okna za dalším dobrodružstvím...

Charakteristické byly pro Žluticko rovněž tahanice s pytláky. Na zdejších přehradních jezerech, kde je rybolov zakázaný (jedná se o zdroj pitné vody), dorůstají rybí „vzorky“ úctyhodných rozměrů a někteří rybáři lákavé vidině kapitální ryby nemohou odolat.

Jako vedoucí obvodu pracuje zdejší dobrý rodák npor. Bc. Radek Štěrba

Na dolním konci města v prostoru někdejšího kluziště „raš“ občas problémy, zastihli jsme tam zpola nezákonný jarmark (obchodník povolení k činnosti měl, ale pro jiné místo) – a na něm bývá leckdy k dosažení vidění „celý svět“...

Pytláčil se i v zimě, což se před několika lety stalo osudným nenapravitelnému milovníku adrenalinových okamžiků. Při záměru chytat nad prosekanou dírou v ledu se s ním prolomila tenčí ledová vrstva (v místech „bubliny“ kvůli teplejším proudům vody z rašeleništního, tlejícího dna) a pětaticetiletý muž – bez šance přivolat si pomoc – utonul.

Po novelizaci patřičného zákona je nepovolený rybolov pouze přestupkem. Policie zkouší víc honit samozvané střelce po lesích, leč těžko se jim černé odstřely dokládají. Lovci bývají v sehraných partičkách, od ukryté střelené zvěře utečou a později si pro ni podle GPS (pokroky jsou znát všude), po trpělivém „monitoringu“ lesních zákoutí, víceméně bez obav dojedou terénním vozem.

To jsme namátkou probrali svým způsobem méně závažnou zločinnost. Pod mírumilovnou, řeklo by se dokonce – alespoň podle množství barokních soch po krajině rozhozených – bohobojnou slupkou Žlutice lze nacházet a připomínat si i nejkřutější hrdelní skutky.

Přišel například na služebnu notně podroušený chlap a povídá, že mu stará tvrdí, že maj doma ve sklepě v tašce odložený mrtvý dítě, ať TO raděj hned spálí, nebo z TOHO budou mít voplejtačky. No, jemu, že se to nějak nezdá, tak to radši oznamuje. A pod barákem se novorozeně bez známek života skutečně našlo. A bylo samosebou plodem toho páru. Otec si jiného stavu nevšimnul. A rodička hodně bojovala za to, že neví, jak se to přihodilo, že byla v poporodním šoku. Přesto jí soud uložil osm let nesvobody.

Jindy zase (už to bude sedm osm let) řešila dvojice policistů nějaké méně závažné čórky, naprosté drobnosti, a docvaklo jí, že ty doslova blbinky souvisejí s celostátně hledaným vrahem starých žen, který bydlí, schovává se, u vlastní sestry, provdané Grégrichové (red. změna jména!). Spojili se s Pražáky a došlo se pro zloducha. Při zadržení prý nepředváděl ani nejmenší odpor, byl vysmátý, odpočatý, zřejmě i smířený s tím, že to na něj jednou musí prasknout. Stejně jako s tím, jak jeho „součet“ ve finále dopadne.

Abychom nechodili daleko, další člen té povedené rodiny měl v minulosti oplétačky kvůli pohlavnímu zneužívání stařenek. Pak se vrátil z kriminálu v Horním Slavkově, sotva měsíc volnosti (po předčasném propuštění) užíval a potom se za tmy vloupal k dvaosmdesátileté babičce do osamělého soukromí. Stařenka mu dobrovolně vydala ze šuplíku asi deset tisíc korun. Byla strachy bez sebe. Grázl na ní vykonal sexuální násilí, odvedl ji do lesa (přiznával, že šla jako beránek), pak přikázal stůj, srazil ji ranou nožem do zad a posléze ztichlé tělo zahrabal. Následný trest by mu měl vypršet v roce 2020...

Jiná hrůza. Táta se synem, ruské národnosti, si našli dva zazobané hejly, co jim poskytli investiční vklad – v řádu milionů – do zaručené výnosného podniku. Po celkem krátké době si je pozvali na „bilanční“ schůzku a tam věc vyřídili rychlou popravou – rychle střelbu opakujícími pistolemi. Kri-

Kostel v Chyši – další tip na skvostný výlet! – dosud čeká na dokončení náročné obnovy ukázkové „barokní tváře“

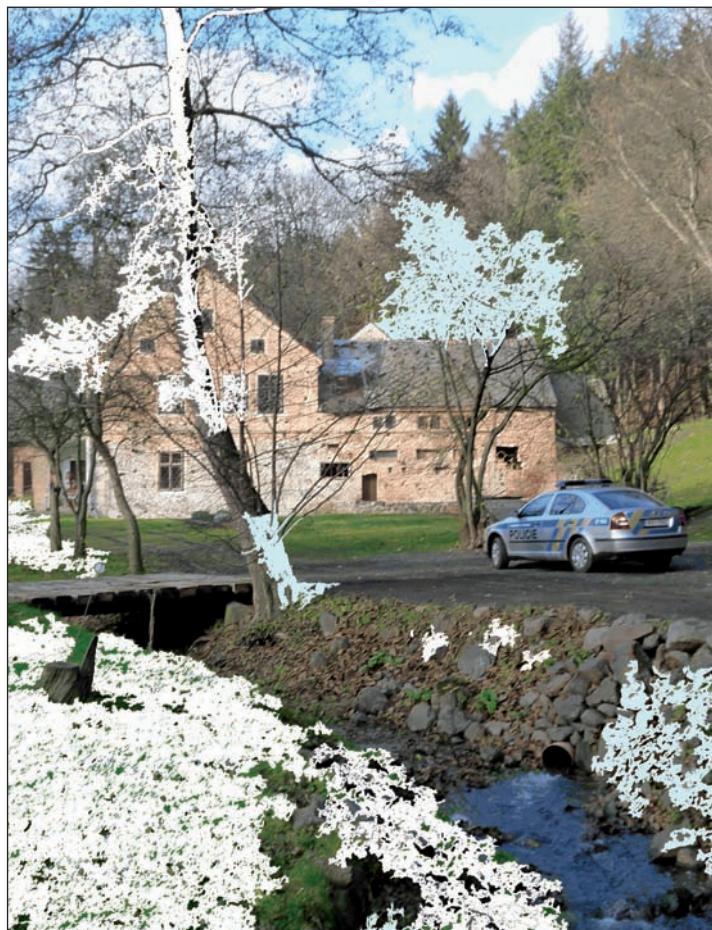
minalisté po roce na jednoho pachatele natrefili, případ byl kompletně objasněn, dokonce v Moskvě úspěšný tým vyšetřovatelů díky přebíral.

A dost už, snad jenom malá kuriozita. Na skládce poblíž hlavního silničního tahu z Prahy na Cheb, který obvodem (vlastně historicky) prochází, hledali méně přizpůsobiví spoluobčané baterie za účelem jejich prodeje do sběru. Najdou první, druhé, čtvrté zboží, tak po dej další, křikne někdo, a najednou z nich kdosi drží v ruce lidskou lebku. Byla tam aspoň rok odhozená ukrytá oběť vraždy v překvapivě zachovalých šatech, s čitelnou firmou výrobce. Jeden z mála dosavadních nedořešených nejtěžších trestních skutků...

Na ploše 206 kilometrů čtverečních chrání na 5 200 obyvatel Žlutice a Chyše (městské úřady), Valče, Vrbice, Pšova, Štědré a Čichalova (obecní úřady) a dalších dědin a osad – jak výše naznačeno – 12 zkušených policistů z útvaru 4. typu. Slouží i soboty a neděle, ale v noci bývají hlídky v autě na pohybu a od Valče jim to na sídlo obvodu k ohlašovanému případu dvacet minut zabere. To by se jim nějaká bezpečnostní kamera, příkladně nad městskou památkovou oblastí, docela hodila (zatím na ni, ani na strážníky, bohužel nejsou prostředky).

Vedoucí npor. Bc. Radek Štěrbá se tu před čtyřiceti lety narodil a trvalým obyvatelem je dál (jeho děda byl v půli minulého století mezi těmi, kteří tady po Němcích „podhorskou“ krajinu dosídlovali). Se zástupcem vedoucího nprap. Antonínem Janíčkem (39, dojíždí z Bochova) tvoří sehraný tandem od

Osaměle situovaný, romantický, starý, na rekreační chalupu předělávaný Hamerský mlýn byl v minulých letech snad čtyřicetkrát „vybílén“...

roku 2003. Ostatní muži jejich sestavy jsou rovněž chlapi v nejlepších letech nad třicetiletou věkovou hranicí, se služebními desetiletkami „v zádech“. A dobrá místní znalost je spojuje a možná i zdravá míra lokálpatriotismu.

Však mají na co být hrdí. Žlutice jsou významně památné místo (1. zmínka r. 1186, od r. 1214 již jako město, vbrzku opevněné... s kostelem sv. Petra a Pavla patřícím k nejcennějším stavebním památkám Karlovarska, se Žlutickým kancionálem,

*V opuštěném objektu
za tímto stavením
v Kostrčanech policisté
odhalili „automaticky
funkční“ pěstírnu
konopí*

vyvolávají v roce 2010 už 5. ročník sálové kopané pro kolegy ze sousedních i vzdálenějších oddělení (pořádá sportsmen Janíček), fanda dostihového sportu a místního občana Josefa Váni obzvláště, prap. Milan Kendereš, řečený Kendy, preventista prap. Miloslav Tymr, který zaujatě působí mezi dětmi a mládeží (s Ajaxem, s citronky pro „chybující“ řidiče...), policista, který je čerstvě na radnici v Chyši, „pamětník“ kolega nrap. Bohouš Koudela a další fakta a jiné skutečnosti.

Na silnici pod Vladařem se znenadání zleva přes pankejt hrabe na asfaltku nevelké chlapisko s dlouhým bičem v ruce. Máme štěstí na setkání s veleuznávanou populární osobností – nejen tohoto regionu – posledních let. Josef Vána, gigant novodobé historie i nejžhavější současnosti Velké pardubické, chová a trénuje rodinné i jemu svěřené ušlechtilé závodní koně v osadě Mlýnce.

Svezli jsme ho kousek cesty na hipozákladnu a položili mu přítomnou otázkou:

Cítíte se tady bezpečně, sousede?

S tím nemám žádné problémy, dost roků jsem dělal bojové sporty, takže – co se mé osoby týká – pořád si věřím, že vlastní zdraví i majetek si ubráním sám, odpovídá Velký Menší Muž překážkových dostihových závodů a jeho tvář je rozsvícená pro něj tak typickými úsměvy.

Načež dodává:

Pravda je ale i to, že moje paní takové cítění – nebo myšlenky – nemá, ta to vidí jinak. Bydlíme v Chyši a ona je ráda, že okolo sem tam projíždí policejní auto a že si s policisty – když jde takhle k večeru venčit psa – občas i popovídá. Jí tedy určitě opakovaně objížďky policie pocít bezpečí dodávají. Nic si nevymýšlím, bavili jsme se o tom doma, tak to je!

Jaroslav KOPIC

Foto autor

P. S. Z pohledu nadřízeného:

OOP Žlutice patří ke stabilizovaným útvarům, kde slouží policisté, kteří mají mnohaleté zkušenosti. V současné době to není obvyklé, vzhledem k personální obměně, kterou Policie ČR v Karlových Varech prošla. Útvar, pod vedením svého vedoucího, plní úkoly velmi dobře, bez ohledu na specifickou polohu a charakter služebního obvodu.

plk. Mgr. Michal ŠAVRŇA,
ved. územního odboru

...něčeho podobného se žokej a trenér Josef Vána u pokrokově zařízené zemědělské usedlosti, v domově sportovních koní, neobává – na snímku na památku do „policistova alba“ dnes První Koňák v ČR spolu se zástupcem vedoucího žlutických policistů nrap. Antonínem Janíčkem

literárně uměleckou hodnotou evropského kalibru...). Chyše má zámek obnovený obětavým úsilím pana Lažanského, potomka někdejších hraběcích majitelů (u těch krátce pedagogicky působil po vysokoškolských studiích nezaměstnaný Karel Čapek, násled-

„Areál“ městečka Valeč už objevili filmaři (nedávno tady točil Juraj Herz horor Tma), předtím (koncem minulého století) odtud zloději vyvezli do Rakouska sochy z dílny M. B. Brauna (spory o navrácení barokních skvostů, nalezených někde ve Vídni, se „dlouze patově“ táhnou)

Znaky evropských měst

Soudní i „pátrací“ evropský dvorec

O městu se historicky hovoří od roku 1248, kdy jej založil Vilém II., král německý a hrabě holandský. V centru města – v sousedství romantického jezírka Hofvijver – se zachoval komplex starých budov Binnenhof, kde rokuje současný parlament a vládnoucí politická garnitura země. V paláci Noordeide je od roku 1984 „akční“ královna Beatrix (pro veřejnost jsou běžně přístupné palácové parky).

Nadmíru proslaveným a z celého světa fanoušky umění navštěvovaným objektem je však Mauritshuis (Mořicův dům) – v klasicistním paláci (s vlivy italské renesance) z roku 1640 umístěná obrazárna nizozemského národního muzea (Koninklijk Kabinet van Schilderijen – Královská malířská galerie).

Její základ tvořila kolekce dvou stovek obrazů „sběratele“ Viléma I., místodržitele a prince oranžského. Výtvarný poklad se ovšem postupně rozrůstal do dnešního souboru 800 děl, mezi nimiž jsou „vzorky“ tvorby nejvýznamnějších nizozemských a vlámských malířů především 17. století (zlatý věk nizozemského malířství).

Nelze nevyjknout alespoň jména Rembrandt van Rijn, Jan Steen, Frans Hals, Antoon van Dyck, Philip van Dijk, Hans Holbein ml. nebo Johannes Vermeer, který má ve svatostánku světového výtvarna Toaletu Diany, Pohled na Delft nebo veleslavnou Dívku s perlou. O té se donedávna tvrdilo, že je vyobrazením mladé služky Griet (naposledy o tom „svědčil“ stejnojmenný úspěšný – a vskutku nádherný – film režiséra Petera Webbera). Aktuálně ovšem Benjamin Binstock, uznávaný vědec (doktor dějin umění), tvrdí, že modelkou (v 16 letech) k dokonalému obrazu byla krásná Marie Vermeerová – prvorozená dcera umělcova. A nejen to.

Ve víceméně čerstvě vydané knize Tajemství Vermeerovy rodiny autor po pečlivém rozboru, porovnávání stylu i „obsahu“ jednotlivých mistrovských obrazů dochází k závěru, že talentovaná ratolest nejen stála (minimálně u dalších dvou vyhlášených děl) tatínkovi předobrazem, ale že mu rovněž pomáhala s přípravou barev a pláten a že po jeho smrti (v prosinci 1675 ve věku třiačtyřiceti let) dokonce sama začala zručně rozhojňovat výtvarné otco-

Město, jehož jméno máte určit v úvodním díle nového ročníku dlouhodobé soutěže, má ve své zemi trochu zvláštní postavení. Přestože v něm (žije tu zhruba půl milionu obyvatel) sídlí vláda, parlament a královna, není podle místní ústavy hlavním městem státu – přesněji království.

vo dědictví. Aby pomohla mamce Catharině a sourozencům od hrozné chudoby (nejvíce jejích obrazů prý dostal – tenkrát „podvedený“ – pekař).

Spisovatel a „objevitel“ Binstock nyní hlásá, že nejedná galerii či sbírku ve Spojených státech tak vlastní Vermeerovy falzifikáty (nejzdařilejší Dívka

s červeným kloboukem, autoportrét Marie Vermeerové, je k vidění ve Washingtonu, Mladá žena u virginalu v Las Vegas, Dáma se služkou v New Yorku). To jsou, panečku, věci vzešlé z jedné evropských přímořských kulís, řeklo by se z nezáživného, ne-li přímo nudného, prostředí muzejního!

A závěrečná hláška/nápořádka: „Hledané“ město je po mnoha století dějištěm významných diplomatických jednání s evropským, ale i světovým dopadem (v letech 1899 a 1907 např. mírové konference). V současnosti zde funguje řada organizací a institucí (snad až 150) praktické evropské politiky – jmenujme třeba Mezinárodní soudní dvůr nebo Europol, o kterých jsme psali v Policistovi 8/2010...

/ki/

Foto Jaroslav KOPIC

Kresba František DOUBEK

Řešení zasílejte na adresu redakce nejpozději do 31. ledna

2011

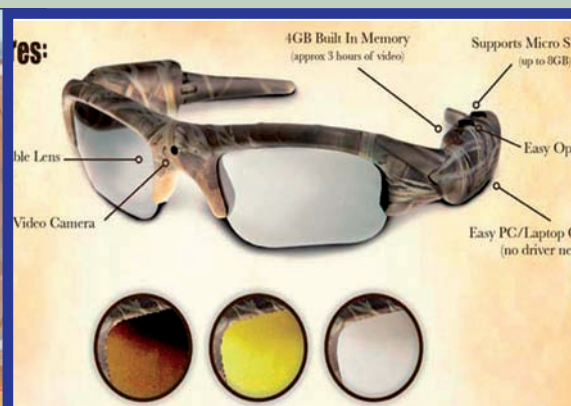
Řešení z č. 11/2010 zní:
město MĚLNÍK

Ze správných odpovědí jsme vylosovali:
Zdena Švarcová, Odry; Dušan Ikáš, Praha;
Romana Justová, Česká Lípa.

Znaky evropských měst

Policista č. 1/2011

KUPON č. 1

i Kam Xtreme

– revoluční pomůcka

Miniaturní prostředky pro záznam obrazu a zvuku už jsou samozřejmostí. Známe videokamery – „čelovky“, pozorovací a zaměřovací dalekohledy s možností videozáznamu, stejně jako dokumentační nástavce pro krátké i dlouhé služební zbraně. Firma Hunter's Specialties z Cedar Rapids (Iowa) však přichází s novinkou – videokamerou zabudovanou v brýlích.

Má to svoji logiku. Zejména pobyt v přírodě a nejrůznější sportovní aktivity jsou spjaty s používáním brýlí na ochranu zraku před světelnými nebo i mechanickými vlivy. Brýle se také staly neodmyslitelnou součástí výbavy sportovních střelců; v disciplínách IPSC a některých dalších dokonce jejich nošení předepisují pravidla. Sluneční a podobné brýle nosí vojáci i policisté, příslušníci zvláštních jednotek a leckde ve světě je masově používají i lovci.

Na druhé straně miniaturizace záznamových prostředků pokročila do té míry, že z technického hlediska není problém zabudovat kameru, mikrofon i paměťovou kartu s potřebnou elektronikou do brýlí, které se na první pohled sotva liší od těch „normálních“. Šlo tedy jen o to, kdo jako první dostane nápad oba prostředky spojit. Nevíme, kdo to byl, ale je fakt, že jako první tuto myšlenku s obchodním úspěchem využila právě americká společnost Hunter's Specialties, která se zaměřuje na prodej loveckých potřeb a příslušenství ke zbraním.

Brýle i-Kam Xtreme sice vypadají poněkud mohutněji než běžné typy, složené mají vnější rozměr 170x60x40 mm.

V pohotovostním stavu, tedy i s akumulátorem však váží pouhých 39 gramů, takže jejich nošení nečiní žádné potíže. Prozatím je ale ještě třeba být na ně trochu opatrný, protože se dosud nevyrábějí jako vodotěsné. Vykoupaní brýlí by tak mohlo poškodit elektroniku.

Miniaturní objektiv digitální kamery (3 MP) s pevnou ohniskovou vzdáleností se nachází uprostřed na nosiči výměnných skel. Ovládání celého zařízení je velmi jednoduché, stačí k tomu dvě tlačítka na levé bočnici: jedno slouží jako vypínač, druhým se aktivuje pořizování záznamu. Tamtéž se nachází miniaturní integrovaný mikrofon a dvě kontrolky LED. Zelená signalizuje režim zapnuto a modrá probíhající záznam, přičemž obě jsou v periferním zorném poli uživatele. 4GB karta pojme zhruba tři hodiny záznamu a podobná je i kapacita zdroje elektrického proudu, tedy akumulátoru (550 mAh Li-polymer). Použitím 8GB karty se doba záznamu zdvojnásobí, ale kapacita akumulátoru bohužel nikoliv. Je-li paměťová karta plná, nahrávání se ukončí a kontrolka zhasne. Na levé bočnici jsou rovněž sloty pro paměťovou kartu a konektor USB pro připojení k videu nebo PC (k prohlížení a uložení záznamu, brýle nemají vlastní monitor). Pravá bočnice ukrývá akumulátor.

Podle dosavadních zkušeností uživatelů přý i-Kam Xtreme poskytuje nečekaně

kvalitní záznam obrazu i zvuku, i když samozřejmě ne takový, jako „velké“ videosystémy.

Výrobce nezapomněl ani na původní funkci systému, takže k brýlím dodává čtyři páry výměnných, dioptricky neutrálních polarizovaných skel. Kromě čirých jsou v soupravě skla tmavošedá, hnědá a žlutá. Rám je nabízen nejméně ve třech barevných úpravách: černé, bílé a „camo“ (kamuflážní).

Nositel brýlí i-Kam Xtreme v zásadě může zaznamenat to, co vidí, i když samozřejmě bez možnosti zaostření do určitého směru, kterou poskytují lidské oči. Ale i tak příslušníci speciálních jednotek v bojových akcích, policisté při služebních zákrocích, sportovní střelci akčních disciplín, vyznavači adrenalinových sportů a mnozí jiní teď dostávají novou možnost jak snadno a bez jakéhokoli omezení vlastní akceschopnosti zadokumentovat svou i cizí činnost nebo jiné děje, ať už za jakýmkoliv účelem. Každý záznam může mít velkou hodnotu pro poučení sebe či jiných, pro následné právní posuzování akce a jejich výsledků, anebo prostě jen tak, pro připomenutí a na památku.

Brýle i-Kam Xtreme se prodávají zhruba za 160-200 amerických dolarů; zatím nevíme o tom, že by se prodávaly v ČR.

–pl–

Foto výrobce

GEPARD GM6 LYNX

*Gepard
na veletrhu
IDET 2009*

Odstřelovačské pušky, resp. „antimateriálové a antiteroristické zbraně“ Gepard se objevují na veletrzích a výstavách od roku 1990; jejich konstruktérem byl původně major Ferenc Földi. Dnes je nabízí jedna z divízií firmy SERO se sídlem v Budapešti. Není známo, nakolik se velkorážové odstřelovačky Gepard skutečně používají ve výbroji armád a policejních sborů, respektive jejich zvláštních jednotek; celkem jich prý bylo vyrobeno přes 200. Je pravděpodobné, že v nějakém nevelkém počtu slouží v Maďarsku a novější zprávy hovoří o tom, že model GM6 Lynx byl zaveden do výbroje zvláštních jednotek indické armády.

la 19 kg a při délce hlavně 1 100 mm měřila celých 1 570 mm, váží samonabíjecí GM6 Lynx už jen 10,5 kg (s plným zásobníkem 11,5 kg) a měří – při hlavní dlouhé 730 mm – v palebné konfiguraci jen 1 126 mm, v transportní dokonce pouhých 928 mm.

Puška Gepard GM6 Lynx je samonabíjecí a v uspořádání bullpup, tedy se zásobovacím zařízením za spouští, v prostoru opěry. Pracuje samozřejmě s uzamčeným závěrem, ale s dlouhým zákazem hlavně, v systému údajně vyvinutém společností SERO. Firma ji dnes nabízí alternativně ve dvou standardních rážích – 12,7x108 mm a 50 BMG. Dlouhý zákaz (165 mm) robustní hlavně a účinná úst'ová brzda na jejím ústí zásadně zmírňují zpětný ráz výstřelu, resp. jeho účinek na střelce. Z pušky tak lze střílet i od ramene jako běžnou kulovnicí nebo od boku a mohou z ní střílet i slabší jedinci. Délka zákazu je nejmarkantněji vidět při srovnání velikosti zbraně s hlavní v přední a v zadní poloze.

Vzhledem k poměrně krátké hlavní (730

mm) je sice rychlost a energie střely poněkud menší než u jiných srovnatelných zbraní, puška je ale zase – vzhledem k použitému uspořádání bullpup, krátké hlavní a dlouhému zákazu – velmi kompaktní stavby. Průbojnost střely bohatě stačí k ničení cílových osob, lehkých obrněných vozidel, lehkých přístřešků a budov, radioelektronických objektů, raket i kokpitů letadel a vrtulníků, a to až na vzdálenosti 600 až 800 m (ještě na 1500 m lze údajně zasáhnout cíl o ploše 1 m²). Vzhledem ke své kompaktnosti, malé hmotnosti a slušné kadenci (pět výstřelů za méně než 3 sekundy) je puška Lynx velmi vhodná pro boj ve stísněných prostorách, jako zbraň výsadkových a speciálních jednotek, ale i jako výbroj vozidel či vrtulníků. S ruskou ráží 12,7x108 mm výrobce udává průbojnost 250 mm betonu resp. 20 mm pancíře na 100 metrů pod 90° úhlem dopadu střely. Účinný dostřel pak uvádí 2000 m.

Válcová hlaveň s výraznou úst'ovou brzdou (používají se dva systémy – dvoukomorová brzda válcového tvaru a jednoko-

Sortiment odstřelovaček Gepard dnes zahrnuje modely

- GM1 – nejstarší jednoranová na ruský náboj ráže 12,7x108 mm
- GM2, GM2A1 – pětiranová samonabíjecí ráže 12,7x108 mm nebo 50 BMG (12,7x99)
- GM3 – samonabíjecí na náboj 14,5x114 mm
- GM4 – pětiranová samonabíjecí ráže 12,7x108 mm nebo 50 BMG
- GM5 – pětiranová opakovačka ráže 12,7x108 mm nebo 50 BMG
- GM6 Lynx – pětiranová samonabíjecí ráže 12,7x108 mm, 50 BMG nebo údajně i 14,5x114 mm

U všech modelů v ráži 12,7 mm výrobce uvádí přesnost střelby pod 0,7 MOA. Zatímco nejstarší jednoranovka GM1 váží-

Gepard GM6 Lynx v palebné délce s hlavní vpředu

Zásah betonové tvárnice a sudu s vodou na 100 metrů

Lynx prý na 100 metrů zasahuje nábojnici každým výstřelem

Gepard při střelbě

morová s příčnou válcovou dutinou) se axiálně pohybuje ve válcovém pouzdra hlavně, které přechází vzadu v hranaté pouzdro zbraně – ramenní opěru, zakončenou vyso-

kužel nábojnice. Zbraň má na předním konci pouzdra hlavně a na vrchu botky poutka pro nosný popruh, na kterém ji lze nosit jako běžnou pušku.

kou pryžovou botkou. Na předním konci pouzdra hlavně je nosič dozadu sklopné dvojnožky s neměnnou délkou nožek (dvojnožku lze pootočit stranou), pod pouzdem je krátká ozubená lišta Picatinny pro eventuální upevnění například přední rukojeti. Nad pouzdem zbraně je další ozubená lišta pro montáž optiky, pod ní pak pistolová rukojeť se spoušťovým mechanismem. Její zadní příčka je využita jako vedení přímého schránkového zásobníku na pět nábojů. Zásobník má vpředu po obou stranách osazení, aby zpětný ráz výstřelu nepůsobil na hrot speciální střely, ale na přechodový

Na horní ozubenou lištu se standardně montuje zaměřovací dalekohled 3-12x50 nebo 5-25x56, aplikovat lze i kolimátor, zaměřovač pro noční vidění či elektrooptický zaměřovací videosystém EOP. Poslední verze zbraně z roku 2009 byla osazena na levém boku pouzdra hlavně sondou balistického počítače a přístrojem samotným v textilním nosném pouzdra (a navíc také přední rukojetí a teleskopickou třetí nožkou v dutině pistolové rukojeti).

Funkce mechanismu je stejná jako u všech zbraní s dlouhým zákluzem hlavně. Před výstřelem se ručně posune hlaveň se závěrem do zadní krajní polohy (zbraň je pak v transportní konfiguraci a délce). Do šachty se zasune plný zásobník. Odpruženou pojistkou na předním konci pouzdra hlavně se před střelbou uvolní hlaveň, kterou hlavněová pružina posune do přední krajní polohy. Při doběhu do přední polohy uvolní hlaveň závěr, který během pohybu vpřed zasune do komory náboj, a zbraň je tak připravena k výstřelu. Spoušťový mechanismus jistí před nechtěným výstřelem tlačná pojistka za spouští. Po výstřelu se celý cyklus opakuje už automaticky (včetně vytažení a vyhození nábojnice při předkluzu hlavně, kdy je závěr na záchytu) a zbraň pak střílí v samonabíjecím režimu jednotlivými ranami.

Ing. Jiří FENCL,
Ing. Přemysl LIŠKA
Foto Ing. Jiří FENCL
a výrobce

GEPA RD GM6 LYNX

ráž
celková palebná délka zbraně
transportní délka
délka hlavně
hmotnost nabitě zbraně
doporučený optický zaměřovač
doporučená videokamera EOP
průbojnost (s ruskou ráží)

praktická rychlost střelby
E₀

v₀

12,7x108 mm, 50 BMG, 14,5x114 mm
1126 mm
928 mm
730
11,5 kg
Schmidt & Bender PM2
SERO s rozsahem 10 až 300 m
250 mm betonu na 100 m při dopadu
pod úhlem 90°
20mm pancíř na 100 m
5 ran za méně než 3 s
14,5x114 mm – cca 14 500 J
50 BMG – cca 14 500 J
14,5x114 mm – cca 780 ms⁻¹
50 BMG – cca 870 ms⁻¹

Ing. Josef Tesařík nastoupil k policii v roce 1973 a služební poměr příslušníka Policie ČR ukončil v listopadu 2010. Jeho policejní činnost je spojována především s dopravní policií a krátce po nástupu se mu osudem stala statistika nehod, která ho pak provázela po zbytek jeho policejního života. Byl rozhodující osobou v budování a rozvoji statistického systému dopravních nehod, jehož význam je stále pozitivně hodnocen jak na úrovni národní, tak na úrovni světové. V roce 2004 byl tehdejší policejním prezidentem genpor. JUDr. Jiřím Kolářem povýšen do hodnosti plukovníka, právě za zásluhy v oblasti rozvoje a využívání statistiky nehod. Stal se „Veteránem roku“ za rok 2009. Josef Tesařík až do svého posledního pracovního dne aktivně předával své zkušenosti a znalosti v oblasti nehodovosti.

Josef Tesařík po ukončení vysoké školy technického směru nastoupil do výzkumného ústavu – Ústav silniční a městské dopravy, dnes DEKRA, kde pracoval čtyři roky a kde také obdržel nabídku na práci u dopravní policie. Nastoupil přímo k dopravní službě tehdejší Federální správy Veřejné Bezpečnosti FMV. „Dostal jsem problematiku podmínek technického vybavení vozidel pro provoz na pozemních komunikacích. V roce 1975 jsem ale byl pověřen zavedením, respektive převedením systému statistiky nehod do působnosti tehdejšího Federálního ministerstva vnitra. Z toho vyplývala povinnost připravit tento systém tak, aby mohl být od 1. ledna 1976 spuštěn plně v gesci Federálního ministerstva vnitra. S odstupem

doby poněkud kuriózně působí skutečnost, že já jsem statistiku vůbec nechtěl dělat, ale nakonec se mi stala osudem po celý policejní život a mohu říci, že velmi příjemným. Zpočátku mne více zajímala již zmíněná problematika technická, tedy vybavení vozidel pro provoz na pozemních komunikacích, ale byl jsem tehdy nejmladší a dostal jsem úkol a musel jsem ho splnit, byť to nebylo vůbec jednoduché. Nebyla to pochopitelně jenom moje práce. Na novém systému počítačové evidence nehod jsem spolupracoval s dalšími kolegy, pracovníky výzkumných ústavů a pracovníky dopravních středisek,“ zavzpomínal na své začátky u policie Josef Tesařík a ve svém dalším vyprávění se zaměřil na práci statistického experta a s tím související úkoly.

„Od té doby tento systém prodělal tři zásadní inovace, rozhodující byla v roce 1981 a pak v roce 1994, kdy již fungující systém evidence nehod jsme museli zpracovat do PC podoby. Další významná změna přišla v polovině roku 2006, neboť od 1. července se stala standardní metodou lokalizace místa nehody pomocí souřadnic GPS. Šlo, respektive jde o kvalitativně nejvyšší úroveň při sledování místopisných údajů o nehodách. Nový systém umožnil realizovat i poslední významnou novinku (a jak se později ukázalo, mající světový primát), s níž jsme přišli 1. prosince 2008. Šlo o webový portál, kam jsme ve spolupráci s kolegy z Centra dopravního výzkumu v Brně umístili elektronické nehodové mapy celého

území naší republiky. Systém je přizpůsoben pro co nejširší použití, jak dopravně bezpečnostními odborníky, tak i veřejností. Webové stránky se v průměru denně těší patnáctitisícové návštěvnosti. První dny po spuštění byly ale velmi hektické, o stránky na webu byl enormní zájem, blížil se až třem milionům přístupů, a nejen z České republiky.

Systém umožňuje identifikovat – lokalizovat každou nehodu včetně základních statistických údajů. A jaký je vlastní postup Policie ČR při lokalizaci nehody? Dopravní policisté kromě obvyklých úkonů při řešení nehody zaměří pomocí přenosného přístroje GPS polohu místa nehody. Stiskem jednoho tlačítka uloží souřadnice do přístroje a při připojení na notebook se data souřadnic místa nehody automaticky přehrají do dokumentace příslušné nehody a spolu s nimi i další údaje vztahující se ke komunikaci v místě nehody. Při vytváření statistického souboru se data se souřadnicemi, včetně doplňujících údajů o komunikaci, automaticky připojují k elektronickému formuláři statistiky nehod a cestou oddělení statistiky je vyslán do centra.

Mapový systém obsahuje data o nehodách od 1. ledna 2007 a představuje důležitý informační pramen především pro státní správu na všech regionálních úrovních. Umožňuje analyzovat nehodovou situaci ve vybraných oblastech a poskytuje nezbytné údaje pro jejich vlastní rozhodovací činnost, a tak napomáhá k pozitivnímu ovlivňování dopravně bezpečnostní situace.

ČÍSLA mu přirostla k srdci

Podplukovník Ing. Josef Tesařík pracoval na ředitelství služby dopravní policie Policejního prezidia ČR. Dnes na své úkoly už jenom vzpomíná.

Josef Tesařík rád cestuje a nevynechal ani Vysoké Tatry ...

Realizaci těchto opatření se Česká republika stala jedinou zemí, kde policie na místě nehody zjišťuje souřadnice GPS místa nehody pomocí přenosného přístroje. Systém lokalizace nehod jsme v roce 2009 prezentovali na celé řadě mezinárodních konferencí a jednáních, například v Bruselu na jednání zástupců policejních sborů při příležitosti českého předsednictví EU, na jednání IRTAD OECD v Paříži, na jednání Pracovní skupiny pro dopravní statistiky WP.6 EHK OSN v Ženevě, nebo na Světové dopravní konferenci v Soulu. Na toto téma proběhla i celá řada domácích konferencí a několik konferencí v sousedním Slovensku. Kolegové ze západní či severní Evropy

se nestačili divit. Z jejich strany to byl a je němý úžas. Před konferencí v Soulu byl předložen návrh české strany na prezentaci elektronické nehodové mapy, a až komise, která vybírala z 45 návrhů prezentací, skončila naše prezentace na druhém místě. Musím ale zdůraznit, že Policie ČR při přípravě, a nejen tohoto systému, spolupracovala a spolupracuje s pracovníky a odborníky různých výzkumných ústavů a institucí. Bez jejichž pomoci by úspěšný systém používání GPS asi těžko vznikl.“

Ing. Josef Tesařík mluvil jako kniha a tak jsme se ho zeptali, co pro něj znamená, že byl veřejností vnímán jako republikový specialista pro oblast hodnocení dopravní nehodovosti?

„Vážím si tohoto hodnocení a i dnes jsem velice potěšen. Takové hodnocení musí těšit každého. Rád bych ale zopakoval, že bez výborné spolupráce s dnes už bývalými kolegy, nebo s kolegy z regionálních útvarů oddělení statistiky a dopravní služby a CIAP SKPV, bych sám nic nezvládl. A nesmím zapomenout na velmi dobrou spolupráci s výzkumnými ústavy, zabývajícími se bezpečností silničního provozu.“

Statistika je pro média zajímavé téma. Pane Tesaříku co vy a novináři, měl jste někdy s médii problémy?

„Celkově si nemohu na novináře stěžovat. Komunikoval jsem s nimi velice často, a to nejen na oficiálních tiskových konferencích, ale volali i přímo mě. Snažil jsem se jim vždy vyjít vstříc. Někdy byla vzájemná spolupráce a komunikace snadná a jednoduchá, tu a tam trochu složitější, ale celkově jsem s dotazy od novinářů neměl problémy.“

Těžko se při této práci můžeme ptát, jak se říká „na veselou historku z natáčení“. Nehoda je vždy problém a není to nikdy nic veselého. I když při nehodě nepřišel nikdo o život, nikdo nebyl zraněn a odnesly to pouze plechy, tak ani tehdy to není pro nikoho příjemné. Josef Tesařík si přesto vzpomněl na jednu záležitost, kterou s kolegy řešili. „Stalo se to již před několika lety. Tehdy se ve statistikách objevilo šest dopravních nehod motocyklů ve stejný den na stejném místě a se stejnou příčinou dopravní nehody. Šlo o silnici číslo 11, nedaleko motorestu Skřítek u Šumperka. Motorest znám velice dobře, při našich služebních cestách tímto směrem jsme se tady vždy zastavili a dali si oblíbenou česnekovou polévku, kterou

zdejší kuchaři dělali a možná ještě dělají opravdu špičkově. Vždy jsme si na ní pochutnali. V příslušném okrese jsme si vyžádali dokumentaci, kde jsme zjistili, co se vlastně na silnici číslo 11 stalo. Skupinka motorkářů se pravděpodobně také zastavila ve zmíněném motorestu na něco dobrého. Jeden z nich chvilku oddechu využil k tomu, aby si vyměnil olej v motoru svého motocyklu. Špatně ale dotáhl vypouštěcí šroub. Po odpočinku motorkáři společně vyjeli na oblíbenou trasu plnou zatáček. První vyrazil motorkář se svojí přítelkyní, který u motorestu měnil olej. Díky nedotaženému šroubu olej postupně vytékal na kolo motorky a pochopitelně i na vozovku. Za jednou zatáčkou řidič dostal smyk a i s přítelkyní skončili na silnici. Nikomu se nic nestalo a ani škoda na motorce nestála, jak se říká za řeč, jenom oleje bylo v motorce málo a na vozovce hodně, asfaltový povrch pokryla pěkná olejová skvrna. Posádku motocyklu nenapadlo nic jiného, než že stroj odstrkali za křoví a z povzdálí sledovali, co skvrna způsobí u jejich kamarádů. Postupně se k zatáčce blížila další a další motorka a každý se šesti řidičů dostal smyk a skončil na vozovce. Všichni vyvázli bez šrámů, a protože to byli kamarádi, tak se tomu nakonec zasmáli.“

Dnes už je Josef Tesařík doma. Po 37 letech u policie a u statistik dopravní nehodovosti potřeboval zasloužený odpočinek. Bydlí v malé vesničce nedaleko Prahy. Do centra hlavního města to má dvacet kilometrů. U domečku má docela pěknou zahradu a práce okolo chalupy a na zahradě je jeho velkým koníčkem. Velice rád se stará o užitkové exotické rostliny a keře. „Na zahradě mám kiwi, ostružiny, maliny, goji atd. Vše, co se mi na zahradě urodí, zkonzumuji, nebo zpracuji a konzumuji později. Nic mi nezůstane, nic nevyhodím.“

Druhým koníčkem pana Josefa je cestování. Naši republiku a Slovensko již projel téměř křížem krážem. „Najdou se u nás moc pěkná a zajímavá místa, na některá se rád vracím. Vracím se rád také do Chorvatska, to jsem si oblíbil a jezdím na chorvatské pláži za sluníčkem, mořem a procházkami. Abych se protáhl, tak musím taky tu a tam plavat. Jinak se rád kolem moře procházím a pochopitelně i tady jezdím na výlety.“

Už od mládí mám rád jednostopá i dvoustopá vozidla a tato láska mi zůstala dodnes. Kromě vozidla značky Škoda vlastním i skútr, jede nejvíc 120 km/h, je super a já jsem se skútretem nesmírně spokojený, odveze mě, kam potřebuji. Jezdil jsem na něm v letních měsících i do práce. No, a když jsem byl mladý jinoch, tak jsem jezdil terénní závody na motocyklu a dostal jsem se až na závody Federálního mistrovství republiky,“ zakončil svoje vyprávění inženýr a dnes již bývalý podplukovník Josef Tesařík.

Eva BROŽOVÁ
Foto autorka
a archiv Ing. Josefa Tesaříka

Pplk. Ing. Josef Tesařík ve své, dnes již bývalé, kanceláři

... služebně se dostal například do Bruselu

ČEŠTÍ POLICISTÉ JAKO EXPERTI EVROPSKÉ UNIE

Před přijetím České republiky do Evropské unie bylo realizováno několik projektů EU zaměřených na resort Ministerstva vnitra a Policie ČR. V letošním roce byl zahájen projekt související s přípravou vstupu Republiky Srbsko a čeští policisté v něm vystupují jako experti pomáhající nastavit standardy EU v některých úsecích činnosti srbské policie.

Jak jsme se k projektu dostali a o co se konkrétně jedná, jsme se zeptali plk. JUDr. Čestmíra Šaška?

V polovině roku 2009 byla kancelář projektů z evropských fondů Policejního prezidia ČR oslovena styčným důstojníkem Policie ČR při zastupitelském úřadu ČR v Bělehradu pplk. Jiřím Trojáčkem, na kterého se obrátil s nabídkou spolupráce britský úřad pro boj se závažným organizovaným zločinem. Předmětem nabídky byla spolupráce Velké Británie a České republiky při realizaci twining projektu určeném pro Srbskou republiku, jehož cílem je asistence srbské policii v plnění standardů EU v oblasti identifikace a prevence korupce a zneužívání pravomoci v řadách srbské policie. Současně bylo konstatováno, že veškeré náklady související s účastí na projektu budou plně hrazeny z rozpočtu projektu financovaného z fondů EU a nepředpokládá se žádná finanční spoluúčast ze strany České republiky.

Vzhledem k tomu, že účast české strany v projektu byla plně podporována i srbským ministerstvem vnitra, byla zahájena práce nejprve na detailním zpracování plánu aktivit nezbytných k realizaci projektu a následně byla realizována monitorovací návštěva v Bělehradu, na které byly ve spolupráci s britským partnerem a Ministerstvem vnitra Srbské republiky dojednány konkrétní partneri ze srbské policie pro realizaci jednotlivých aktivit projektu.

Pane plukovníku, prozrad'te nám, kdo za českou stranu je do projektu zapojen a jakou roli budeme v projektu sehrávat?

Základní podmínkou, kterou si česká strana pro realizaci projektu kladla, byl požadavek na garanci dlouhodobé udržitelnosti výsledků projektu v práci srbské policie. Tato podmínka vedla k rozšíření původně plánovaných cílů projektu o požadavek na

vybudování institucionálního zajištění preventivní a zejména vzdělávací činnosti zaměřené na boj proti korupčnímu jednání v policii. Měli jsme požadavek, aby možnost aplikace standardů EU do oblasti boje protikorupčnímu jednání policistů nebylo pouze analyzováno, návrhy a doporučení napsány „na papíře“ formou závěrečných doporučení. Požadovali jsme garanci, že konkrétní instituce budou mít vytvořeny programy, které budou moci dlouhodobě aplikovat zejména při vzdělávání a výchově policistů. Transformace konkrétních opatření do systému vzdělávání srbských policistů se tak staly hlavním předmětem naší činnosti v rámci projektu a tomu odpovídá i složení pracovního týmu, který se bude na řešení našich úkolů podílet. Policejní prezidium ČR požádalo Ministerstvo vnitra o zapojení i Vyšší policejní školy MV Praha, neboť ta má na požadované aktivity zřízeno pedagogické pracoviště a má největší zkušenosti s přípravou a realizací vzdělávacích projektů zaměřených do oblasti korupce. Garanci za realizaci projektu má vedle kanceláře projektů a evropských fondů Policejního prezidia odbor vzdělávání ředitelství pro řízení lidských zdrojů a odbor vnitřní kontroly PP ČR.

Česká strana navrhovala konkrétní úpravy. A tak se nabízí další otázka. Jaký program tedy bude po námi navržených úpravách v rámci projektu realizován?

I když cíle projektu jsou jednoduché, jeho název „asistence srbské policii při plnění standardů EU v oblasti profesionality a řízení“ zaměřené na podporu nezávislosti a profesionality při reformě srbské policie a podpora mechanismu interních kontrol policie pro identifikaci a prevenci korupce a zneužívání pravomoci v srbské policii“ je trochu složitý.

V rámci projektu jsou realizovány dvě relativně samostatné oblasti

- a) boj proti korupci a trestné činnosti policistů (realizováno samostatně v gesci velké Británie se srbským Úřadem pro vnitřní kontrolu policie)
- b) zavedení standardů EU v prevenci a výchovně vzdělávacích programech určených pro celou srbskou policii se zaměřením do oblasti boje proti korupci v řadách srbské policie (realizovaný v gesci České republiky).

Pane plukovníku a co aktivity, jaké aktivity budou pro splnění těchto cílů realizovány a kdo se na nich bude konkrétně podílet?

Postupně musí být v obou oblastech projektu realizovány kroky schválené jako ofi-

ciální aktivity projektu v tomto pořadí

- 1) Analýza a zhodnocení stávajících lidských zdrojů v srbské policii a stanovení potřeb školení a technologických zařízení pro práci kontrolních orgánů policie.
- 2) Seznámení se standardy a praxí EU při prevenci a odhalování případů vnitřní korupce v policii.
- 3) Vývoj softwaru pro zlepšení interní komunikace mezi centrálnou Úseku pro vnitřní záležitosti srbského MV a jeho regionálními centry.
- 4) Vývoj programu školení prevence korupčního jednání na základě nejlepší praxe EU.
- 5) Realizace školení a workshopů pro 20–30 srbských policejních důstojníků za účelem dosažení efektivního a úspěšného plánování, organizování a řízení vyšetřování případů korupce a zneužívání pravomoci v řadách srbské policie.

V první fázi projektu se soustředíme na analýzu prostředí v srbské policii a podmínky pro aplikaci plánovaných výstupů projektu. V této první fázi projektu již proběhl náš 10 denní pobyt v Srbsku, kde byl vedoucí odboru vnitřní kontroly PP ČR plk. JUDr. Jaroslav Hlaváček a já. Program pobytu byl zaměřen na jednání s představiteli vedení srbské policie od vrcholového článku (ministerstva vnitra), až po výkonné útvary a policejní školu, která realizuje nástupní přípravu policistů. Součástí našich jednání bylo jednání i s vedením nově zřízené vládní protikorupční agentury a představiteli Transparency International Srbská republika. Cílem těchto jednání bylo seznámit se s podmínkami a způsobem řízení, organizování a kontroly přímého výkonu policejní práce, podmínkami odborné profesní přípravy příslušníků srbské policie pro přímý výkon policejní služby (zejména ve složkách uniformované policie) a současně shromáždit informace jak z vládního, tak i nevládního sektoru zabývajícího se bojem s projevy korupčního jednání vyskytujícími se v řadách srbské policie. Zde musím uvést několik základních informací pro představu o organizaci srbské policie. Ústředním orgánem státní správy odpovědným za otázky vnitřní bezpečnosti je Ministerstvo vnitra. Přímou ministerstvi je odpovědný vrchní velitel Policejního ředitelství, které je odpovědné za vytváření podmínek pro výkon policejních činností, analýzu, metodické vedení, plánování a koordinaci policejních činností, za zajištění připravenosti policie k výkonu těchto činností a přímé řízení, koordinaci a kontrolu plnění úkolů policie.

Policie je strukturována do 15 ředitelství, složek a jednotek ve složení v podstatě stejném, jako je tomu v Policii ČR. Rozdílná je pouze organizační složka – četnictvo, která je jako obdobné složky jinde ve světě specifickou bezpečnostní složkou s vojenským statusem určena k výkonu policejních činností a jako jediná vojenská složka v Srbsku splňuje standardy NATO. Četnictvo je členěno na čtyři bataliony (každý v počtu 500 četníků) a mezi základní úkoly četnictva patří obnova pořádku a stability v případě jejich vážného narušení, boj s terorismem a skupinami páchajícími násilnou trestnou činnost a potlačování nepokojů ve věznicích.

plk. JUDr. Čestmír ŠAŠEK

V průběhu pracovní návštěvy byla na úrovni vrcholového řízení policejních činností realizována jednání s řediteli pořádkové, dopravní, cizinecké a pohraniční policie a náměstkem policejního ředitele pro ekonomické zabezpečení.

Pane plukovníku, jako zástupci P ČR jste byli mezi srbskými policisty 10 dní. Jaké byly vaše dojmy z první pracovní návštěvy a ze všech jednání?

Dojmy byly vysoce pozitivní zejména z jednání s náčelníky přímo řídicími policejní práci. Jednalo se o vysoce profesionální odborníky s dlouholetou praxí, kteří mají vysoký standard v profesní úrovni a policejní práci vnímají jako společenské poslání. Všichni mají dlouholetou praxi v oboru, kterou jsou schopni uplatnit ve své praktické řídicí činnosti. V průběhu všech jednání bylo zdůrazňováno, že v srbské policii probíhá reformní proces a z pohledu zaměření naší další práce v projektu bylo zřejmé, že vrcholní představitelé jednotlivých služeb policie jsou si velice dobře vědomi korupčních rizik v policejní práci a snaží se tato rizika v rámci své působnosti eliminovat. Kroky, kterými je směřována reforma srbské policie (podle toho jak nám byly prezentovány), umožní v budoucnu reálné zavádění standardů EU do policejní práce. Způsob přístupu srbské policie k realizaci reformy a již dosažené výsledky v nás vyvolaly dojem, že cíle našeho projektu jsou dosažitelné a požadavek na dlouhodobou udržitelnost je reálně splnitelný.

Naše čtenáře by určitě zajímalo, v čem a jak tedy může česká policie srbským kolegům pomoci?

Již při prvních jednáních jsme na všech úrovních řízení zdůrazňovali, že hlavním principem spolupráce realizované v gesci P ČR je výměna zkušeností o krocích realizovaných Policií ČR při přípravě na vstup a následně i po vlastním přijetí do evropských struktur. Policie ČR sama hledala opti-

mální cestu jak předcházet a odhalovat korupci v řadách Policie ČR a hlavním smyslem naší práce v projektu je najít společné body, které jsou stejné v P ČR i v Srbsku, a formou výměny zkušeností a názorů na optimální řešení potřeb v oblasti korupce poskytnout srbské policii nástroj, jak postupovat v jejich podmínkách.

Naším cílem není předložit srbské straně, co má učit v odborné přípravě policistů, ale jaké kroky by měla realizovat, aby v jejich specifických podmínkách dosáhla maximálního úspěchu. Jedná se o předání zkušeností v procesu analýz, koncepčních vyjádření hlavních potřeb a priorit v systému vzdělávání a optimálního nastavení vlastního systému realizace výchovně vzdělávací a preventivní práce.

Pro objektivní vyjádření hlavních kroků potřebných k dokončení reformy srbské policie se zaměřením na dosažení evropských standardů je nezbytné identifikovat hlavní priority, kam zaměřit tyto aktivity v jejich specifických podmínkách a následně srovnat možnosti současného systému vzdělávání v srbské policii a dobře naplánovat harmonogram realizace konkrétních opatření odpovídajících reálným a objektivně existujícím potřebám srbské policie.

Výstup z té části projektu, která je realizována na úseku prevence a vzdělávání, bude mít dlouhodobý horizont plnění a výsledky nebudou realizovány bezprostředně po skončení projektu. Zásadním požadavkem je, aby se srbská strana ztotožnila se závěry a doporučeními, které budou v rámci projektu formulovány, a považovala je z vlastního přesvědčení za součást práce, která je bude čekat až po skončení projektu a nikoliv jen jako chtění a potřeby „expertů EU“ vyjádřené v závěrečných zprávách a oficiálních dokumentech projektu.

Skutečný zájem srbské strany o výměnu zkušeností z již realizovaných změn a názorů na nové vývojové trendy v policejní práci byl naprosto zřejmý z jednání se všemi policejními náčelníky. Všichni nezávisle na sobě projevili vážný zájem o navázání neformálních kontaktů se svými odbornými protějšky z Policie ČR a jsou ochotni ve vlastní gesci vytvořit podmínky pro dlouhodobou realizaci společných aktivit i mimo rámec současného, časově omezeného projektu.

Je asi pochopitelné, že nás na závěr zajímá, jak bude projekt dále pokračovat?

Dalším krokem bude návštěva srbských partnerů v České republice. Pracovní tým bude složen z vedoucích pracovníků z úseku vnitřní kontroly, ředitelství pro řízení lidských zdrojů, ředitelství pro vzdělávání a vedení školy, ve které je realizována nástupní příprava policistů.

Při předběžných jednáních bylo dohodnuto zaměření – vzdělávání určené na 4 cílové skupiny policistů:

- nově přijatí policisté v nástupní přípravě,
- vedoucí pracovníci (náčelníci) přímo nadřízení policistům ve výkonných funkcích,
- pedagogičtí pracovníci ze školy a mentoři z útvarů policie, kteří realizují výchovně vzdělávací proces policistů ve školských institucích a budou se podílet i na profesní přípravě policistů již zařazených na výkonných útvarech policie,

- specialisté zaměřeni na odhalování, dokumentaci a vyšetřování korupčního jednání v policii (tato oblast by měla spadat do působnosti britských partnerů v projektu).

V oblasti vzdělávání bude v první fázi kladen důraz na oblast vzdělávání nově přijatých policistů. Při pobytu ve škole ve Srijemské Kamenici jsme byli skutečně překvapeni vysokou úrovní této instituce. Moderní metody vyučování jsou zajištěny i moderním technickým zázemím školy, kdy zejména prostory určené pro praktickou výuku a realizaci modelových situací byly na skutečně vysoké úrovni. V průběhu jednání s ředitelkou školy a jejími zástupci jsme měli možnost setkat se s představiteli OBSE, kteří se v samostatném projektu podílejí na budování této vzdělávací instituce v duchu evropských standardů. Ředitelka školy, stejně jako ostatní služební funkcionáři, nás překvapila nejen vysokou pedagogickou profesionalitou, ale i vysoce kvalifikovaným pohledem na policejní činnosti a lidsky přátelskou atmosférou, která byla zřejmá z celého jednání a při prezentaci činnosti školy.

Díky skutečnému zájmu vedení školy o dlouhodobou a neformální spolupráci (včetně našeho napojení na projekt realizovaný v gesci OBSE) budeme schopni se podílet na dlouhodobém udržení výstupů z projektu, který svým obsahem koresponduje se současným vývojovým trendem v srbské policii.

Při jednání s vedením školy bylo dohodnuto, že bude vhodné se soustředit ve výchovném procesu na možnost ovlivnění postojů v procesu výchovy nově přijatých „civilů“ při jejich přípravě na roli policisty jako představitelů mocenského aparátu.

Detailní pohled bude umožněn při návštěvě srbských partnerů v České republice a jako základní informace bude prezentace základního zaměření přípravy nově přijatých policistů při

- rozpoznání korupčních příležitostí souvisejících s výkonem konkrétní služební činnosti, na kterou je policista připravován
- porozumění podstatě korupčních situací
- specifikaci konkrétních korupčních situací – např. při řešení přestupku v dopravě, zvýhodnění při vyřizování žádosti občana, činnosti pohraniční policie
- schopnosti vyhodnotit krizové situace a zvolení jejich nejvhodnějších řešení
- získávání komunikačních schopností odmítnout nabídku ke korupčnímu jednání.

Vzhledem k tomu, že základním předpokladem úspěšné profesní přípravy policistů je vysoká profesionalita pedagogických pracovníků, bude jedním z důležitých partnerů v této oblasti projektu spolupráce s odborem vzdělávání a správy policejního školství Ministerstva vnitra a Vyšší policejní školou MV Praha.

O výsledcích dalších fází projektu bude možné informovat po návštěvě srbské pracovní skupiny a po přijatých opatřeních ve druhém pololetí 2011.

Eva BROŽOVÁ
Foto archiv

Pomáhat a chránit – Pomáháme pomáhat

Koncem roku 2008 vznikl při Místní skupině ČČK Olomouc-Řepčín tým pod názvem Pomáháme pomáhat. Tito dobrovolníci, především studenti Univerzity Palackého v Olomouci, se zaměřili ve svém volném čase na osvětu v oblasti dobrovolného dárčování krve a správné metodiky poskytování první pomoci.

Organizace dobrovolníků, která pomáhá druhým, začala brzy po svém zrodu spolupracovat s olomouckými policisty. Tým, jenž oficiálně zaštitil hejtmán Olomouckého kraje pan Ing. Martin Tesářík, navázal dobrou spolupráci s Dálničním oddělením Kocourovce.

Podle slov vedoucího oddělení npor. Mgr. Petra Franče jsou policisté zařazení na dálničním oddělení často přivolávání k dopravním nehodám, kde je ohrožen lidský život. „V součinnosti s rychlou záchrannou službou pomáháme zdravotníkům nebo jako první na místě dopravní události poskytujeme zraněným osobám první pomoc,“ uvedl Petr Franěk.

Spolupráce mezi Krajským ředitelstvím policie Olomouckého kraje a týmem Pomáháme pomáhat ČČK Olomouc je efektivní a užitečná. Znalosti policistů v oblasti první pomoci se stále prohlubují a rozvíjejí. Nyní se již druhým rokem uskutečňuje cyklus kurzů, ke zdokonalení technik v poskytování první pomoci.

Během přednášky se policisté pod dohledem vyškolených instruktorek ČČK Olomouc věnují teorii i praktickému zaměstnání. Náplní kurzu je i správná metodika navádění vrtulníku Letecké záchranné služby na místo přistání u nehody.

Dovednosti policistů-posluchačů jsou prověřeny při simulaci dopravní nehody se zraněnými osobami. V průběhu nehody instruktorky z ČČK Olomouc hodnotí jednotlivé zdravotnické úkony policistů

Kontrolovaný řidič prokazuje iniciativní přístup při cvičném poskytnutí první pomoci

na místě neštěstí. Následně pak dochází k vyhodnocení celé situace.

V tomto roce se cvičení zúčastnili i příslušníci Celního úřadu Olomouc, kteří v součinnosti s policisty z Dálničního oddělení Kocourovce provádějí společné kontroly motorových vozidel na rychlostních komunikacích.

Týmy Pomáháme pomáhat ČČK Olomouc a Krajské ředitelství policie Olomouckého kraje přispívají k osvětě i v řadách široké veřejnosti. V průběhu dopravněbezpečnostních akcí si mohou řidiči na Olomoucku vyzkoušet pod odborným dohledem poskytnutí první pomoci.

Cílem poslední akce, která se uskutečnila začátkem loňského listopadu, bylo upozornit řidiče, na změnu v povinné výbavě motorového vozidla. Pozornost byla věnována zejména vybavení lékárničky, jejíž obsah se od nového roku mění. Při akcích tohoto druhu jsou přítomni i pracovníci organizace BESIP. „V případě, že zodpovědný řidič prokáže iniciativní přístup při cvičném poskytnutí první pomoci, získá drobný dárek s dopravní tematikou. Řidič dále získá od dobrovolníků z Českého červeného kříže Olomouc kartu, jež upravuje postup při poskytnutí první pomoci. Tato karta se stává od nového roku povinnou součástí výbavy motorového vozidla,“ doplnil vedoucí Dálničním oddělením Kocourovce.

Současná koordinovaná spolupráce Krajského ředitelství policie Olomouckého kraje a Českého červeného kříže v Olomouci je důležitá při ochraně lidských životů a přináší významný vklad k ochraně veřejného zdraví.

por. Mgr. Michal PIŽURIN
Foto archiv
Policie ČR

Vedoucí Dálničního oddělení Kocourovce npor. Mgr. Petr Franěk

PRESTIŽNÍ OCENĚNÍ PRÁCE ÚSTECKÝCH POLICISTŮ

V polovině listopadu loňského roku vyhlásila Rada kvality České republiky ve Španělském sále Pražského hradu Národní cenu kvality České republiky. Významným oceněním práce svých zaměstnanců se může pochlubit Krajské ředitelství policie Ústeckého kraje, které získalo prestižní ocenění „Vítěz – Excelentní organizace“ v rámci veřejného sektoru. Oceněno bylo zejména to, že i přes neklidnou

VAVŘÍNY MORAVSKO-SLEZSKÝM POLICISTŮM

V polovině listopadu 2010 byly na Policejním prezidiu ČR vyhlášeny výsledky soutěže Cena nejlepší praxe. Moravskoslezští policisté získali všechna tři oceňovaná místa, což je nepochybně triumfální úspěch, který je za pět let konání soutěže zcela ojedinělý. Moravskoslezští policisté tak navázali na úspěchy dosažené v předchozích ročních soutěžích.

Cena nejlepší praxe je soutěž projektů příslušníků a zaměstnanců Policie ČR, jejímž cílem je podpora inovativního jednání, systematické identifikace a sdílení nejlepších praxí poskytovaných služeb v působnosti Policie České republiky. Autoři prvních tří projektů převzali ocenění z rukou policejního prezidenta genmjr. Mgr. Oldřicha Martinů.

1. MÍSTO

První místo získalo Krajské ředitelství policie Moravskoslezského kraje, preventivně informační skupina Ostrava, s projektem „Nedávejme jim šanci, aneb bezpečnější chování pachatele odhání“. Autorem vítězného projektu je por. Mgr. Petr Svoboda s autorským kolektivem (por. Mgr. Kateřina Šimáková, por. Martina Hudecová, por. Bc. Gabriela Holčáková a por. Ing. Tomáš Vlačíha).

Projekt „Nedávejme jim šanci“ je součástí

*Na snímku:
Kpt. Romana
Maštalířová,
brig. gen. JUDr.
Jiří Vorálek
a plk.
Michal Dlouhý*

dobu dosahují policisté v Ústeckém kraji stále vynikajících výsledků – zejména v oblasti trestního řízení či řízení lidských zdrojů. Jedná se o vrchol vývoje Krajského ředitelství policie Ústeckého kraje, neboť po úspěších z let minulých je toto ocenění nej-

vyšší možné v rámci modelu Excelence.

Národní ceny kvality se účastní organizace, které pracují s modelem excelence EFQM. Tento model, který souvisí s optimálním řízením firmy, využívá více než třicet tisíc evropských firem. V Česku má zkušenost s modelem EFQM zatím jen několik desítek firem. Národní cena kvality se uděluje každoročně v 80 zemích světa podle stejných kritérií. V České republice se letos do soutěže o toto prestižní ocenění přihlásilo 23 privátních a státních firem.

Vítězem letošního ročníku Národní ceny kvality a držitelem titulu Excelentní firma se stala gastronomická společnost Aramark. O první místo ve veřejném sektoru a titul Excelentní organizace se společně dělí krajská ředitelství Policie ČR v Ústeckém a Jihočeském kraji.

mjr. Mgr. Jarmila HRUBEŠOVÁ
Foto Policie ČR

projektu „Bezpečnější Ostrava“, jehož pracovní skupina se skládá ze zástupců Magistrátu města Ostravy, Policie ČR, Městské policie Ostrava, Dopravního podniku Ostrava a firmy OZO Ostrava. Tato pracovní skupina se zabývá bojem proti bagatelní trestné činnosti, zejména majetkové, která je největším ostravským problémem v oblasti bezpečnosti.

Podnětem pro vznik projektu byl stále se zvyšující počet případů majetkové kriminality páchané v Ostravě. Projekt dále reaguje na vysoký počet spáchaných násilných trestných činů.

Autoři vytvořili DVD nosič, na kterém je umístěno pět preventivních klipů. Ty demonstrují nejruznější případy protiprávního jednání (Vozidlo není výkladní skříň; Pozor na kapsáře; Senioři buďte opatrní; Mějte své věci pod kontrolou a Bezpečí dívek). V jednotlivých cca pětiminutových spotech lze shlédnout hraný příběh vztahující se k jednotlivým případům. Následuje výčet preventivních rad a doporučení, které směřují k jednoznačnému cíli, aby se občané nestali obětmi popsaných protiprávních jednání.

DVD autoři vytvořili ve spolupráci s Lidovou konzervatoří a múzejskou školou Ostrava a Českou regionální TV – Hlučínsko TV. Ve spotech hrají herci z Divadla loutek Ostrava, ale i široká veřejnost. Scénář byl napsán policisty, natočení a finální úpravy pak provedli pracovníci České regionální TV. Výrobci filmu umožnili Polici ČR neomezené šíření preventivních klipů mezi ostatní články Policie ČR, zejména pak preventivně informačním skupinám.

2. MÍSTO

Druhé místo získalo Krajské ředitelství policie Moravskoslezského kraje, preventivně informační skupina Frýdek-Místek, s projektem „Multimediální výcvik – komunikace policistů s občany a médii“. Autorem vítězného projektu je por. Bc. Ivan Žurovec s autorským kolektivem (plk. Ing. Martin Hrinko, Ph. D., mjr. Ing. Miroslav Pech a nprap. Bc. Vlastimil Starzyk).

Základní myšlenkou projektu je kvalitní výcvik začínajících policistů, jak jednat s občany či médii. Klíčovou úlohu ve výcviku hrají předtočené modelové situace. V tomto projektu, na rozdíl od jiných,

vystupují skuteční policisté, kteří jsou zvyklí pohybovat se před kamerou. Hlavními aktéry jsou policejní tiskoví mluvčí, které přítomnost kamery nestresuje a kteří jsou schopni se vhodně stylizovat.

Projekt si klade za cíl výcvik policejních „nováčků“ v základních modelových situacích, se kterými se mohou v praxi setkat. Poskytuje jim návod, jak bez zbytečných obav kompetentně jednat s občany či médii.

Autoři natočili celkem 19 nejběžnějších modelových situací, ve kterých se mohou policisté ocitnout. Jedná se například o situace při poskytování informací médiím na místě dopravní nehody nebo o komunikaci s občany při služebních úkonech.

3. MÍSTO

Třetí místo získalo Krajské ředitelství policie Moravskoslezského kraje, školní policejní středisko Frýdek-Místek, s projektem „Profesní vzdělávání policistů v rámci spolupráce v příhraničních oblastech s Polskou a Slovenskou republikou“. Autorem vítězného projektu je mjr. Ing. Michal Kadubec s autorským kolektivem (kpt. Mgr. Kamil Jaroš, kpt. Mgr. Bc. Leo Kohot a kpt. Bc. Martin Cymorek).

Tento projekt začalo připravovat tehdejší Krajské ředitelství policie Severomoravského kraje s policejní školou v polských Katowicích na přelomu let 2006–2007 jako reakci na připravovaný vstup obou republik do schengenského prostoru.

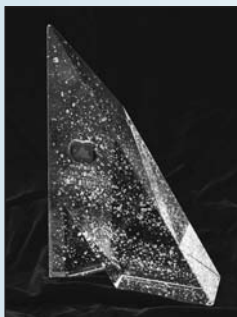
Na obou stranách hranice, tj. v katowické policejní škole a ve školním policejním středisku Frýdek-Místek, vznikly pracovní týmy, které započaly s vzděláváním příslušníků smíšených hlídek.

Na jednotlivá školení byly připraveny oboustranné tematické prezentace obsahující základní informace o policii vybrané právní normy, zákonná ustanovení, oprávnění, postupy a další důležité informace. Školení je koncipováno jako dvoudenní, v délce 16 výcvikových hodin, a je zakončeno předáním osvědčení. Zatím jsou zpracovány a používány prezentace, zvláště pro pořádkovou a dopravní policii, a zvláště pro Službu kriminální policie a vyšetřování. Připravuje se nadstavbové praktické školení z oblasti taktiky služebních zákroků, které bude volně navazovat na již provedená teoretická školení.

Na závěr vyhlášení výsledků Ceny nejlepší praxe 2010 předaly oceněné kolektivy předsedovi Nadace policistů a hasičů šek na tři tisíce korun.

por. Mgr. Soňa ŠTĚTÍNSKÁ

Národní cena kvality je jediná soutěž firem a organizací v České republice, která je organizována podle mezinárodně platných pravidel. Toto nejvyšší ocenění kvality předávali mimo ministra vnitra i předseda senátu Přemysl Sobotka, předseda hospodářského výboru Milan Urban či ministr životního prostředí Pavel Drobil.

Smyslem soutěže Národních cen kvality je přivádění osvědčených moderních manažerských

nástrojů, postupů a zkušeností ze zahraničí do Čech. Dobře implementované postupy zvyšují organizaci, která nástroje řízení kvality modelu excellence používá, efektivitu, výsledky a konkurenceschopnost nejen doma, ale i v zahraničí.

Tradice národních cen kvality vznikla v Japonsku a později rozhodnutím kongresu i v USA. Cenu slavnostně předává prezident Spojených států. Největší evropské firmy podle těchto vzorů založily v roce 1989 program Evropských cen za kvalitu EFQM – excellence Award. Tento model EFQM je základem hodnocení Národních cen kvality pro celou Evropu.

Model EFQM používají největší koncerny v Evropě, stejně jako drobné firmy či společnosti. Kolem 60% evropských firem pracuje podle modelu EFQM. Výsledky firem zapojených do tohoto systému jsou až neuvěřitelné, přináší zlepšení o desítky procent.

Model EFQM realizuje ve svém řízení jihočeská policie již pátým rokem a celé toto snažení o zlepšení činnosti a výkonnosti naší organizace vyvrcholilo přihlášením se do soutěže o Národní cenu kvality. Po takřka ročním hodnocení, návštěvě a ověření výsledků fungování jihočeské policie, přímo na jejích různých pracovištích a služebnách, nezávislým hodnotícím týmem, jsme získali nejvýznamnější ocenění v České republice – Národní cenu kvality – Excelentní organizace.

JIHOČESKÁ EXCELENTNÍ ORGANIZACE

Ministr vnitra Radek John předal do rukou krajského ředitele jihočeské policie Radomíra Heřmana nejvyšší ocenění za kvalitu, a to Národní cenu kvality ČR – Excelentní organizace. Slavnostní večer předání cen nejlepším firmám a organizacím v České republice se odehrál koncem roku ve Španělském sále Pražského hradu za přítomnosti zhruba 800 hostů.

Účast v Národní ceně kvality znamená posouzení stavu firmy od nezávislých a certifikovaných hodnotitelů, a to podle mezinárodně jednotných kritérií, dává však také možnost zlepšení řízení firmy i zlepšení výsledků.

Včerejší vyhlášení vítězů je třetíčkou na dortu, z hlediska mezinárodní prestiže má vítězství v Národní ceně kvality hodnotu zlaté olympijské medaile. Jihočeská policie tak jednoznačně dokazuje svým občanům, že plní svá předsevzetí i cíle, stává se moderním evropským policejním sborem.

Jiří MATZNER
Foto P ČR

„A co Honza Pustina?“
Následovala chvilka rozpačitého
mlčení.

„Ty to nevíš?“

„Co?“

„Je mrtvý. Zabil se při bouračce.
Loni na podzim.“

Zdalo se mi, že svět zšednul. Tak ten
báječný kluk už není. Nejlepší kama-
rád z časů mého dětství...

Bez ladu a pořádku se vybavila
spousta útržkovitých vzpomínek.
Třeba jak jsme jezdili do školy
v Kroměticích. To bylo tak dobře deset
kilometrů, většinu dětí vozil ranní
autobus, my si ovšem nedali vzít své
bicykly. Zkratkou přes les to bylo
z prudkého kopce, cestou plnou kame-
nů, kořenů a výmolů. Každý sjezd
jsme brali jako závod, ve kterém jsem
nikdy Honzu neporazil. Jako by vůbec
neměl strach, řít se tím úvozem a oč
mu svítily nadšením. Jistě, někdy došlo
k parádnímu pádu, ale boule a odřeni-
ny nějak patřily ke klukovskému věku.
Pustinův strýček byl lesák a v hájovně
měl v kůlně nádhernou jawu tři sta
padesát se sajdkárou, našim obrov-
ským snem bylo se na téhle mašině
projet. Jednou, když byl strejda na
nějaké dřevařské konferenci, jsme ji
vytlačili na cestu a našlápli. Dodnes si
pamatuju na temný zvuk té silné maši-
ny. Honza se usadil za řídítka, já vlezl
do postranního vozíku a vyrazili jsme.
Nejdřív pomaloučku po opuštěných
lesních cestách, pak, když kamarádovo
sebevědomí stouplo, jsme si troufli i na
asfaltovou silnici. Nikdy potom už jsem
nezažil tak nádherný pocit z právě
prožívaného dobrodružství. A pak se to
stalo. Do mírné levotočivé zatáčky za
rybníkem jsme vletěli příliš rychle,

těžký stroj vjel na krajnici, ale ani na
ní se neudržel, následoval sešup do pří-
kopu, kotrmelec a tvrdý pád na zem.
Vzpomínám, ležel jsem na zádech,
koukal do korun stromů a se zvláštním
vniřním štěstím si uvědomoval, že
žiju. Mírně slavnostní náladu pokazilo
nadávání Honzy Pustiny. Kamarád stál
nad troskami motocyklu a zoufale si
uvědomoval, že tahle havárie se před
strýčkem neutají. Odlomená sajdkára,
ohnutá přední teleskopická vidlice a
proražená nádrž, z níž prýštil ostře
páchnoucí benzin.

„Tak to bude mazec,“ konstatoval
pochmurně.

Byl. Tenkrát jsem naposled v životě
dostal doma pár facek, jinak se ovšem
táta zachoval báječně. Zašel za panem
nadlešním a bez mrknutí zaplatil polo-
vinu způsobené škody. A my s Honzou
zase jezdili na obyčejných kolech. Při-
padá mi neuvěřitelné, že od té doby
uplynulo už skoro čtyřicet let.

„Jak se to stalo?“

„Dostal smyk. Tam, kousek za rybní-
kem.“

Ukázalo se, že Jan Pustina přišel o
život prakticky ve stejném místě, kde
jsme kdysi havarovali na lesáckém
motocyklu. Začátkem listopadu byla
jasná hvězdnatá noc a ranní teploty
klesly dost podstatně pod bod mrazu.
Pustina nasedl do své škodovky ještě
za tmy a rozjel se do okresního města,
kde pracoval jako inženýr v textilní
továrně. Jel dost svižně, vždycky milo-
val rychlost. Potok podél silnice byl po
sérii deštivých dnů mírně rozvodněný,
před zatáčkou u rybníka naplavené
dříví ucpalo koryto a voda vytekla na
vozovku. Přibližně dvacetimetrový
úsek asfaltu se změnil v hladké kluziš-

tě. Honza měl na voze ještě letní pneu-
matiky, i když podle odborného posud-
ku by neštěstí nezabránilo ani nové
zimní gumy, na hladkém ledu klouže
všechno. Kdyby byla na tom nešťast-
ném místě cesta rovná, auto by proble-
matický úsek přešlo a klidně pokračo-
valo dál, odstředivá síla v zatáčce
ovšem dostala vůz do smyku, a tak
nekontrolovaně vyletěl ze silnice. Ten-
krát na motorce se nám podařilo okol-
ní stromy minout, Jan Pustina už tako-
vé štěstí neměl. Boční částí vozu nara-
zil do mohutného kmenu, airbagy
vzbuchly, převrácená škodovka zůstala
ležet v mělkém příkopu.

„Když jsem jel kolem,“ vzpomínal
řidič místního autobusu, „tak pomalu
začínalo svítat. Zastavil jsem, zavola-
l záchranku, pasažéři mi pomohli otočit
havarovaný auták zpátky na kola. Tepr-
ve potom mohli sanitáci otevřít pomu-
chlané dveře. Pustina ještě dýchal, ale
moc dobře to s ním nevypadalo. Ještě
ten den v nemocnici zemřel.“

Na venkovském kostelíku zaklinkal
umíráček, přátelé zapili památku
kamaráda v místní hospodě. Původně
chtěli u zatáčky za rybníkem postavit
dřevěný křížek, časem se však na to
nějak zapomnělo. Možná je to dobře.
Ke střapatému Honzovi se takový sym-
bol příliš nehodí. V mých vzpomínkách
zůstane zafixovaný jiný obrázek. Kluk
s věčně odřenými koleny se na staroby-
lém bicyklu řítí prudkým lesním úvo-
zem a v očích má opojné okouzlení
z rychlosti.

Antonín JIROTKA
Foto Jarmila KUTOVÁ

ZATÁČKA ZA RYBNÍKEM

Někdejší okresní nemocnice si bývají podobné: rozlehlý areál usilující o iluzi parku, větší a menší budovy jako pomníky dob, které je nechaly postavit. Rostly převážně od konce devatenáctého století, prožily rozkvět i úpadek. A přesně takový je i špitál, kde se v půli let osmdesátých odehrál příběh, jenž se ve zdravotnických zařízeních nestává zrovna často. O tamních sexuálních skandálech se šíří fámy odjakživa, jejich aktéry však zpravidla bývají chlípni lékaři a vilné ošetřovatelky, kteří si jimi – dle všelidového přesvědčení – krátívají své noční služby. V tomto případě šlo však o případ sexu násilného, jenž spáchal nemocniční zřízenec na jedné z pacientek – a nejednalo se o novou pověst českou, nýbrž o skutečnost. Věc samozřejmě vyšetřovala – a rychle vyšetřila – místní kriminálka. Vlastně se jednalo o kauzu zcela prostou: věc se stala, oběť znásilnění čin neprodleně po jeho spáchání oznámila – a ani pachatel podstatu věci, sexuální styk sám, nezapíral. Otázkou k řešení zůstávala míra dobrovolnosti či nedobrovolnosti soulože, k níž v průběhu noční služby v pokoji dotyčného zřízence došlo. On pochopitelně tvrdil, že se vše odehrálo se souhlasem jeho partnerky, ona byla jednoznačně opačného názoru.

Paní Marie Antoušová neležela na neurologii prvně, její diagnóza byla vcelku jasná: problémy způsobené předchozí mozkovou příhodou a vyvolávající u ní značné bolesti – a tím pádem problémy i se spánkem. Ošetřující lékař ordinoval paní Antoušové celý koktejl léků, užívaných perorálně, a také nějaké injekce, jež jí sestra aplikovala třikrát denně. Vše, o čem bude následně řeč, se odehrálo z večera a v noci 27. února 1985. Někdy před dvaadvacátou hodinou vstoupil do čtyřlůžkového pokoje, na němž s paní Antoušovou ležely ještě další tři pacientky a – už potmě – debatovaly, sanitář Václav Koula. Napřed prý decentně zaťukal a když ho kvarteto ženských hlasů zvědavě vyzvalo ke vstupu, vešel a stoje na prahu místnosti, oznámil, že paní Marie Antoušová má dole v přízemí u vrátného návštěvu. A že v tuhle hodinu už hosta nelze vpustit na oddělení, ale řešení by tu bylo. Když nemůže hora k Mohamedovi, může Mohamed k hoře; že paní Antoušová může sejít dolů a věc vyřídit. „Ale ona je po injekcích a spolkla už nějaké léky,“ upozornila zřízence nejvýřečnější spolupacientka paní Marie. A hned se taky nabídla, že jestli jde o nějakou nutnou věc, ochotně paní Antoušovou k vrátnici do hovorny doprovodí.

Zřízenec ovšem prohlásil, že nic takového netřeba: paní Antoušovou že dovede dolů sám, respektive svezde ji výtahem. Výtah v budově neurologie, historicky cenný kousek, trpěl častými poruchami, a tak ho pacienti – v rámci dobové logiky osmdesátých let – směli používat jen za doprovodu zdravotnického personálu. Zamykal se tudíž a klíče měli na oddělení jen lékaři, sanitáři a sestry ve službě.

Jak se ovšem ukázalo, Koula nezavezl paní Marii do přízemí, nýbrž do suterénu, kde měl svůj „ajnlík“. Pokud si tam vodil povolné pacientky častěji, bůh suď, jí to rozhodně tvrdil. Později při vyšetřování takové

návštěvy popíral a prokázat se je nepodařilo. Avšak počínal si ve věci dosti zkušeně. Zavedl paní Marii, rozespalou a napůl zpitomělou večerní porcí medikamentů a injekcí, dovnitř, zamkl – a bez zbytečných odkladů povalil ji na své služební lože...

Do jaké míry se bránila, vědí s jistotou jen ti dva, pachatel a oběť. Tak či onak, zřízenec Koula zvítězil na celé čáře a po milostných hrátkách si spokojeně zapálil cigaretu. Nabídl i své dočasné partnerce, ale ta mu ji vyrazila z ruky, shledala sporé nemocniční prádlo a noční košili a když se jí podařilo odehnout – Koula nechal klíč v zámku zevnitř – odešla.

Dost dlouho jí trvalo, než se ze suterénu po schodišti dopotácela na oddělení. Neurologie sídlila ve třetím a čtvrtém patře, lůžková část v horním z nich. To už minula půlnoc, ženské na pokoji už spaly.

Paní Antoušová se vydala tedy za vrchní, která si na sesterně četla knížku a klímbala nad ní. Pacientka jí vypověděla, co se stalo. A vrchní sestra učinila něco, nad čím zůstal rozum stát a co jí posléze způsobilo dost nepříjemností a výtek. Poslala totiž znásilně-

nou na pokoj: ať jde spát! Na malém neurologickém oddělení v onu dobu přechodně nesloužil noční žádný lékař, nejbližší by sestra doktora našla přes park – v pavilónu interny...

„Věděla jsem, že noční má doktor Doubava,“ vysvětlovala později sestra Kadavá. „Morous před penzí, který nelibě nese, když ho zavoláme na pomoc...“

A tak usoudila, že věc klidně vyčká rána! Až přijde primářka – chodila kolem půl osmé – všechno jí poví a přivede k ní i samu paní Antoušovou. Třeba se jí přes noc všechno rozleží v hlavě, neurologické pacientky pod sedativy se moc neliší od psychiatrických případů. Možná se jí jen něco zdálo a usoudila, že se to stalo opravdu. Ráno prostě bývá leckdy moudřejší.

Jenže ráno už paní Antoušová čekala před primářskou pracovnou sama a ledva docentka vstoupila do chodby, zamířila k ní, bledá jako smrt – a že s ní nutně musí mluvit. Sestra paní primářku nestačila sebemeně připravit, takže chudák všechno schytala naplno:

a rovnou sáhla po telefonu a neprodleně zalarmovala kriminálku. Ještě před jejím příjezdem si chtěla sama povolat na kobereček Koulu, jenže její posel, sestra, která zřízence hledala v jeho suterénním kumbále, už ho nezastihla. V sedm službu zabalil a odešel domů, hlásil bodře jeho kolega, dobromyslný tlouštík.

„Co se děje?“ zajímal se, ale sestra jen zavrtěla hlavou: jako že o nic nejde.

Kriminalisté požádali o trochu soukromí k výslechům, dostali k dispozici pokoj lékařů. Paní Antoušová jim znovu slovo od slova zopakovala výpověď, kterou už předtím učinila u primářky. Zavedli ji tedy přes park na gynekologii, aby tam absolvovala odbornou prohlídku. Mezitím se vydali za Koulou, jenž bydlel docela nedaleko, v přízemí rodinného domku tiché ulice za nemocnicí. Jak vyšlo najevo, žil tam s družkou. Rozvedl se před pěti lety, s manželkou zplodil tři děti, nyní už dospělé: všechny v průběhu let emigrovaly. Což mu ovšem v očích vyšetřovatele zrovna moc na důvěryhodnosti nepřidalo.

„Stalo se něco ve špitále?“ tázala se Koulova družka, když spatřila před vrátky povědomé vozidlo Veřejné bezpečnosti a kohortu uniformovaných. „On Václav vespává, na dnešek sloužil noční...“

„Jo, náročná služba vyčerpá,“ podotkl jeden z uniformovaných sarkasticky. „Tak ho vzbudte, paní! Nebo to budeme muset udělat my – a to se pak lidi kolikrát vyděsí!“

Když se asi po deseti minutách Koula objevil v domovních dveřích, vypadal rozezpale, moc se nečesal, ale oblékl se kompletně – asi už tušil, že se věc neodbude mezi vrátky.

S kriminálkou měl své zkušenosti, v minulosti dvakrát seděl: ale až dosud výhradně za drobné majetkové delikty. Sem tam si odnesl něco, co mu nepatřilo. V nemocnici ale pracoval už desátým rokem a žádné potíže tam neměl. Jen se prý občas napil, ale to se tehdy u pomocného personálu nebralo nikterak tragicky – a on v opilosti jakživ nic nevyvedl, prý někam zalezl a neukázal se, dokud nevystřízlivěl. Aby neprovokoval... A nutnou práci za něj odvedli ostatní zřízenci: všichni za jednoho a jeden za všechny...

„V kolektivu oblíben,“ stálo v posudku. „Pracovitý, družný, ochotný, zúčastňuje se brigád v místě bydliště.“

Když mu na kriminálce v kanceláři předestřeli, o co kráčí, vyvalil oči v údivu. A velmi přesvědčivě vyhrkl, že sice s tou Maruškou cosi v noci měl – jenže to bylo přece po dohodě a po dobrém!

„Už leží u nás na neurologii druhéj tejdne, a to už ženský bejvají namětko,“ vykládal rozšafně. „Tak jsem se s ní začal pomalinku kamarádit, dali jsme cigárko, kus řeči... Ona už není žádnéj zajda, ale vypadá zachovale. No, a v noci se to hodilo, žádnéj doktor na baráku, tak jsem si pro ni došel, mrknul jsem na ni – a ona šla jako ovečka na porážku...“

Vysvětlili mu, že paní Antoušová vidí svůj předpůlnoční zážitek poněkud jinak: že ji Koula omámenou léky odvedl do svého kumbálu a tam ji bez dlouhých cavyků znásilnil.

„Pánové, kdepak znásilnění, já s ní jako s máslem, to víte, že musela kapánek odporovat, ale to každá slušná ženská napoprvé dělá, jako že ne, že ani omylem. Ještě jsem s ní laškoval, že není zdaleka první, kdo spočine v mém pelechu a udělá si se mnou blaho...“

Hovořil přesvědčivě, apeloval i na chlapskou sounáležitost. Nebýt jednoznačné výpovědi paní Antoušové, kdoví, třeba by mu i uvěřili. Tyhle věci jsou ostatně vždycky ošemetné: co považuje jedna strana jako lehký přesvědčovací nátlak, může druhá vnímat jako hrubé násilí. A taky se ovšem někdy věci jeví jinak v okamžiku aktu samotného – a s časem, jenž od něj uplývá. A chuděře ženě z chvilky vášně zůstává jen pocit zneužití a provinění...

Gynekologická prohlídka, žel, neprokázala násilí, a s jistotou se nedal ani zjistit fakt, že vůbec došlo k sexuálnímu styku. Od inkriminované chvíle totiž uplynulo zhruba deset nebo jedenáct hodin, během nichž se navíc paní Antoušová dvakrát důkladně osprchovala; prvně hned po půlnoci, než si definitivně šla lehnout, podruhé pak v šest ráno, ledva sestra přišla s teploměry budit ostatní pacientky. Nicméně dál trvala na své výpovědi a ježto se jednalo o velmi solidní, slušnou ženu, která v místě bydliště požívala nadmíru dobrou pověst, neviděli kriminalisté sebemenší důvod, proč by si vymýšlela. Byla sice rozvedená, ale žádné pletky s muži

se v jejím okolí neprokázaly. Její manžel vypověděl, že v dobách společného soužití jevila o sex zájem spíše sporadický a že její chlad patřil k důvodům, proč se po pěti letech bezdětného vztahu rozvedli.

Určitý problém představoval fakt, že paní Marie dál zůstávala pacientkou oddělení, kde se kauza odehrála, a že na ni personál nemocnice začal vyvíjet lehký tlak, aby obvinění odvolala. Že když nejsou přímé důkazy – sperma v pochvě, modřiny po těle – kdoví, jak to tehdy v noci vůbec bylo... Zkrátka, paní Antoušová si užila opravdu hodně nepřijemné chvíle, nemocnice je drbárna a všichni o všem věděli, pacienti, sestry, pomocný personál, lékaři – ale zvěst nezůstala pochopitelně utajena ani známým z místa jejího bydliště.

Zajímavý detail: při domovní prohlídce Koulova suterénního nemocničního útočiště našli fotoaparát – a zřízenec vypověděl, že jím své občasně návštěvnice fotografoval v intimních pozicích. (Nějaké snímky se našly u něj doma, ale neprokázalo se, že by s nimi snad kšeftoval.)

Fotil si prý i paní Marii, ale protože mu po aktu začala hlasitě vyčítat, že zneužil jejího omámení léky, nakonec prý exponovaný film vytáhl z přístroje a později vyhodil do popelnice u kotelny. Vskutku se tam svitek celulóidu našel, ale vytažený z kazety, a tím pádem osvětlený a k nepoužití.

Tak či onak, na konci vyšetřování byl Václav Koula ze znásilnění obviněn a obžalován, postaven před soud. Obhájce si vyžádal odborný posudek osobnosti paní Antoušové, psychiatr u ní shledal „psychopatii převážně hysterickou a stav odpovídající prožití cévní mozkové příhody, tedy že se jedná o trvalou nevyrovnanost osobnosti s lehce teatrálním chováním, zvýšeným sklonem k egocentrismu, živější mimikou a neurotickými obtížemi – jako je únavnost, bolest hlavy a podobně. Zmíněné problémy však nevedou k duševní poruše ani rozpadu osobnosti, jež by mohly výpověď zkoumané osoby zpochybnit nebo učinit zcela nevěrohodnou.“ Tečka.

Tak či onak, v noční době, kdy se akt znásilnění odehrál, byla Marie Antoušová pod vlivem injekce Diazepamu, tří tablet Eunalgitu, čípku Torecanu a injekce MgSO₄; z čehož je zřejmé, že musela být omámená a malátná a léky zřejmě ovlivnily i její pohyblivost a schopnost rozhodování.

Při konfrontaci obě strany setrvaly na svých stanoviscích, paní Antoušová jen připomněla, že v průběhu svého pobytu v Koulově pokojku mohla i ztratit vědomí. Což ovšem na zavrženíhodnosti sanitářova činu neměnilo pranic. Spíše naopak...

Soud pak po zralé úvaze vyměřil Václavu Koulovi za znásilnění pět let odnětí svobody – a následně po jeho odpykání i trest tříletého zákazu činnosti ve zdravotnictví. Koula se ovšem odvolal, avšak krajský senát trest zplna potvrdil...

Jan J. VANĚK

Ilustrační foto Jaroslav KOPIC
a archiv redakce

VEKSLÁCKÉ KŘEČENY (1)

**Noha v ponožce, vyčnívající z lesní půdy.
Tělo připoutané k traverze, zapadlé do bahna
přehradní nádrže.
Spoutaný nešťastník rozmetaný na stovky krvavých
cárů výbušninou, připevněnou k tělu.
Takové jsou vraždy českých podnikatelů.**

Touha připravit svého bližního o majetek je bezpochyby stará jak lidstvo samo. A nepůjde-li to po dobrém, použije se větší či menší míra násilí – to už věděl i biblický Kain.

Vynalézavost podvodníků a zločinců je vskutku neobyčejná. Dokážou se bleskurychle přizpůsobit novým společenským a hospodářským podmínkám a z toho vyplývajícím pravidlům hry. A dokážou být také mnohem čipernější než dýchavičný zákon, brzděný navíc naivitou či sebestřednou zahleděností politiků.

Hospodářská kriminalita dostala v České republice po roce 1990 mnohokrát kontury organizovaného zločinu. Ať už šlo o statisíce, nebo o miliony, zřídkakdy chyběla touha dosáhnout svého i přes mrtvoly těch nepohodlných.

DIAZEPAM V KÁVĚ

Jací lidé jsou přímými protagonisty a organizátory podobných zločinů? Do jaké míry se vymyká jejich psychika a chování běžnému lidskému průměru?

„Chceme-li dospět k podobnému poznání, je třeba nejdříve zkoumat kořeny tzv. podnikatelské vraždy,“ říká známý opavský psychiatr a forenzní znalec MUDr. René Grumlík, CSc. A připomíná několik severomoravských kriminálních případů z přelomu osmdesátých a devadesátých let,

kdy se obětmi stali ještě ne podnikatelé, ale *podnikavci*.

23letý Lád'a, dlužící lidem ve svém okolí nemalé částky, vylákal 9. dubna 1986 spolu se stejně starým Frantou 24letého ostravského veksláka Doru k večerní projížďce pod záminkou výhodného nákupu tuzexových korun.

Před cestou tajně nasypal Lád'a v ostravské kavárně oběti do kávy devatenáct desetimiligramových tablet Diazepamu. Kolem deváté večerní pak obluzeného penězomněnce – svou ospalost naivně přičítal vypité whisky – odvezli autem, vypůjčeným od Lád'ova otce, na údajnou schůzku v Opavě.

V katastru obce Josefovice praštil Franta na Lád'ovo smluvené zapískání veksláka gumovou palicí do hlavy. Dora se probudil ze spánku a malátně se bránil. Vlastně se jen oháněl rukama. Mladíci vytáhli oběť z vozu, odveklí mimo silnici a ve tmě, poměrně nedaleko vozovky s jezdícími auty, mlátili Doru kamenem do hlavy a bodali šroubovákem.

Po činu hodili bezvládné tělo do výkopu, který tu nechali cestáři a nedbale zaházeli zeminou. „Ještě chroptěl, bylo mi jasné, že ho zahrabáváme vlastně živého,“ řekl později Franta. „Litoval jsem ho, ale už se nedalo couvnout.“

**Na bohumínské hřbitově,
v kontejneru, shořely doklady,
patřící oběti.**

Průstřel žebra potvrdil soudním lékařům vysoce pravděpodobnou příčinu smrti. Lebka ani krční páteř totiž nenesly stopy nejmenšího zranění.

Lup vynesl oběma vrahům 19 000 Kčs. Láďa („Byl jsem taková černá perla slušné rodiny!“) splatil dluhy, pohostil partiju, dokonce finančně založil kamaráda. Okolí nevycházelo z údivu, Láďa zas ze strachu: „Věděl jsem od Franty, který jel za pár dní kolem toho místa, že Dorovi pořád k příkopu čouhají nohy.“

Mladíci však už neměli odvahu ani psychickou sílu, vrátit se na místo činu znovu. 15. dubna objevily mrtvolu hrající si děti. Pachatelé byli zadrženi 19. dubna.

„Když vyšel v novinách článek, že se našla mrtvola, čekal jsem pořád, kdy si pro mě přijdete,“ řekl Láďa. „Měl jsem strach, potily se mi ruce, ale nedokázal jsem nic jiného než čekat a pít... Ale stejně se divím, jak jste na nás přišli,“ dodal bezelstně.

VYZNAVAČ TVRDÉHO ZÁKONA

Pachatele další vraždy představují dva kamarádi z kriminálu. **29letý vazoun Pavel a 31letý Rost'a, vyhlášený karbaník, ubodali 22. června 1990 v jednom ostravském lesoparku 31letého veksláka Křížku, o kterém se tradovalo, že u sebe běžně nosí i čtvrtmilionovou hotovost.**

Rost'a s Pavlem oškubali nejprve oběť v karetní partii. Údajně o třicet tisíc. Křížka jim prý dal jen osm tisíc: *Vy krimoši víc nepotřebujete, stejně jste fixlovali!* Tak ho usmrtili sérií bodných a řezných ran nožem, celkem jich napočítali soudní lékaři dvacet osm. Během činu prý Křížka volal, ať ho nezabíjejí. V peněžence oběti se našly ještě další čtyři tisíce, ztratila se ovšem taky černá pánská kabelka, ve které Křížka vždy nosil 250 000 korun a větší množství marek jako hotovost pro nenadálý kšeft.

Desetkrát soudně trestaný Pavel strávil před vraždou celkem 12 let v kriminálu. Jak napovídal jeho mundúr označený bílým a zeleným pruhem, patřil k tzv. útěkářům i k vězňům napadajícím ostrahu vězňů.

3. ledna 1990 vyšel díky prezidentově amnestii na svobodu... Chloubou svalnatého chlapíka byl na krku vytetovaný nápis *HARTE GESETZ*. „Znamená to tvrdý zákon a myslím, že je to tak trochu i moje založení,“ usoudil Pavel.

„Od mala jsem byl spíš tvrdší povahy, jen tak mě něco nedojalo. Opravdový pocit strachu jsem měl jen jednou. Napadl jsem bachaře a dostal jsem za to pěkný kapky, šlo mi o život. Byl jsem rváč, to jo – ale teď ze mě chtějí udělat vraha!“ Nevypovídal, vinu popíral i před soudem, ale nakonec putoval do kriminálu na 14 roků, o šest měsíců víc než komplic.

POD DOZOREM GALERKY

Není pochyb, že jednotlivým motivem předchozích případů, třetím ze všeho jak sláma z bot, je touha po mamonu. A kdo byl v posledních letech komunistické éry, nepočítáme-li populární umělce nebo sportovce, bohatý vysoko nad průměrem? Především

veksláci, vydělávající prodejem jinak nesehnatelných valut nebo obstaráváním těžko dostupného zboží z tzv. kapitalistické ciziny.

Lidé, kteří se svým bohatstvím spíš chlubili než tajili, představovali se svými *bouráky*, šperky a nákladným způsobem života snadno identifikovatelné cíle. Vzhledem k tomu, že jejich živnost potřebovala občas diskretní ústraní – vlastně na tom byli podobně jako příslušníci nejstaršího řemesla, snadný objekt pro napadení sexuálním deviantem – nebylo zas tak složité vylákat je pod různé věrohodnými záminkami na odlehlejší místa.

To bylo příčinou konce známého veksláckého magnáta Ollého, kterého pod záminkou obstarání tehdy ceněných maďarských cestovních pasů vylákal 5. září 1990 do tmy zahrady jednoho domku v Klimkovicích na Ostravsku dvojice 26letých pachatelů, Tomáš a Stanislav.

Ollé (nar. 1960) byl usmrčen nejméně třemi ranami z pistole. Obsah jeho kapes vynesl vrahům asi 40 000 korun a 13 000 tehdejších západoněmeckých marek. Mrtvolu vyvezli za koksovu Svobodu v Ostravě-Prívově, zde ji vysvětlili a odtáhli do křovinatého porostu u řeky Ostravice.

Pachatelé byli tak troufalí či naivní – Tomáš, absolvent potravinářské průmyslovky a svého času vedoucí prodejny se zeleninou a ovocem, poznal Standu ve výkonu trestu – že řadu týdnů jezdili peugeotem oběti, rozumí se, že za tiché, leč urputné pozornosti místního podsvětí. K nálezu těla došlo teprve 12. listopadu 1990, krátce na to byli oba násilníci zadrženi a obviněni.

NEBEZPEČNÉ INZERÁTY

„Vražda s loupeživě zjištěnou motivací mívala tehdy ještě banální podtext: *Máš to, co já nemám, a já to chci, i kdybych tě měl zabít!* Uvedené tři kauzy mají znaky prosté loupežné vraždy na majetkem oplývajícímu vekslákovi a jsou v mnoha ohledech shodné. Ať už jde o spáchání zločinu ve dvojici, věk pachatelů, bezohlednost, sociopatické rysy či známosti z výkonu trestu,“ soudí o tzv. podnikaveckých vraždách psychiatr René Grumlík, které se samozřejmě netýkaly jenom severní Moravy.

V roce 1986, tedy v době první popisované „podnikavecké“ vraždy veksláka, by sotva někoho napadlo uvažovat příliš nahlas o společnosti s pravidly volné ekonomické soutěže, nesešňorované do molochu řídicího plánování a ryze státních podniků.

O pět let později byla už situace jiná. I tak se hospodářské poměry po převratu v roce 1989 logicky opožďovaly za změnami politickými. V letech 1990–1991 byl stále ještě citelný nedostatek valut, na trhu chybělo tzv. *západní zboží*.

Zájemce, který potřeboval marky nebo dolary, se ovšem už nemusel shánět v konspiračním duchu po vekslácích před Tuzezem. Stačilo dát si inzerát, nejčastěji do tehdy velmi populární Annonce a jejich regionálních napodobenin. Nebo na ně odpovědět.

Podsvětí zareagovalo na tuto poptávku po svém.

25letý výpravčí z Ústí nad Labem sháněl tvrdou měnu. Chystal se na turistický zájezd do Turecka, navíc toužil po zahraničním automobilu. Dal si proto inzerát do Annonce.

Ve středu 10. dubna 1991 se mu telefonicky ozval muž, který se představil jako Hájek a jako bydlíště uvedl město Most. Smluvili si směnu zhruba 120 000 korun. Schůzka se měla konat v pátek 12. 4. před teplickým nádražím. V tento den také výpravčí nasedl krátce před pátou hodinou odpolední v Ústí n. L. do vlaku – aby ho od té chvíle už nikdo nespátřil. Živého ani mrtvého.

(pokračování příště)

Viktorín ŠULC
Foto archiv autora

Jeden z pachatelů zavedl kriminalisty na místo, kde ve vysokém křoví u řeky Ostravice ležela mrtvola zastřeleného veksláka.

Film**PIKO ZNAMENÁ PERVITIN**

Nový český film Piko režiséra Tomáše Řehořky se v původním scénáři jmenoval Cesta z pekla a začínal se natáčet jako ryzí dokument – jenže už po první klapce se režisérovi podařilo přesvědčit producenty, že látce bude na plátně lépe slušet poetika filmu hraného. A tak vznikl celovečerní snímek se stručným názvem Piko, který se dnes už hraje v českých kinech – a vyvolává řadu protichůdných reakcí. Vypráví totiž cosi jako životní příběh českého „vynálezce“ pervitinu, drogy, která už dlouhá léta ničí tuzemské narkomany a stala se i úspěšným nelegálním exportním artiklem – zbožím, jež nám ovšem na evropském trhu žádnou čest nedělá.

Příběh režiséra Tomáše Řehořky je zalidněn množstvím lidských postav a postavíček, mezi nimiž dominují tři velcí hráči: muž, který pervitin vyrábí a prodává, jeden z narkomanů – a policista, který se žene po jejich stopě.

Hraná složka filmu je dominantní, ale původní šmak dokumentu nechybí: do hry občas vstupují aktéři skutečného příběhu a stručně komentují odvíjející se děj. Příběh se vrací hluboko až do let sedmdesátých, připomíná dávná narkomanská douputa, takže tu ožívá třeba legenda hospody U Zpěváků a dalších pamětnických podniků.

Řehořek dobře obsadí, a to je pro takový film balancující na žiletce mezi „Wahrheit und Dichtung“ veliká, ne-li základní potřeba a přednost. Vedení jeho postav je vpravdě věrohodné, jeho herci nejsou slavní z nekonečných TV seriálů, ale prostě dobří. Přesně zvolené typy moc nehrají, spíš se s postavami úspěšně zto-

žňují. Z čehož plyne i potěšující fakt, že příběh neskouzne skoro nikde k výchovnému gestu, nezvedá varovný prst. Krutá pravda, o níž vypráví, je sama o sobě natolik šeredná, že mentorování nepotřebuje. A pokud vskutku najdou do hledíšť kin cestu mladí diváci, jimž je film určen především a kteří se na hraně mezi drogou a životem denně pohybují, pak

mělo jeho natočení smysl. Rozhodně nejde o příběh plytké zábavní, ale ani i dobře míněnou agitku. Tomáš Řehořek prokázal tvůrčí talent a ježto jeho Piko je tak i pomníčkem náhle a předčasně zesnulého producenta Pavla Melounka (film byl tak trochu jeho poslední dítě), pak se na něj asi snadno nezapomene.

(jjv) Foto archiv

DVD**ODPOČÍTÁVÁNÍ UŽ ZAČALO**

Filmy pro kina mají několik kategorií, od hvězdných podívaných až po výrobně levná dílka pro fajšmekry (anebo snoby). Míň ambicí mají už snímky natáčené rovnou jen pro televizní obrazovky – a úplně nejniž stojí na žebříčku váženosti filmy, které se jejich producenti – nepochybně po zralé úvaze – rozhodnou vůbec nepustit do biografů, ale jen rovnou vypálit na DVD. Kojíce se bláhovou nadějí, že něco snad skoupí bláhoví fanoušci podobných výstřelků – a zbytek se už nějak protluče zhruba roční bludnou poutí po půjčovnách. Film Odpočítávání spadl do téhle poslední sorty, nikoli však proto, že by snad byl úplně nepovedený. Důvod nemilosti distributorů spočívá spíš v přílišné výlučnosti příběhu a jeho filmového ztvárnění. Vкус průměrného diváka se s Odpočítáváním asi vskutku míjí – ale pro toho, kdo se o moderní kinematografii zajímá hlouběji, za vyhledání v regále videopůjčovny a domácí projekci stojí. A troufám si tvrdit, že najde i své vyznavače.

Především ve filmu Odpočítávání hraje zase jednou Samuel T. Jackson, a jako téměř vždy je jeho herecký výkon i v tomhle případě skutečným zážitkem – ale ani řada dalších aktérů mu to nikterak nekazí. Neméně podstatný je ovšem fakt, že Odpočítávání nám klade vtíravé otázky, jež mezitím už položila lidstvu i žhavá realita: patří do arzenálu boje proti terorismu i týrání zatčených a zarytých zatloukajících fanatiků? Je možno v zájmu přežití milionů nevinných mučit viníky? Humanisté mají v tom ohledu ovšem jasno, pro ně má více lidských práv zavilý vrah než jeho zkravené oběti – koneckonců, ty už si přece mazaného obhájce nepořídí...

Američan, konvertovavší k islámu (kam jinam!), ztělesněný Michaellem Sheenem, uloží ve třech velkoměstech Spojených států nukleární nálože – a nechá se zatknout. Nástražná zařízení odtikávají, agentka FBI Brodyová (Carrie-Anne Mossová) si bláhově myslí, že

teroristu přesvědčí k výpovědi legálními prostředky, jenže čas letí a tak ke slovu přichází děsivý pan H (zmíněný už Samuel L. Jackson) a v praxi se jme prosazovat své přesvědčení, že účel světlí prostředky a na hrubý pytel patří hrubá záplata – nebo radši dvě.

Otázky jsou dobré, odpovědi ve filmu bohužel zjednodušují – což v dobré snaze přesvědčit, že svět je složitější, než se běžně tvrdí, není docela fér. Na komplikované problémy nelze odpovídat triviálním klíše. A proto také zřejmě film režiséra Gregory Jordana Odpočítávání skončil jen na DVD a nikoli na plátnech premiérových multiplexů...

(jjv)

Kniha**HYPNOTIZÉR ZE SEVERU**

Zdá se, že temná skandinávská melodie zaznívá hájemstvím světové detektivky silněji a významněji, než se zdálo – a že úspěch mohutné Larssonovy trilogie nebude náhodný ani ojedinělý.

Pod románem Hypnotizér stojí jediný podpis, Lars Kepler, autory je však manželská dvojice: Alexandra Coelho Ahndorilová a Alexander Ahndoril. (Vznik svého společného pseudonymu vysvětlili docela zajímavě: jméno Lars odvodili z příjmení Stiega Larssona, svého velkého vzoru, a hvězdár Kepler byl prý pro ně vždycky synonymem objevitele nového...) Tak či onak, jejich Hypnotizér slaví za časů krize, kdy z nejdnoho očekávaného bestselleru se stal propadák, netušené úspěchy: jen v „rodném“ Švédsku se už prodalo půl milionu výtisků (a to je tam jen devět milionů potenciálních čtenářů – včetně nemluvnat), Italo-vé si koupili už dvě stě tisíc exemplářů, Francouzi za prvních deset dnů od vydání skoupili prý padesát tisíc kousků, a tak dále a tak podobně. Velký detektiv z románu Hypnotizér se jmenuje Joon Linna, blondák, co mluví švédsky s finským přízvukem. Rád dělá sólo, je odvážný, urostlý a fešák – a má vždycky pravdu, i když se třeba zdá, že ji asi mít nebude. Prostě příkladný policista!

Za jedné dlouhé noci ale i on potřebuje pomoc – a ví, kde ji hledat.

Beze všech cavyků probudí slavného doktora Barka, psychologa a specialistu na léčbu šoků a traumat, o němž je známo, že k terapii využíval vedle jiného i hypnózu. Minulý čas v tom ohledu je ovšem namístě: Bark před deseti lety hypnózu ze svého odborného repertoáru vyřadil, a nejen to: slíbil veřejně, že ji už nikdy nepoužije! (Teprve mnohem později se z příběhu čtenáři dozvědí důvod jeho rozhodnutí.)

Linna po něm teď chce, aby své rozhodnutí zrušil a hypnózu použil: vyšetřuje totiž ošklivý případ, v němž by mohla velmi pomoci.

Příběh románu plyne dál opravdu svižně, avšak prozrazovat děj detektivky je vůči čtenáři nepěkné. Stačí už jen ujistit, že jde opět o román obsáhlý (v češtině víc než půl tisíce stránek), vpravdě napínavý, plný krutosti, zvratů a překvapení. Přitom však velice realistický a zjevně stojící na věrohodných základech. Napsán je s podivuhodným švihem a vypravěčskou elegancí a nakladatelství Host (i překladatelce Azitě Haidarové, jež si už vysloužila ostruhy na Larsové trilogii) se jím podařil další pozoruhodný čin.

Takže se rozhodně můžeme už teď těšit na další román „Larse Keplera“, který se prý jmenuje Smlouva s Paganinem – a česky by měl vyjít letos...

(-ěk)

Čestná jednotka Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy

Jednotka Četnické pátrací stanice

V. konference POLICEJNÍCH HISTORIKŮ

Policejní historici se sešli v Muzeu Policie České republiky ve dnech 25.–27. listopadu 2010. Za znění tónů chorálu nejprve do konferenčního sálu napochodovala čestná jednotka Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy a za nimi pochodovala jednotka Četnické pátrací stanice Praha.

V. konferenci policejních historiků moderoval kpt. Bc. Radek Galaš. Nejprve došlo k ocenění policistů, kteří se policejní historií opravdu hodně věnují. Odznak V. konference policejních historiků všem oceněným předala ředitelka Muzea Policie ČR PhDr. Marcela Machutová. Stejný odznak získala i Marcela Machutová, a to poté, co účastníky konference seznámila se začátky práce policejních lékařů.

Každý příspěvek policejních historiků byl zajímavý a pro ostatní posluchače určitě přínosem. Mezi přednášejícími byli nejen policisté, ale i zástupci různých univerzit, muzeí a archivů. Ze Slovenska na konferenci se svým příspěvkem přijel Mgr. Michal Chvojka, Ph.D. z Univerzity Cyrila a Metoděje v Trnavě, a z Rakouska univerzitní profesor Dr. Helmut Gebhardt. Všichni účastníci V. konference policejních historiků se po skončení loučili se slovy: „Uvidíme se tady zase za rok a už se moc těšíme.“

Eva BROŽOVÁ
Foto autor

Kpt. Bc. Radek Galaš při moderování i občas zavtipkoval

Kpt. Bc. Miloš Vaněček po svém vystoupení obdržel mimo jiné i Pamětní list

Praporečník čestné jednotky pražského Krajského policejního ředitelství

Mezi účastníky konference byl i plk. Mgr. Miroslav Spurný, který přítomné seznámil s příspěvkem „Školní střelba u četnictva“

O přestávce jsme z rozhovoru vyrušili kpt. Bc. Miloše Vaněčka a PhDr. Blanku Kovaříkovou

	chemická značka osmia	lihovina	První tajenka		způsob džezového zpěvu	nejvyšší brdský vrchol	zkratka Akademie věd		Strakonický dudák	americké revolvery	pach	Druhá tajenka	ženské jméno	rozpouštět se
anglicky „dub“				desetiny tisíců přesně				ničit						
moravské město								druh účesu Evropanka						
	část zubu přístavní hráz						vyvíjet nátlak cenné známky							
německy „měsíc“						zpětný záběr pádla náboje							protiva	příbytky
okres hygienická a epidem. stanice					šermířské zbraně peněžní ústavy						ptačí potrava disciplína			
hon				cysta							hromady mužské jméno			
dívčí jméno				severský pták Evropanky					kynout jedlá houba					
	část obličejce	rovné čáry slovenská politická strana						dlouhé blůzy řemen						
příkoří							istrijské letoviště radiovka						nicka	resort
jehličnany						strach štvát						chem. zn. nobelia starfík		
pulsy					nástroj instalatéra plísnit						listnatý strom metropole Senegalu			
papoušek				materiál na zátky obilný pokrm						kanón vodní porost				
	skelet	noční odpočinek král skřítků							radiolokátor nasávací trubička					
ráz								jednoduchý stroj dis-harmonie					očkovací látka	kosatce
cirkulovat							výklenek ve zdi zrzavá					italský souhlas 1 000 kg		
kosit						Třetí tajenka ryk								
vladařský stolec					Vernovo jméno jnic, herečky Rybové						švýcarský kanton zn. duté míry			
bývalá SPZ Rokycan			padat							znechučení				
staré vztahné zájmeno			podloubí							bezhrbí velbloudi				

Řešení zasílejte na adresu redakce nejpozději do 31. ledna 2011

Řešení z č. 11/2010: 1. SÓLO PRO PLAVČÍKA 2. SMRT KAZÍ OBCHOD
3. MÁ JE POMSTA

Ze správných odpovědí jsme vylosovali:

Petr Vrba, Kladno; Lukáš Zapletal, Praha; Soňa Mikešková, Brno.

Všem vylosovaným blahopřejeme a zasíláme knižní odměnu!

Policista
1/2011
Křížovka
soutěžní kupon

Hned ráno, když se Karel Jarolímek probudil, cítil neklid a velké vnitřní napětí. Byla sobota, listopadové nebe zatažené, za okny ještě tma a zima. Období, ve kterém přepadají lidi chmurné myšlenky, deprese mají zelenou, člověk se uzavírá a do jeho mozku se vkrádá pocit samoty a beznaděje.

Co se tenkrát dělo v mozku čtyřiačtyřicetiletého muže nikdo nevěděl, nic na něm jeho matka nepoznala a pravděpodobně to nevěděl ani sám Jarolímek.

Sedl si za stůl a čekal až mu matka přinese kávu. Když ji dostal, zeptal se kde jsou rohlíky.

„Zatím nejsou, táta teprve šel do obchodu, musíš počkat,“ odpověděla.

Jestli to, že nedostal Karel k snídani rohlíky spustilo jeho reakci, nebo jestli ten kotel zmatků v jeho duši už byl přetížen, to nikdo neví. Syn vybuchl a s nepřičetným řevem, s nožem v ruce se na matku vrhl. Bodl ji jednou, dvakrát, třikrát, upadla na zem tváří dolů. Vrazil ji nůž do zad, pak převrátil stůl a s nožem v ruce vyběhl z bytu. Nejel výtahem, šel po schodech dolů. Ve vestibulu panelového domu, hned za vchodovými dveřmi, potkal otce.

„Ty lumpe,“ zařval na něho a několikrát ho bodl nožem. Do břicha, ruky...

Vyšel na chodník, tvář zkroucenou vztekem, nepřičetný výraz ve tváři. Jako vztekly pes, který hledá oběť.

Zamířil k nedaleké tramvajové zastávce. Byli tam tři lidé. Mladý pár a starší pán – děda s francouzskou holí. Ti mladí, když viděli muže s nepřičetným výrazem a s krvavým nožem v ruce, se dali na útěk, děda zůstal na místě. Jarolímek k němu přišel, srazil ho do kolejiště a zůstal nad ním stát. „Vstávej dědku,“ řval a posmíval se jeho nemohoucnosti. Ti dva mladí udělali to nejlepší, co mohli. Zavolali policii.

Přijeli, netrvalo to ani deset minut a při pohledu na mladíka s nožem se na okamžik zarazili. Zkusili to po dobrém. Nepochodi-

ochrana
společnosti

li. Pomalu se k němu přibližovali a když zaútočil, tak ho odzbrojili. Rvačka, nakonec zaklapla pouta.

Následky řádění Karla Jarolímkovy byly velké. Matka usmrcena, otec těžce zraněn. Jarolímek putoval do cely a odtud, po prohlídce lékařem, do psychiatrické léčebny na zkoumání duševního stavu. Ze znaleckého posudku vyplynulo, že trpí těžkou duševní poruchou, což v praxi znamenalo, že nemohl být za spáchané trestné činy odsouzen, ale vzhledem k povaze duševní poruchy, možností působení na pachatele a zajištění ochrany společnosti, uložil soud Karlu Jarolímkovi zabezpečovací detenci.

Josef KRATOCHVÍL
Ilustrace Kristina POKORNÁ

OTÁZKA:

Co je to zabezpečovací detence?

Řešení zasílejte na adresu redakce nejpozději do 31. ledna 2011

Řešení z č. 11/2010 zní:

Nový trestní zákoník poskytuje, před násilnými útoky, zvýšenou ochranu zdravotníkům, záchranářům a dalším osobám v podobném postavení. Bratr poškozeného spáchal trestný čin těžké ublížení na zdraví ve smyslu § 145 tr. zákona č. 40/2009 Sb. Za čin popsaný v povídce by podle starého trestního zákona pachatel hrozil trest odnětí svobody od 2 do 8 let, podle nového kodexu 5-12 let.

Ze správných odpovědí jsme vylosovali:

Alena Machová, Brno; Martina Grulichová, Milovice u Třince; Blanka Černá, Praha.

Všem vylosovaným blahopřejeme a zasíláme knižní odměnu!

deset minut s
POLICISTA §
Kupon č. 1/2011

VČERA SE V NAŠEM MĚSTĚ ZTRATILO
OSM AUT. Z TOHO PĚT POLICEJNÍCH.

Miroslav PAVLÍK

Dne 21. června 1991 schválila Česká národní rada zákon č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, a na jeho základě vznikla dnem 15. července 1991 Policie České republiky.

VZNIK Policie ČR

STRUČNÝ VÝVOJ

Vznik Policie ČR

Policie ČR vznikala v historicky složitých podmínkách rané demokracie, kdy se střetávaly různé koncepce policejního aparátu s určitou mírou politické nezkušenosti nové ústavní reprezentace. Významným faktorem ovlivňujícím státní uspořádání bylo federativní zřízení. Pro policii byl tento model zvlášť významný, neboť oblast vnitřního pořádku a bezpečnosti náležela do společné působnosti federace a obou republik.

V důsledku politických změn v roce 1989 výrazně narostly emancipační tendence především Slovenské republiky, která se snažila do své působnosti získat větší část společné agendy, případně i část agendy federální. Neustále tak docházelo ke kompetenčním rozporům, což se projevovalo i v resortu vnitra, neboť tehdejší policejní úkoly rozdělené mezi federaci a republiky plnil jediný bezpečnostní sbor – Sbor národní bezpečnosti, který tak byl v ojedinělé situaci vzhledem k tomu, že na jednu stranu měl být jednotným vojensky organizovaným sborem, na druhou stranu byl však řízen ze tří center, tj. tří ministerstev vnitra.

Vývoj v roce 1991 tedy neodvratně směřoval k rozpadu jednotného sboru a vzniku samostatných policejních sborů českého, slovenského a federálního a některých dalších specializovaných složek. Rozdělení bylo usnadněno oproštěním všeobecných krajských a okresních útvarů od federálních činností, k čemuž došlo již na podzim roku 1990, takže celý všeobecný územní aparát přešel do výlučné působnosti republik, což přispělo k hladšímu průběhu dělení.

Policie ČR vznikla z dosavadních českých složek Sboru národní bezpečnosti a stala se všeobecným bezpečnostním sborem České republiky. Stejně tak již o více než čtyři měsíce dříve vznikl ze slovenských složek SNB Policejní sbor Slovenské republiky, který na Slovensku plnil obdobné úkoly jako v České republice Policie ČR.

Kromě těchto sborů fungovaly v Československu ještě federální bezpečnostní složky, z nichž nejdůležitější byl Sbor národní bezpečnosti, který se vznikem Policie ČR stal sborem výlučně federálním. Dnem 27. srpna 1991 byl SNB přeměněn na Federální policejní sbor. O policejní úkoly se v Československu dělily především uvedené tři sbory.

Policie ČR v době federace

Policie ČR působila téměř výhradně na území České republiky, takže do popředí vystoupila otázka spolupráce nejen s policií federální, ale i slovenskou. Oproti současnosti navíc některé policejní úkoly plnily samostatné složky stojící mimo resort vnitra, např. hradní či železniční policie, což celkovou situaci v oblasti bezpečnosti značně znepřehledňovalo. Není bez zajímavosti, že rok 1992 je obdobím, kdy na našem území existovalo bezkonkurenčně nejvíce bezpečnostních sborů v historii. Navíc v roce 1992 začaly být zřizovány jednotlivé obecní a městské policie, čímž státní policii přibývaly další styčné plochy.

Policie České republiky byla podřízena Ministerstvu vnitra ČR. Vrcholným útvarem vzniklým z dosavadního Hlavního velitelství Veřejné bezpečnosti ČR bylo Policejní ředitelství v čele s policejním ředitelem podřízeným českému ministrovi vnitra. Na řízení a zabezpečování policie se však podílely i útvary bezpečnostního úseku Ministerstva vnitra ČR. Všeobecnými územními útvary byly správy krajů a okresní, městská a obvodní ředitelství. Tyto útvary vznikly z dosavadních správ VB krajů a okresních správ VB. Některé služby pak byly dále organizovány v rámci základních útvarů. Kategorie základních útvarů zanikla již v roce 1992 a tyto útvary se staly součástí správ krajů nebo okresních ředitelství.

Policie ČR plnila úkoly výlučně republikové, ale podílela se i na činnostech společných. Výlučnou působnost na území ČR měla v oblasti pořádkové, dopravní a správ-

ní služby. Spolu s Federálním policejním sborem pak plnila úkoly kriminální služby, kriminalistickotechnické a expertizní služby, vyšetřovací služby a nově též ochranné služby. Jednotlivé služby byly součástí Policejního ředitelství, správ krajů a okresních ředitelství. Ochranná služba byla soustředěna v Policejním ředitelství. Vyšetřovací složka disponovala vlastní sítí útvarů. Na vrcholu stál Úřad vyšetřování pro ČR, jehož ředitel byl podřízen ministrovi vnitra, dalšími útvary byly krajské a okresní úřady vyšetřování. V roce 1992 přibyl dále útvar zabývající se dokumentací a vyšetřováním činnosti StB.

V roce 1992 nabyl účinnosti zákon č. 186/1992 Sb., o služebním poměru příslušníků Policie ČR, který pro tento sbor nahradil dosavadní právní úpravu služebního poměru příslušníků SNB z roku 1970.

Vznik samostatné ČR

Prvním významným mezníkem od vzniku Policie ČR bylo rozdělení Československa. Policie ČR byla postavena před nelehký úkol převzít roli hlavního bezpečnostního sboru státu a zajistit bezproblémovou transformaci federálních bezpečnostních složek do svých struktur. Protože organizační základ policie zůstal stejný (pouze Policejní ředitelství bylo přeměněno na Policejní prezidium ČR), musela být zásadním způsobem přizpůsobena struktura dosavadních federálních agend struktuře Policie ČR.

V nejmenší míře se změna dotkla dosavadních republikových složek, tj. pořádkové, dopravní a správní služby. Ve společných agendách došlo k začlenění federálních pracovišť do existujících pracovišť příslušné služby Policie ČR. Tak byla transformována kriminální, kriminalistickotechnická a vyšetřovací služba a rovněž i ochranná služba, která musela pojmout i zrušený Sbor hradní policie. Dosavadní výlučné federální složky položily základ zcela novým službám Policie ČR. Jednalo se

o leteckou službu, službu rychlého nasazení a službu cizinecké a pohraniční policie.

O rok později byla v Policii ČR zřízena služba železniční policie, která vznikla začleněním dosavadního samostatného bezpečnostního sboru v resortu dopravy – Železniční policie ČR.

Uvedené rozšíření působnosti Policie ČR a začleňování jiných složek s sebou přineslo nebyvalou různorodost ve výstroji, výzbroji a technickém vybavení. Například současný policejní stejnokroj vz. 92 byl po představení a zkušebním užívání v roce 1992 přidělován od roku 1993. Kromě starých zelených stejnokrojů jednotlivé služby disponovaly celou řadou stejnokrojů původních složek, a to jak starými, tak i novými. Rozmanitost umocnila i přítomnost vojáků v základní službě, kteří v průběhu prvních tří měsíců roku 1993 dokončovali na systemizovaných funkcích ve službě cizinecké a pohraniční policie svoji vojenskou službu. Výstroj se z větší části podařilo sjednotit do poloviny 90. let.

Policie ČR v 90. letech

Organizační struktura stála nadále na Policejním prezidiu ČR, správách krajů a okresních ředitelstvích. V roce 1994 byly ve větším počtu zřízeny celostátní útvary (dosud působily pouze v oblasti vyšetřování a rychlého nasazení). Vlastní soustavou útvarů disponovala vyšetřovací služba (úřady vyšetřování) a do roku 1997 též služba železniční policie (ředitelství služby a oblastní ředitelství v Praze, Plzni a Olomouci).

V průběhu 90. let a v menší míře i v následujícím období docházelo k předávání činností z Ministerstva vnitra ČR útvarům policie. Tak bylo převedeno např. týlové zabezpečení, kriminální složky (např. protidrogová služba) nebo hučební tělesa; v pozdější době pak například kurýrní služba. S tím bylo spojeno také zásadní zcivilnění útvarů bezpečnostního úseku MV v letech 1993 a 1994. Koncem 90. let pak částečné zcivilnění postihlo i část aparátu policie.

Předání správních agend

V letech 2000 a 2001 přišla policie o řadu správních agend, které do její působnosti náležely již od 50. let. Jednalo se o vydávání občanských průkazů, cestovních dokladů, řidičských a technických průkazů, státních poznávacích značek a dále o řadu úkolů v oblasti silničního provozu, včetně řešení většiny správních deliktů. Působnost převzaly civilní složky MV s výjimkou oblasti silničního provozu, která přešla do resortu dopravy. Nejčastějším styčným místem pro občana se v této souvislosti místo okresního ředitelství policie stal okresní úřad a od roku 2003 pak obecní úřad obce s rozšířenou působností.

Zrušení úřadů vyšetřování

Značný dopad na strukturu policie měla rozsáhlá novelizace trestního řádu, v důsledku níž došlo od 1. ledna 2002 ke sloučení kriminální, protikorupční a vyšetřovací služby do služby kriminální policie a vyšetřování. Změna přinesla zrušení institutu procesně samostatného vyšetřovatele a úřadů vyšetřování.

Reorganizace služby cizinecké a pohraniční policie a ochranné služby

V roce 2002 došlo k soustředění služby cizinecké a pohraniční policie do jediného celorepublikového útvaru, vnitřně členěného na ředitelství služby a sedm oblastních ředitelství.

V roce 2002 se opětovně osamostatnila hradní policie vznikem zvláštního útvaru; na rozdíl od počátku 90. let, kdy byla podřízena náčelníkovi Vojenské kanceláře prezidenta republiky, však zůstala součástí policie a resortu vnitra.

Nový zákon o služebním poměru

V roce 2007 byl dosavadní zákon o služebním poměru nahrazen novým zákonem č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, který přinesl kariérní řád v obsazování služebních míst a větší jistoty, ale také vyšší nároky na příslušníky.

Příprava na reformu

Se vstupem do schengenského prostoru v roce 2007 byla prakticky odbourána ochrana pozemních státních hranic, což znamenalo transformaci služby cizinecké a pohraniční policie na službu cizinecké policie.

V letech 2007 a 2008 byly provedeny některé změny v územní působnosti správ krajů, které připravovaly policii na změnu její územní organizace. Cílem bylo dosažení příslušnosti každého samosprávného kraje k jediné správě kraje. Toto opatření bylo v roce 2007 provedeno ve vztahu k Olomouckému a Zlínskému kraji a na konci roku 2008 ke zbývajícím problematickým krajům (Libereckému a Vysočině).

Nový zákon o Policii ČR

Dnem 1. ledna 2009 nabyl účinnosti nový zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, který završil reformu policie a přinesl některé zásadní změny v postavení jejích součástí. Správy krajů byly nahrazeny krajskými ředitelstvími, jejichž územní obvody byly nově vymezeny obvody jednoho, dvou či tří samosprávných krajů při zachování počtu osmi útvarů. Okresní ředitelství byla zrušena a začleněna do krajských ředitelství. Obvodní a městská ředitelství zůstala v redukované podobě zachována, část jejich působnosti a organizačních článků byla rovněž předána krajským ředitelstvím. Namísto okresních ředitelství zřizují krajská ředitelství v okresech přímo jednotlivé organizační články s okresní působností. Pořádková a dopravní služba byla soustředěna v územních odborech vnější služby a kriminální a kriminalistickotechnická služba v územních odborech SKPV. V roce 2010 pak byly tyto odbory v každém okrese sloučeny do jediného územního odboru.

Mezi službami přibýlo oficiální pojmenování pyrotechnické služby, kriminalistickotechnické a znalecké služby a služby pro zbraně a bezpečnostní materiál (dosavadní služba správních činností). Naopak služba železniční policie byla zrušena, neboť již v letech 1998 a 2006 její pracoviště splynula se složkami služby pořádkové policie. Nadále však služba pořádkové policie disponuje specializovanými železničními pracovišti (oddělení doprovodu vlaků, železniční oddělení).

Od 1. ledna 2010 má policie čtrnáct krajských ředitelství, tj. pro každý samosprávný kraj jedno, čímž bylo s předstihem dosaženo stavu, který zákon předpokládal od roku 2012.

V současnosti se v rámci úsporných opatření a optimalizace výkonu služby redukuje a transformují některá pracoviště. Například některé podpůrné složky již nebudou mít svá okresní pracoviště, případně budou mít jedno pracoviště pro více okresů. Služba cizinecké policie se po redukcí částečně začlení do krajských ředitelství a na úrovni celostátního útvaru zůstane pouze její řídicí úroveň.

V rámci výkonu služby neustále probíhá vyhodnocování dopadů reformy a práce na návrzích případných legislativních úprav. Policie ČR rovněž usiluje, aby byl 21. červen jako Den Policie ČR uzákoněn významným dnem. Tak policie vstupuje do jubilejního roku 2011, kdy 15. července uplyne dvacet let od jejího vzniku.

pplk. Miroslav ŠTEINBACH
ilustrační foto archiv P ČR

Mezinárodní policejní společenství policejních úředníků IPA sdružuje přes 400 000 členů v Národních sekcích 63 zemí světa. V Policii ČR založena v roce 1992, od té doby sdružuje více než 2 000 českých policistů. Zatímco u nás IPA mnoho akcí nepodniká, respektive nepodniká téměř žádné, a tím je pro většinu policistů spíše neznámá, ve světě je tomu jinak. Jedna z neaktivnějších je IPA Bayern, sdružující více než 12 000 členů. Mezi jednu z jejích aktivit patří již 11 let trvající seriál humanitární akce IPARADTOUR. O co vlastně jde? Nic zvláštního, jen se přihlásíš a pak odjedeš s bikem na střeše auta na místo startu, strávíš týden v sedle spolu s téměř stovkou podobných bláznů, spálíš několik kilo tuku, poznáš neznámou krajinu, kam by ses normálně nedostal a získáš řadu nových přátel. Bez ohledu na to, že mluvíte rozdílnou řečí. A navíc ještě pomůžeš těm, kteří na kolo nemohou ani

Kolegové z IPA Unna jsou pašáci a setkání připravili v renovované tvrzí.

ZA ŠUMAVOU

na kole proti dětské rakovině

pomyslet. V letošním roce účastníci IPARADTOUR pomáhali nadaci Die Isabell-Zachert-Stiftung, součástí Deutsche Kinderkrebs Stiftung. Nadaci založila 1. dubna 1995 paní Christine Zachert, jako základ použila výtěžek z jejího románu „Setkáme se v mém ráji“, kde píše o své dceře Isabele, která v 16 letech podlehl rakovině. Nadační fond postupně narostl až na stávajících 900 000 Euro. A to je částka, s níž lze leccos podniknout.

Podívejme se na průběh letošního ročníku. Jel se v proslulém cykloráji Münsterland Radparadies v Severním Porýní Westfálsku. Zde na cyklisty čeká více než 12 000 km cyklostezek, krajina má reliéf podobný jako v nedalekém Holandsku, tedy naprostá placka. Nedělní ráno 15. srpna, z ČR se vydává na více než 650 km dlouhou cestu skupina 17 účastníků. Do cíle v městě Bork přijíždíme v odpoledních hodinách za hustého deště, jsme vítáni padesátkou dalších IPA kamarádů z celého Německa a Luxembourg, včetně předsedkyně Nadace paní Christine Zachert. Nejstarší účastník Kurt Bausenwein z Coburgu je ročník 1926, nejmladší Pét'a Lunga z Divišova se narodil až v roce 2000. Kurt trošku pokulhává a postěžuje si: „v zimě jsem měl pád při běhu na lyžích a ošklivě si zlomil kotník,“ odpovídá na moji otázku emeritní šéf obvodního oddělení policie. Inu nezmar.

Pojedeme ve třech skupinách, skupině nejpomalejších říkáme šneci, ti jedou v průměru 16 km za hodinu. o něco rychlejší jsou bikeři a nejrychlejší jsou chrti, ti na svých karbonových speciálech dosahují průměrnou rychlost přes 30 km v hod. Jsme ubytováni v supermoderní Policejní škole NRW Bork. Zdánlivou samozřejmostí se zdá poskytnutý servis, účastníci mají zajištěnou veškerou péči od ubytování hotelového typu a pestré stravy, až po možnost každodenní relaxace ve wellness centru s plaveckým bazénem a saunou. Jak bychom asi tak dopadli v současné době s podobnou žádostí u Policie ČR? První den setkání končí společenským večerem s grilováním a tancem,

Ve městě Dülmen nás čekala televize Wm a novináři!

ale netrvá dlouho. Únava z dlouhé cesty je znát, krátce po desáté většina spí.

Pondělí, ráno na šnecy čeká 65 km, bikeři pojedou 85 km a chrti o něco navíc, 120 km. Vyrážíme po 8 hodině, cílem město Haltern am See. Cestou zastávka v Datteln, kde pro nás IPA kamarádi připravili setkání s občerstvením. Přestalo pršet, občas zasvitne sluníčko, cesta vede po krásných cyklostezkách. Dominantou zdejšího kraje je síť vodních kanálů s nespočty mosty a zdymadly. Na našich trasách míváme hlavně kanál Emms – Dortmund, dlouhý 60 km. Na březích stojí 8 tepelných elektráren a po kanálu pravidelně plující lodě doplňují jejich skladiště uhlím. Dříve z místní uhelné pánve, nyní import z JAR. Rovinatá krajina není nijak náročná a trasa rychle ubíhá. Odpoledne se vracíme, příjemně unaveni a u kávy rozebíráme první dojmy.

Úterý se zdá horší. Ráno leje a předpověď počasí nevypadá růžově. Účastníci se oblékají podle zásady – cyklisté neznají špatné počasí, jen špatné oblečení. Před námi trasa do města Dülmen, kde čeká televizní štáb televize Wm a novináři na tiskovou konferenci. Hustý déšť překonává i dobré oblečení a nešetří žádného, vracíme se odpoledne sice promáčení, ale s příjemným pocitem zvládnutí obtížné situace. Relaxace ve wellness centru, a zakrátko není po únavě ani stopy. Po výborné večeři si v jídelně na plátno promítáme dnešní televizní reportáž „Radsternfahrt“, dostupnou na webu <http://media.wmtv-online.de/Video/>. Závěrečný potlesk nabíje všechny energií na další den.

Středa, čeká nás víc než stovka km do univerzitního města Münster. Počasí nás konečně vzalo na milost, hustými mraky se nesměle klube sluníčko. Kolem 11 hodiny jsme ve sta-

robylem městě. Na náměstí Westfálského míru nás čeká starostka města spolu se zástupci policie. Dostáváme několik hodin na prohlídku města, doslova nabitého památkami, kde je vskutku co prohlížet. Cestou zpátky navštívíme v městské části Hiltrup i slavnou Policejní akademii. Bez jejího absolvování nemůže německý policista získat na výločky zlaté hvězdy vyššího policejního důstojníka. Pro členy IPA navíc i místo památne, neboť právě zde byla 24. 2. 1955 založena německá sekce IPA, která v současné době sdružuje více než 60 000 německých policistů. Pozdní odpoledne se vracíme na naši základnu plni dojmů, příjemně unaveni a s dobrým pocitem, v nohách 110 km. Ptám se po příjezdu desetiletého Pétí, jak tu dnešní štreku zvládl. Nad výrokem „měl jsem sice malý pád, teď se ale těším do bazény a bude to v pohodě“ nutno smeknout.

Čtvrtek, počasí plně na naší straně. Na účastnících je zjevná únava, ale nikdo si nestěžuje. Dnes pojedeme podél kanálu až do města

žit zkratku přes les, ale stezka skončila na lesní pasece. Otáčíme, a za půl hodiny jsme zpátky na naší základně.

Pátek, před námi trasa do průmyslového města Unna. Pojedeme přes Lünen a Dortmund. Ve slunečném dopoledni se stavíme na dortmundském letišti na exkurzi u policejní vrtulníkové letky. Neohlášení jsme pro personál trochu překvapením, ale ochotně se nás ujmou a věnují nám hodinu svého času. Kolegové z IPA Unna jsou pašáci, čekají na nás v renovované tvrzi, kde připravili malou hostinu plnou místních delikates, studených nápojů, včetně piva. Ano, cyklista v SRN může během jízdy sklenici piva bez obav vypít, protože má povolenou hladinu alkoholu v krvi 0,6 promile. Nikdo nenamítá, že by tím mohl někoho ohrozit. Marně sháním paralelu s naší striktní úpravou, inu bude to trvat ještě dlouho, než se poměry v EU alespoň trochu vyrovnají. Je předposlední den, a to si žádá závěrečný večer. Scházíme se v policejním klubu, čeká nás hora

berg a Nordkirchen. Kdo si ale chce v klidu zabalit a připravit se na odjezd, může zůstat. Lze si prohlédnout areál policejní školy, kde je Den otevřených dveří. Malá skupinka zůstává, a je skutečně na co se dívat. Znalí situace v ČR můžeme jen tiše závidět. Nejde jen o komfortní vybavení, ale zejména o profesionalitu, komplexnost a důslednost. Vždyť co dodat na krytou 250 m dlouhou tunelovou střelnici s interaktivními terči, kde policisté střelí ostrým střelivem z jedouchého policejního vozidla, nebo na systém výcviku v ovládání služebních vozidel. Třída s 12 žáky se rozdělí do dvojic a ty nasednou do šesti dvoulitrových pasátů. Celé dopoledne stráví na polygonu, kde získávají pod dohledem učitele potřebné profesionální dovednosti. Vždyť jako policisté musí vozidlo spolehlivě ovládat. A tak je tomu i v ostatních policejních odbornostech, vše v duchu hesla „Úspěchu nedosáhneš výtahem, musíš použít schody“. Stejně jako v ostatních spolkových státech trvá u policie ve státech NRW

Paní Christine Zachert zapisuje do školní kroniky poděkování za pomoc.

Nejstarší účastník Kurt Bausenwein z Coburgu, ročník 1926 a nejmladší Pét'a Lunga z Divišova, ročník 2000.

základní policejní výcvik 30 měsíců. Nikdo se ani náznakem nepokouší jej o něco zkrátit, tak jak je zvykem u Policie ČR. Z původních 18 měsíců se základní výcvik českých policistů smrškl účelově na polovinu. Díky získané profesionalitě zde policisté požívají vysoké společenské postavení, jsou hodnoceni těsně za lékaři.

Blíží se sobotní poledne, zbytek účastníků se vrací z výletu, osprchovat a všichni do jídelny na závěrečný oběd. Dostáváme na cestu tradiční Erbseneintopf mit Wiener, zlé jazyky jej nazývají „ládování kanonů“, stahujeme své fotografické úlovky na jeden PC, aby si je mohli prohlédnout

i ostatní, nastává loučení a závěrečné hodnocení. Paní Christine děkuje a konstatuje, že pomoc účastníků IPARAD byl nečekaně úspěšná. Na konto nadace došlo od dárců oslovených IPARADTOUR zatím více než 14 000 eur. Vše určeno na provoz Tábora lesních pirátů. Camp Waldpiraten vybudovala nadace pro děti nemocné rakovinou v lesích u falkkého města Heidelberg. Nastupují sem po dlouho trvající terapii z těžké choroby, aby se zotavily a natankovaly chybějící síly, odvahu i předsevzetí do nového života. Každý rok se camp otevírá od března do října pro skupinky 40 dětí. Ty se zde rozdělí do malých družstev, v nichž pod dohledem odborníků prožijí 8 až 10 dnů, ukázka na <http://www.waldpiraten.de>. Zatím vše slouží jen pro děti ze SRN, ale... a na tom jsme se s paní Christine dohodli pro rok 2011. Podnikneme podobnou akci v ČR a umožníme tak i českým dětem účast v tomto krásném zařízení, samozřejmě za asistence českého doprovodu a tlumočnicka. A cíl dalšího IPARADTOUR 2011 je vytyčen, pojedeme v srpnu roku 2011 pod heslem – Šumavou na kole proti dětské rakovině! Zájemci se podmínky účasti dozví na adrese: jaro-slav612@gmail.com. Tedy cyklističtí fandové v létě na shledanou, těšíme se na vás 22. srpna 2011, start bude tentokrát v šumavském Srní. Členství v IPA není podmínkou.

**Text a foto
Jaroslav VLACH**

Cyklisté se nebojí špatného počasí, jen špatného oblečení.

Hamm. Průmyslové centrum je obdobou našeho Kladna, ale opuštěné ocelárny a vysoké pece slouží nyní jen dětem. Z průmyslového kolosu je zřízeno zábavní centrum Maxipark Elephant Hamm, jemuž dominuje vysoká budova bývalé pračky uhlí. Ta se vkusnou dostavbou změnila na obrovského skleněného slona. V jeho hlavě je vyhlídková věž, v těle místnosti pro dětské hry. Venku vtipná výzdoba, zeleň a květiny, zkrátka místo, kde mohou děti strávit příjemný den. Dnešní denní porce byla pouze 90 km, ale cestou zpět se nám podařilo zabloudit. Vedoucí skupiny chtěl vyu-

grilovaných steaků, výborných klobásek a mísy zeleniny. Po večeri hlavní organizátor akce Harald Betscher spolu s Christine Zachert hodnotí průběh, děkují za výsledek a předávají malé pozornosti zejména kolegům z IPA Bork. Paní Christine navíc rozdává všem zájemcům svoji knihu s vlastnoručním věnováním. Závěrečnou zábavu pak naplno rozprouští tóny českých písní, které na klávesy spustí Karel Vacek z IPA Plzeň.

Sobotní ráno, začíná poslední den. Máme před sebou okružní trasu kolem Selmu, zaměřenou na návštěvu místních zámků Cappen-

2011 security & safety

Národní kongres o bezpečnosti

Datum a místo konání:

22.2. 2011

Praha – Clarion Congress Hotel Prague
Freyova 33, 190 00 Prague 9 - Vysočany

Pod záštitou:

- Český klub bezpečnostních služeb o. s.
- Profesní komora požární ochrany
- Hospodářská komora České republiky

Vstupné:

2490 Kč (bez DPH)

1990 Kč (bez DPH, pro členy zaštiťujících
sdružení)

Registrace:

konference@bonafide.cz

www.conventia.cz

Národní kongres o bezpečnosti Security&Safety 2011 je celostátní setkání odborníků, kteří zajišťují ochranu a ostrahu zdraví a života osob, nemovitého i movitého majetku, jak v oblastech průmyslových společností, bank, zdravotnických zařízení a dalších komerčních subjektů, tak i z řad státní správy a vedení měst a obcí. Na konferenci budou představeny nové trendy a technologie v oblastech zabezpečovacích systémů, protipožární ochrany, komunikační zařízení, přístupových systémů, ochranných zařízení a dalších.

☐ Objednávám vstupenku na Security&Safety 2011

Větší množství vstupenek objednejte na www.conventia.cz

Jméno

Příjmení

Společnost

Funkce

IČO

Email

Ulice, číslo:

Město

PSČ

Telefon

Fax:

Objednat vstupenku můžete na e-mail: konference@bonafide.cz,
nebo na www.conventia.cz

www.conventia.cz

Generální partner:

bonafide®

Mediální partneři:

edumenu.cz

požáry.cz
časopis šetrných správ

ESTATE
The Prague Magazine

BOZP info.cz

mf
MLADÁ FRONTA

Lobby
list pro podnikatele a manažery

bookoflists

CARS • YACHTS • AIRCRAFT
ENGINE
MAGAZINE

CONVENTIA®

by bonafide.

Bonafide Communications,s.r.o.

Národní obrany 10, 160 00 Praha 6

tel.: +420 220 515 102, fax: +420 220 515 102, e-mail: Info@conventia.cz, www.conventia.cz